

Nota van beantwoording zienswijzen

Samenvatting en beantwoording zienswijzen

Milieueffectrapportage Schieoevers Noord

Gemeente Delft
Ruimte Advies
Mei 2019

1. Inleiding

De Nota Zienswijzen bevat de verantwoording en de zienswijzen over het Milieueffectrapport (MER) Schieoevers Noord.

Van 8 november 2018 t/m 19 december 2018 heeft het Milieueffectrapport Schieoevers Noord ter inzage gelegen aan de Publieksbalie van het stadskantoor van de gemeente Delft, Stationsplein 1 te Delft en op www.delft.nl/schieoevers. Dit is aangekondigd in de Delftse Post en Staatscourant van 7 november 2018. Tevens is er op 20 november 2018 een inloopavond gehouden. Tijdens de inloopavond waren deskundigen aanwezig voor het beantwoorden van vragen en het geven van nadere toelichting. Ook is bij een zogenoemd inspraakloket gelegenheid geboden een mondelinge zienswijze op het rapport te geven. Van deze mogelijkheid is echter geen gebruik gemaakt.

De schriftelijke zienswijzen zijn hieronder weergegeven. De NAW-gegevens worden niet weergegeven omdat deze beschermd zijn op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens. De zienswijzen hebben daarom een nummer gekregen, daarnaast is de datum en het registratienummer weergegeven van de ingekomen reactie. De zienswijzen van belangenverenigingen worden wel met naam genoteerd. Er zijn gedurende de tervisielegging tien zienswijzen binnengekomen. Deze worden in deze nota kort samengevat.

Nr.	Verseonnummer	
1	3857134	Proteus
2	3837889	SRC-Thor
3	3832963	ProRail
4	3839006	VNO-NCW
5	3839046	EBH-Legal
6	3838975	Bedrijven Kring Schieoevers
7	3839050	Buurtvereniging Delftzicht
8	3838966	Bewoners
9	3832845	Belangenvereniging TU-Noord
10	3838967	Provincie Zuid-Holland

2. Algemene lijn zienswijzen

Een aantal thema's komt in meerdere reacties terug. Deze zijn in het eerste deel van de nota van een thematische beantwoording voorzien. Gezien het aantal zienswijzen en dat een aantal onderwerpen terug komen in meerdere zienswijzen is ervoor gekozen om de aangedragen punten gebundeld te verwerken. Deze nota bestaat uit een algemeen deel, waarin de algemene lijn van de zienswijzen wordt behandeld. Daarna komen de zienswijzen per indiener aan de orde. Bij de beantwoording van de zienswijze wordt zo nodig verwezen naar het algemene deel. De reacties zijn waar nodig geanonimiseerd in verband met de betrokken privacybelangen (Wet bescherming persoonsgegevens).

Terugkomende elementen in de zienswijzen zijn:

- a. De gekozen systematiek van het MER Schieoevers Noord
- b. De verhouding tussen het Ontwikkelplan Schieoevers Noord en het MER Schieoevers Noord
- c. Het hanteren van de termen 'zachte en harde kaders'
- d. De categorisering van de maakindustrie als categorie;
- e. Het convenant tussen BKS en de gemeente Delft.

a. De gekozen systematiek voor het MER Schieoevers Noord

Meerdere zienswijzen geven een reactie op de systematiek van het MER. In deze paragraaf wordt daarom nader ingegaan op de systematiek die gekozen is het MER. Naar aanleiding van de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. op de systematiek is het MER ook aangepast. Er is een extra hoofdstuk toegevoegd, waarin ook een scenario is toegevoegd, dat als zogenoemd tussenscenario kan worden aangemerkt. Hierin wordt in onderstaande tekst ook op ingegaan. Ten slotte is de koppeling tussen het onderzoek in het MER, de hoofdkeuzes en het spelregelkader nader uitgewerkt.

Er wordt geen MER gemaakt voor een concreet plan voor Schieoevers Noord

In het plangebied voor het MER Schieoevers Noord worden diverse initiatieven voor transformatie uitgewerkt. Voor deze en toekomstige ontwikkelingen is een ontwikkelkader nodig. Ook is het van belang om de (omgevings)effecten van huidige en toekomstige functies in het plangebied in samenhang en in een vroeg stadium te onderzoeken, zodat beleidskeuzes kunnen worden gemaakt over de transformatie van Schieoevers Noord. De m.e.r.-procedure is gebruikt om hier de nodige informatie voor te verzamelen en de keuzes af te wegen. Er is dan ook niet sprake van een plan wat onderzocht wordt op zijn milieueffecten.

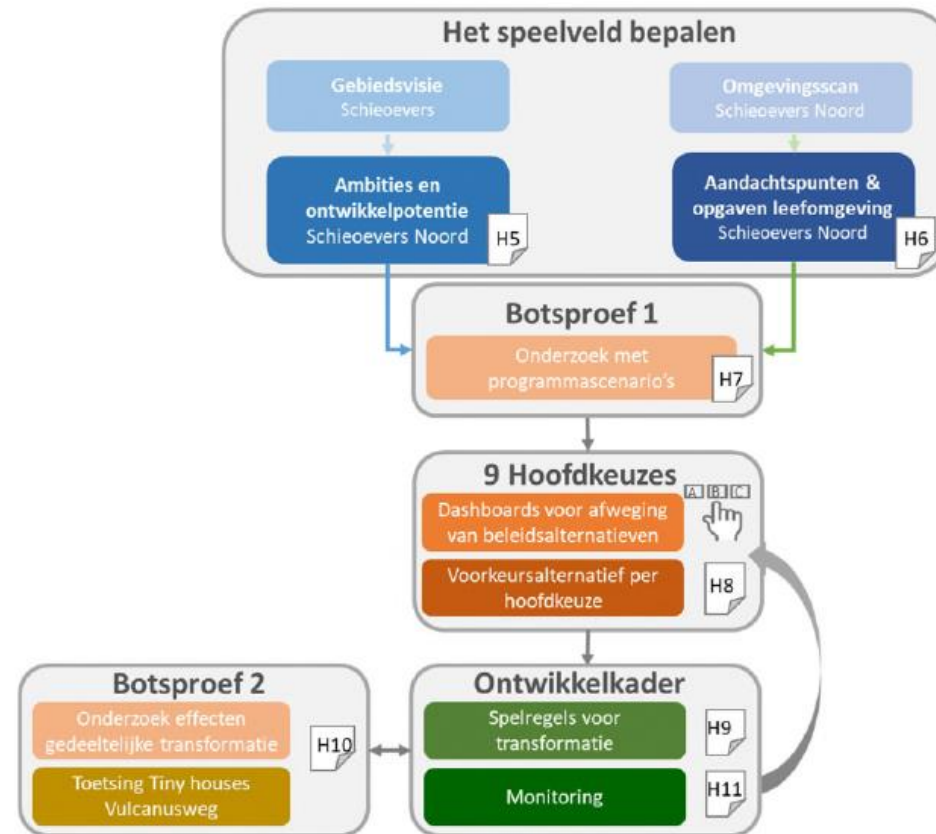
Bovenstaande leidt tot de volgende onderzoeksaanpak bestaande in hoofdlijnen uit zes onderdelen:

De onderzoeksaanpak bestaat in hoofdlijnen uit vijf onderdelen:

- 1) het speelveld voor de transformatieopgave, bestaand uit de ambities, met bijbehorend

relevant beleidskader voor Schieoevers Noord, de ontwikkelpotentie van het gebied en de omgevingsscan, weergegeven in een leefomgevingsfoto;

- 2) de **eerste botsproef** waarin we eerst met behulp van programmascenario's verkennen wat de effecten op de leefomgeving zijn.
- 3) vervolgens onderzoeken we met behulp van beleidsalternatieven op welke wijze de transformatieopgave uitvoerbaar kan zijn ('niet evident onuitvoerbaar' in de geest van de Omgevingswet) en maken we uiteindelijke **hoofdkeuzes** in de te nemen maatregelen om de ambities te kunnen behalen;
- 4) het **ontwikkeldkader**, bestaand uit spelregels en randvoorwaarden om de transformatieopgave mogelijk te maken en een monitoringsprogramma;
- 5) de **tweede botsproef**, waarbij we de effecten van een gedeeltelijke transformatie onderzoeken en de ontwikkeling Tiny Houses Vulcanusweg aan het spelregelkader toetsen, om het spelregelkader te verifiëren.

Ambities

De ambities voor Schieoevers Noord komen voort uit de relevante beleidskaders en de ontwikkelingen die richting geven aan de transformatieopgave. In dit MER worden de ambities dan ook als beoordelingskader gehanteerd om de gevolgen van mogelijke maatregelen integraal in beeld te brengen en deze ambities te concretiseren. De vijf ambities dragen bij aan het bepaalde streven voor Schieoevers Noord. Dit streven is transformatie naar een levendig gemengd stedelijk gebied, met ruimte voor werken, wonen en recreëren, zowel bestaande bedrijvigheid als nieuwe werkfuncties. De ambitie is deze opgave te creëren in een duurzame en gezonde omgeving en een bereikbaar gebied.

Er zijn in het streven nadrukkelijk geen voorwaarden opgenomen over de ruimtelijke invulling van het gebied. Het is daarmee een stip op de horizon en geen vooraf bepaald eindbeeld, maar juist een leidraad voor (bij)sturing van de transformatie van Schieoevers Noord.

Ontwikkelpotentie

Voor Schieoevers Noord zijn nog geen besluiten genomen over het programma. Wel is een ontwikkelpotentie van het gebied te bepalen op basis van enerzijds het beschikbare te ontwikkelen oppervlak (aantal hectare) en anderzijds de ambities ten aanzien van woon-werkfuncties, de mate van verdichting/bouwlagen (FSI) en de mate van menging (FMI). De ontwikkelpotentie geeft dus enkel aan wat de potentie van het gebied is, zonder eventuele maatregelen die noodzakelijk zijn om de ontwikkelingen concreet in te passen in het gebied. De ontwikkelpotentie in het gebied is uitgewerkt in twee programmascenario's in hoofdstuk 5 (paragraaf 5.3).

Er zijn ontelbaar combinaties van verdichting en mate van menging te bedenken. In dit MER is gekozen voor twee programmascenario's; een programmascenario 'maximaliseren wonen' en een programmascenario 'maximaliseren werken'. Deze zijn zo opgebouwd dat ze de bandbreedte weergeven van de potentiële ontwikkelruimte van Schieoevers Noord, waarbij nog steeds sprake is van een gemengd woon- werkgebied. De ambitie is om Schieoevers Noord te transformeren van een monofunctioneel bedrijventerrein naar een gemengd woon- en werkgebied. Volgens de functiemengingsindex (FMI) van het Planbureau voor de Leefomgeving wordt een gebied als gemengd gebied getypeerd bij een FMI tussen 20 en 80. Bij een dergelijke FMI is echter maar net sprake van een gemengd gebied. Voor Schieoevers Noord is dan ook gekozen voor een FMI tussen 30 en 70.

De gemiddelde FSI van de maximale programmascenario's is vervolgens bijgesteld naar 2,14. Dit is een gemiddelde dat volgt uit eerdere financiële verkenningen naar de ontwikkelmogelijkheden op Schieoevers Noord. De programma's zijn bepaald aan de hand van de beschikbare ontwikkelruimte, maar uiteindelijk in overleg met de gemeente Delft vastgesteld om een goede bandbreedte van realistisch mogelijke scenario's te representeren. Zo bieden ze zoveel mogelijk informatie over de potentiële milieueffecten van de transformatie. De programma's zijn daardoor niet met de oppervlakte per woning en per arbeidsplaats te vermenigvuldigen om de totale ontwikkelruimte te verkrijgen.

Deze programma's hebben een verkeersgeneratie van 34.000 – 43.000 motorvoertuigen per etmaal. Op voorhand is de verwachting dat door middel van maatregelen om deze generatie te beperken en/of het wegennet aan te passen kan worden voorzien in een voldoende verkeersafwikkeling.

Tabel 1.1: Input bepaling programmascenario's (p. 38 uit het MER Schieoevers Noord)

	Scenario 1: Maximaliseren wonen	Scenario 2: Maximaliseren werken
Bouwstenen		
FMI (functiemengingsindex)	30	70
FSI (floor space index)	2,14	2,14
Niveau FSI	Gebiedsniveau	Gebiedsniveau
Oppervlakte per arbeidsplaats	50 m ² bvo	75 m ² bvo
Oppervlakte gemiddelde woning	100 m ² bvo	100 m ² bvo
Beschikbare footprint voor ontwikkelingen (excl. Nieuwe Haven)	532.000 m ²	532.000 m ²
Aantal woningen Nieuwe Haven	200	200
Beschikbare ontwikkelruimte	1.138.500 m ² bvo	1.138.500 m ² bvo

Tabel 1.2: Definitieve bepaling programmascenario's

Programma (incl. Nieuwe Haven)	Scenario 1: Maximaliseren wonen	Scenario 2: Maximaliseren werken
Aantal arbeidsplaatsen	3.500	7.900
Aantal woningen	8.500	3.600

Dit zijn de twee programmascenario's waarvan de effecten in beeld zijn gebracht in hoofdstuk 7 van het MER Schieoevers Noord.

Omgevingsscan in leefomgevingsfoto

De omgevingsscan bestaat uit een analyse van de leefomgevingskwaliteit in de huidige situatie en referentiesituatie. Uit de scan komen waarden, belemmeringen en aandachtspunten naar voren die mede de transformatiemogelijkheden bepalen in Schieoevers Noord. De resultaten van de omgevingsscan zijn weergegeven in de leefomgevingsfoto (bereikbaar via www.delft.nl/schieoevers) en verder beschreven in hoofdstuk 6.

Botsproef 1: onderzoek met programmascenario's en beleidsalternatieven

De eerste confrontatie tussen de ambities, het programma wat maximaal mogelijk is én de aanwezige waarden, belemmeringen en aandachtspunten vormt botsproef 1. Hierin wordt de impact van de programmascenario's inzichtelijk gemaakt.

In deze botsproef zijn nog geen maatregelen, randvoorwaarden en/of spelregels opgenomen. Het is dus een onderzoek naar de maximale effecten van het plan.

De resultaten van deze botsproef bepalen in hoge mate welke programmering van woon- en werkfuncties past in het gebied. Oftewel, zijn er nog onverwachte knelpunten of juist kantelpunten om de beoogde transformatieopgave verder te verfijnen? De effecten van deze programmascenario's zijn beschreven in hoofdstuk 7 van het MER.

Voor elk van de hoofdkeuzes geldt dat beleidsalternatieven in meer of mindere mate kunnen bijdragen aan het behalen van de verschillende ambities. In hoofdstuk 9 van het MER worden de verschillende alternatieven per hoofdkeuze beoordeeld om tot een voorkeursalternatief te komen.

Maken hoofdkeuzes met beleidsalternatieven en maatregelen

Op basis van de ambities voor de transformatie van Schieoevers Noord en de informatie over knel- en kantelpunten moeten vervolgens keuzes worden gemaakt op welke wijze deze ambities behaald kunnen worden. Per ambitie zijn diverse onderwerpen onderscheiden waarvoor een dergelijke keuze gemaakt moet worden. Dit noemen we 'hoofdkeuzes'.

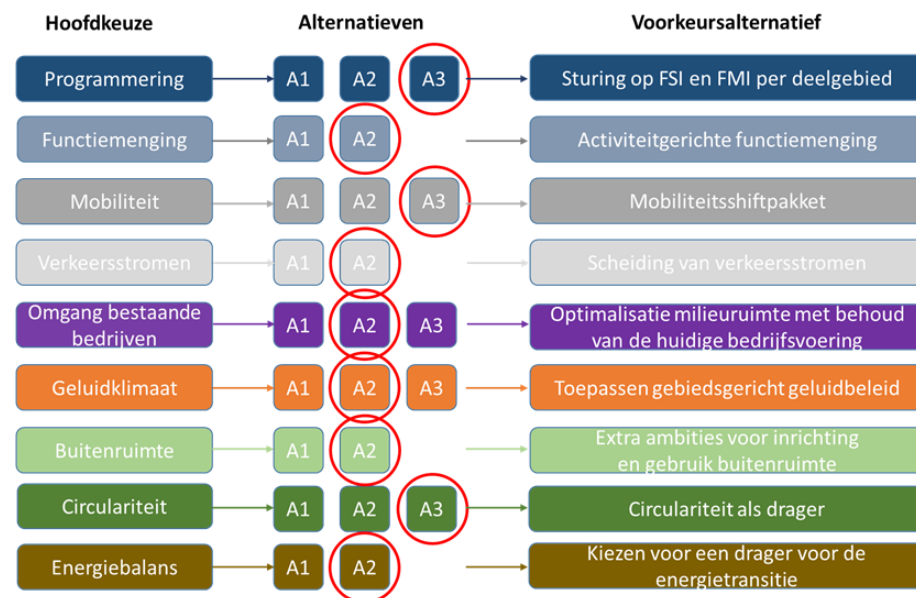
Tabel 2: Hoofdkeuzes

Hoofdkeuze	Centrale vraag
Programmering	Welke vorm van sturing op het programma, uitgedrukt in FSI en FMI is wenselijk?
Func tiemenging	Hoe kan func tiemenging van gebiedsniveau tot in gebouwen worden gerealiseerd met voldoende kwaliteit voor wonen en werken?
Mobiliteit	Hoe wordt de bereikbaarheid van Schieoevers Noord geborgd?
Verkeersstromen	Wat is de optimale interne ontsluitingsstructuur?

Omgang bestaande bedrijven	Hoe wordt omgegaan met bestaande bedrijven?
Geluidklimaat	Hoe wordt een passend geluidklimaat geborgd?
Buitenruimte	Welke eisen worden gesteld aan de inrichting en het gebruik van de buitenruimte op het gebied van water, groen en gezondheid?
Circulariteit	Hoe kan de transformatie bijdragen aan circulaire ketens?
Energiebalans	Hoe kan Schieoevers Noord energieneutraal worden?

Per hoofdkeuze zijn meerdere oplossingsrichtingen (ook wel beleidsalternatieven genoemd) mogelijk die in meer of mindere mate bijdragen aan het behalen van de ambitie. Voorbeelden zijn beleidsalternatieven voor de mate van sturing op de programmering in het gebied, voor de optimalisatie van de bereikbaarheid, voor gebiedsspecifiek geluidsbeleid en voor ingrepen in de buitenruimte. Elk beleidsalternatief geeft zo op een andere manier invulling aan de ambities voor Schieoevers Noord, binnen de maximale bandbreedten van de ontwikkelruimte die in fase 1 zijn onderzocht.

In dit MER is met behulp van dashboards inzichtelijk gemaakt hoe deze beleidsalternatieven scoren op de vijf ambities voor de transformatieopgave, dus niet alleen op de ´eigen´ ambitie maar ook op de andere gestelde ambities. De resultaten uit de botsproeven en de analyses met de dashboards leveren tezamen een integraal inzicht op over de milieugevolgen van keuzes ten aanzien van ambitieniveaus. Op basis van deze integrale afweging kan per hoofdkeuze een besluit worden genomen in de ontwikkelstrategie en planontwikkeling. De afweging van de hoofdkeuzes is weergegeven in hoofdstuk 8.

Botsproef 2: Scenario gedeeltelijke transformatie

Omdat gekozen wordt voor organische ontwikkeling, is het onzeker op welke termijn geheel Schieoevers Noord zal zijn getransformeerd. Het behoort ook tot de mogelijkheden dat slechts een deel van het plangebied daadwerkelijk tot ontwikkeling komt en dat er gedurende lange tijd sprake is van een 'tijdelijke' situatie. In hoofdstuk 10 wordt een botsproef gedaan, waarin de milieueffecten van een scenario gedeeltelijke transformatie worden onderzocht. Op basis hiervan kan het spelregelkader worden vervolledigd. In onderstaande paragraaf wordt het spelregelkader nader uitgewerkt.

Spelregelkader en monitoring

Op basis van de informatie uit de botsproeven en de gekozen voorkeursalternatieven kan een spelregelkader worden opgesteld waarmee de transformatie van Schieoevers Noord wordt begeleid. Dit spelregelkader is afgestemd op onzekerheden over de toekomst en op een bij de context van de transformatie passend ambitieniveau. Het spelregelkader borgt het behalen van de harde kaders en draagt integraal bij aan de zachte kaders. Het spelregelkader is toegelicht in hoofdstuk 10 van het MER.

Tot slot vindt monitoring en waar nodig aanvulling van onderzoeken plaats, zodat altijd een actueel beeld bestaat en waar nodig bijgestuurd kan worden. Dit is relevant vanwege de relatief lange (verwachte) duur van de transformatie van Schieoevers Noord en de noodzaak om bij te kunnen sturen op de organische ontwikkeling. Een doorkijk naar 2040 en een beschrijving van het monitoringsprogramma zijn opgenomen in hoofdstuk 12.

In hoofdstuk 11 is de ontwikkeling Tiny Houses Vulcanusweg getoetst aan het spelregelkader. Dit is gedaan om de werking van het spelregelkader te verifiëren. Bovendien is de toetsing noodzakelijk voor het meewegen van het milieubelang bij het vaststellen van het bestemmingsplan Tiny Houses, waar dit MER procedureel aan is gekoppeld.

b. De verhouding tussen het Ontwikkelplan Schieoevers Noord en het MER Schieoevers Noord

Er is een grote samenhang tussen het MER en het Concept ontwikkelplan (COP) Schieoevers Noord) dat parallel aan dit MER in concept is opgesteld en wordt opgewerkt tot een definitief ontwikkelplan. Het COP wordt in de periode na de terinzagelegging verder uitgewerkt tot een Definitief Ontwikkelplan (DOP) Schieoevers Noord). Basis voor beide instrumenten is de Gebiedsvisie Schieoevers 2030 uit 2006 en 2010 waarin de voor het gebied. Het OP is daarmee een stedenbouwkundig raamwerk binnen de bandbreedtes van het MER Schieoevers Noord. Het OP stelt de (ruimtelijk/economische) kaders en schept (plan economische) condities voor transformatieopgave reeds in gang is gezet. Het ontwikkelplan Schieoevers Noord is een stedenbouwkundig raamwerk ruimtelijke veranderingen op zowel de korte als lange termijn. Hiermee geeft het OP samen met het MER het ontwikkelkader, waarmee richting en sturing worden gegeven aan een geleidelijk en langjarige transformatieproces van Schieoevers Noord. Er is sprake van interactie tussen beide processen. Zo geeft het ontwikkelplan input voor de m.e.r. en komen randvoorwaarden en spelregels vanuit het MER terug in het ontwikkelplan.

Uiteindelijk landen deze kaders, randvoorwaarden, spelregels en strategie in de diverse ruimtelijke besluiten in de vorm van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. Het eerste ruimtelijk besluit, waar ook deze m.e.r. aan gekoppeld is, is het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte 'Tiny Houses'. Het DOP Schieoevers Noord stelt de (ruimtelijk/economische) kaders en schept (plan economische) condities voor ruimtelijke veranderingen op zowel de korte als lange termijn. Hiermee kan samen met het ontwikkelkader uit het MER richting en sturing worden gegeven aan een geleidelijk en langjarige transformatieproces van Schieoevers Noord. De planontwikkeling van het COP is parallel doorlopen aan het ontwikkelen van een ontwikkelingsstrategie en het doorlopen van een MER voor Schieoevers Noord. Door de parallelle aanpak is bereikt dat de drie verschillende sporen met elkaar in evenwicht zijn en dat er een samenhangend geheel wordt voorgesteld. Alle drie de inhoudelijke documenten reageren op elkaar en bouwen op elkaars informatie door.

De eerste stap om te komen tot een samenhangend ontwikkelkader voor de transformatie van Schieoevers Noord is inzicht in het 'speelveld'. Dit speelveld vormt de basis van de transformatie en gaat over de ambities voor het gebied, de ontwikkelpotentie (hoeveel programma is mogelijk/wenselijk) en wat zijn de omgevingskenmerken (bijvoorbeeld ten aanzien van geluid, verkeer, ecologie, etc.).

c. Zachte en harde kaders

De vijf ambities in het MER zijn bewust niet geprioriteerd tijdens de onderzoeksfase om zodoende een evenredige afweging mogelijk te maken. Er is sprake van zowel *harde* als *zachte* kaders. De harde kaders bestaan uit vigerende wet- en regelgeving en beleidsuitspraken, waaraan de transformatie van Schieoevers Noord móet voldoen. Deze harde kaders bepalen het minimale ambitieniveau dat bij de transformatie van Schieoevers Noord in principe altijd geborgd moet zijn. De zachte kaders zijn wensen, die aanvullend zijn op het minimale ambitieniveau. Het is op voorhand niet bekend in hoeverre de transformatie de zachte kaders zal kunnen invullen. Ze zijn richtinggevend, zodat het onderzoek zich kan richten op kansen om hogere ambitieniveaus te behalen.

Bij voorkeur worden de ambities zo maximaal mogelijk ingevuld, maar (investerings)kosten, strategische overwegingen en negatieve gevolgen ten aanzien van andere ambities kunnen aanleiding geven om te kiezen voor een lager ambitieniveau. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk om tegelijkertijd grootschalige energieopwekking te realiseren én in heel Schieoevers Noord te intensiveren. Een belangrijke functie van het MER is om te bepalen welke ambitieniveaus passen bij het gebied, waarbij in ieder geval de basisniveaus worden gegarandeerd. Hoe dit is gedaan is toegelicht onder nummer 1 van het algemene deel.

Concreet worden de harde kaders ingegeven door milieuwet- en regelgeving zoals de Wet geluidhinder, Wet milieubeheer, Wet natuurbescherming, Crisis- en herstelwet en Activiteitenbesluit en door Delfts (milieu)beleid. Zachte kaders zijn bijvoorbeeld een zo hoog mogelijke milieugezondheidskwaliteit passend bij de stedelijke setting, ruimtelijke kwaliteit en positieve gezondheidseffecten. De zachte kaders zijn hiermee richtinggevend, die aanvullend zijn op het minimale ambitieniveau. Het is op voorhand niet bekend in hoeverre de transformatie de zachte kaders zal kunnen invullen.

In hoofdstuk 5 is per ambitie verder uitgewerkt hoe en aan welke harde en zachte kaders is voldaan.

In de tabel zijn de harde en zachte kaders per ambitie opgenomen.

Ambitie	Harde kaders	Zachte kaders
Levendig gemengd stedelijk gebied	• geleidelijke functiemenging en verdichting; • ruimte voor voorzieningen.	• bij voorkeur één woning per arbeidsplaats; • een grote bijdrage aan de woningbouwopgave van Delft; • maximale verdichting en levendigheid.
Ruimte voor bestaande en nieuwe bedrijvigheid	• het aantal arbeidsplaatsen en de oppervlakte voor bedrijvigheid minimaal behouden; • bestaande bedrijven niet beknotten in hun bedrijfsvoering.	• zoveel mogelijk kennisintensieve innovatieve maakbedrijven, start-ups en scale-ups.
Gezonde omgeving	• milieuwet- en regelgeving; • Delfts (milieu)beleid.	• zo hoog mogelijke milieuhygiëne en ruimtelijke kwaliteit; • positieve gezondheidseffecten door de omgeving.
Bereikbaar	• Delft bereikbaar houden; • voldoen aan mobiliteitseisen.	• verbeteren van de multimodale bereikbaarheid; • overzichtelijke, toegankelijke en veilige inrichting van de infrastructuur en openbare ruimte.
Duurzame omgeving	• landelijk en lokaal duurzaamheidsbeleid en -eisen; • het niet in de weg staan van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen.	• een maximale bijdrage leveren aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities.

d. De categorisering van de maakindustrie

Momenteel is Schieoevers Noord in beginsel een grotendeels monofunctioneel bedrijventerrein. Daarnaast is Schieoevers Noord aangemerkt als bedrijventerrein, zoals bepaald in het Programma Ruimte en de Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM). Hierdoor is het een terrein waar de hoogste mogelijke milieucategorie (HMC) moet worden bestemd. In het bestemmingsplan hebben de huidige bedrijven dan ook een zo hoog mogelijke milieucategorie gekregen. Ondanks dat de daadwerkelijke milieubelasting van de bedrijven lager kan zijn. Dit heeft er in geresulteerd dat er voor grote delen in Schieoevers Noord een categorie 4 bestemming geldt. Het komt dus voor dat de bedrijven een hogere categorie hebben op grond van het bestemmingsplan dan dat zij op basis van de feitelijke activiteiten nodig hebben.

In het convenant met de BKS is afgesproken dat de bestaande vergunde bedrijfsactiviteiten op Schieoevers Noord wordt gerespecteerd. Daarnaast dient het vertrek van eventuele categorie 4 bedrijven - qua ruimtebeschikbaarheid - gecompenseerd te worden. Dit betekent dat de gemeente niet actief bedrijven op Schieoevers Noord gaat uitplaatsen.

De gemeente Delft wil in letterlijke zin ruimte bieden aan start-ups en scale-ups, door in de nabijheid van de TU Schieoevers te ontwikkelen tot een intensief stedelijk gebied met ruimte voor maakindustrie in een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Bedrijven uit de maakindustrie kenmerken zich door veelal lichte productie en/of assembleren gekoppeld aan kantoorachtige faciliteiten. Concreet kunnen in de maakindustrie de verschillende fasen bij het totstandbrengen van een product plaatsvinden: ontwerpen, prototyping en kleinschalige productie. Dergelijke bedrijvigheid wil de gemeente Delft faciliteren in het gebied om een uniek gemengd werk-woongebied te creëren.

Vanwege de binnenstedelijke verdichtingsopgave is het gewenst om meer te mengen tussen werken en wonen. Niet alleen om te kunnen voldoen aan de noodzakelijke toevoeging van woningen en arbeidsplaatsen, maar ook om een uniek gemengd stedelijk werk-woongebied te kunnen creëren. Hiervoor is het noodzakelijk om niet alleen traditioneel te mengen, maar ook de mogelijkheden van verticaal en intensiever mengen te faciliteren.

De bedoelde maakbedrijven die de gemeente in het gebied wenst te faciliteren zijn naar aard en omvang geen bedrijvigheid die op voorhand onder categorie 4 hoeven te vallen. Doordat er bij Schieoevers wordt ingezet op verdere verstedelijking, zal er ook verticaal en horizontaal gemengd moeten worden. In ieder geval op gebiedsniveau maar zeker ook op kavelniveau. Om deze menging zorgvuldig in te passen wordt niet alleen gekeken naar de mogelijkheden die wet- en regelgeving biedt op grond van rijksregelingen (Crisis- en Herstelwet bijv.), maar is de samenwerking gezocht met de VNG. Dit heeft er toe geleid dat er een regeling in ontwikkeling is die aansluit bij de opgave die er in Schieoevers ligt. In deze systematiek wordt gekeken naar de feitelijke uitstraling van het bedrijf en de daadwerkelijke activiteiten van de bedrijven, waardoor in combinatie met ontwerp- en stedenbouwkundige principes en maatregelen menging van bedrijven met wonen (beter) mogelijk is,.

De VNG heeft een publicatie gedaan waarin zij een systematiek voor bedrijven en milieuzonering toelichten, vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet komt eraan en de VNG wil zich hier samen met gemeenten op voorbereiden door in haar publicaties de werkwijze en de geest van de Omgevingswet waar mogelijk te integreren. Met deze nieuwe publicatie wil de VNG gemeenten stimuleren tot en ondersteunen bij het op een alternatieve manier reguleren van bedrijven in het bestemmingsplan, vooruitlopend op de Omgevingswet. Schieoevers Noord wordt door de VNG in deze publicatie aangehaald als een goed voorbeeld hoe met bedrijven en milieuzonering wordt omgegaan. De VNG haalt in haar publicatie Schieoevers Noord aan en geeft hierover aan dat: *“het voorkomen van hinder bij dit project in een vroeg stadium als randvoorwaarde wordt meegenomen bij de stedenbouwkundige opzet van het gebied en de bouwkundige eisen die aan gebouwen worden gesteld. Door een goede combinatie van brongerichte, gebiedsgerichte en bouwkundige maatregelen is een grotere menging van functies mogelijk dan waarvan de standaardregeling uitgaat, zonder dat dit afbreuk doet aan de kwaliteit van de leefomgeving. In deze bijlage wordt beschreven hoe functiemenging in dit gebied vorm krijgt, als basis voor de nog op te stellen planregels.”*

Maatregelen waar aan gedacht kan worden is het onderscheiden van een logistieke-route die los staat van de verblijfsruimte in het gebied. De mogelijke overlast van het laden en lossen kan op deze manier aanzienlijk beperkt worden. Maar ook door aan de logistieke route meer zware

activiteiten van bedrijvigheid te vestigen. Een ander ontwerpprincipie is bijvoorbeeld het creëren van expeditie in hoven en op de begane grond de rooilijn terug te leggen ten opzichte van bovenliggende verdiepingen.

Voor bedrijven in de maakindustrie geldt dat zij niet op voorhand gelijk te stellen zijn met bedrijven in milieucategorie 4 bedrijven of met een gelijk te stellen milieugebruiksruimte. Bij dergelijke bedrijven gaat het vaak om zwaardere industrie van bedrijven. De gemeente Delft wil ook letterlijk z'n ruimte bieden aan start-ups en scale-ups, door in de nabijheid van de TU Schiedamschen dijk te ontwikkelen tot een intensief stedelijk gebied met ruimte voor maakindustrie in een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Het gaat hier in hoofdzaak dan ook niet om bedrijven met een zwaar industrieel karakter. Bovendien wordt dus voor een zorgvuldige inpassing van de maakindustrie bedrijven, niet alleen gekeken naar een activiteitgerichte benadering maar wordt deze inpassing ook gecombineerd met stedenbouwkundige en ontwikkelprincipes.

e. Het convenant tussen BKS en de gemeente Delft

In april 2018 hebben de BKS en het College van B&W Delft een convenant afgesloten over de gewenste samenwerking om gezamenlijk te werken aan de ruimtelijk-economische ontwikkeling van bedrijventerrein Schiedamschen dijk. Het convenant is een onderlegger voor het Ontwikkelplan Schiedamschen dijk Noord.

Het convenant wordt bij een aantal zienswijzen aangehaald en gesteld dat het MER in strijd is met het convenant. Hieronder wordt ingegaan op de inhoud van het convenant in relatie tot het MER.

In de zienswijzen wordt gesteld dat het MER in strijd is met het convenant. Een van de afspraken die zijn gemaakt tussen partijen heeft betrekking op de milieuruimte van bedrijven op Schiedamschen dijk Noord.

In het convenant is hierover afgesproken dat: *“Bedrijven op Schiedamschen dijk worden niet beknot in hun bedrijfsvoering (nu niet en in de toekomst niet) en leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan de economische ontwikkeling van Delft”*. Voor de gemeente wordt deze afspraak uitgewerkt door ruimtelijke plannen als zodanig op te stellen dat de op Schiedamschen dijk gevestigde bedrijven hun huidige gebruik van milieuruimte (geluid, geur, luchtkwaliteit, externe veiligheid), daar waar gewenst, kunnen continueren. De gemeente investeert daarnaast in maatregelen om de bereikbaarheid van bedrijven minimaal op hetzelfde niveau te houden.

In dit kader is ook een andere afspraak in het convenant van belang; *“Vestiging van bedrijven tot en met milieucategorie 4 blijft op veel locaties mogelijk”*. Deze afspraak wordt uitgewerkt doordat de gemeente op Schiedamschen dijk Noord naar een vestigingsklimaat voor bedrijven zoekt dat past bij een moderne maakindustrie. Hierbij moet een geaccepteerd evenwicht worden gevonden tussen de noodzakelijke eigenschappen voor bedrijven (denk o.a. aan geluid, logistiek, geur) en een modern gemengd stedelijk milieu waar naast gewerkt ook gewoond wordt. Dit betekent dat de huidige bedrijfsactiviteiten van bedrijven op Schiedamschen dijk Noord gerespecteerd worden. Zoals ook in het MER wordt voorgesteld, met de hoofdkeuze bestaande bedrijven (paragraaf 8.6.2), kan dit wel betekenen dat milieugebruiksruimte van bedrijven geoptimaliseerd wordt. Dit betekent dat bedrijven niet zonder meer in hun huidige bedrijfsvoering aangetast worden, maar waar mogelijk wordt milieuruimte van deze bedrijven geoptimaliseerd. Dit gebeurt indien zich initiatieven voordoen met nieuwe woonfuncties die conflicteren met de milieuruimte van bedrijven.

3. Beantwoording individuele zienswijzen

In het vorige deel zijn de zienswijzen die het meest voorkomen behandeld. De algemene punten zijn hiermee beantwoord en worden niet herhaald bij de beantwoording van de individuele zienswijze, dat in dit deel aan de orde komt. In dit deel van de Nota worden de individuele zienswijze beantwoord.

Nr.			
1. Proteus			
1.	1.	Samenvatting	De vereniging geeft aan over het algemeen positief te zijn over de transformatie van Schieoevers Noord naar een levendig gemengd gebied. De vereniging benadrukt dat er veel randvoorwaarden zijn om de toekomst van de vereniging te waarborgen. Als belangrijkste aandachtspunt wordt de drukte en veiligheid op de Schie genoemd. In de zienswijze wordt verzocht deze aspecten in acht te nemen bij de ontwikkeling van Schieoevers. De vereniging wenst hierover in gesprek te willen gaan. De vereniging vraagt aandacht voor meer beroeps- en recreatievaart op de Schie. Volgens de vereniging kan dit problemen opleveren voor de veiligheid van zijn roeiers en zal de mogelijkheden om te trainen worden ingeperkt.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De Schie dient momenteel als een provinciale vaarweg. Ook in de toekomst zal het gebruik van de Schie als vaarweg aangemerkt worden. De ontwikkeling van Schieoevers en het MER hebben geen betrekking op het scheepvaartverkeer over de Schie. De gevolgen van de (toename van) scheepvaart op sportactiviteiten op de Schie is in deze procedure verder niet aan de orde.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord</i>
	2.	Samenvatting	Daarnaast wordt opgemerkt dat de vereniging geluidsoverlast produceert. De vereniging merkt op dat de aanwezigheid van woningen in zijn directe omgeving zal betekenen dat de vereniging kosten moet maken voor het verbeteren van de geluidsisolatie van de accommodatie.

		<i>Beantwoording</i>	<i>Eén van de belangrijkste uitgangspunten voor de transformatie van Schieoevers Noord is de geleidelijke transformatie van een relatief monofunctioneel bedrijventerrein naar een gemengd stedelijk woon-werkgebied. Dit impliceert dat er een bepaalde verhouding moet zijn tussen werken en wonen. Het MER brengt de te verwachten milieueffecten van de ontwikkelingen in beeld. Het MER gaat niet in op de kosten en dergelijke. Bij planvorming zal rekening worden gehouden met bestaande legale activiteiten en eventuele gevoelige functies dienen zorgvuldig ingepast te worden. In het spelregelkader krijgt geluid bijzondere aandacht zodat bij nadere planvorming sprake is van een zorgvuldige inpassing.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
2. SRC Thor			
2.	1.	Samenvatting	De aanwezigheid van de vereniging dient opgenomen te worden in het MER.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Op pagina 15 is de vereniging als een van de organisaties in Schieoevers Noord beschreven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	2.	Samenvatting	Volgens de vereniging is op pagina 18 van het MER de functie van de Nieuwe Haven niet compleet weergegeven. De vereniging geeft aan dat de Nieuwe Haven niet alleen als een keerhaven maar ook als een thuishaven wordt gebruikt door een aantal boten/schepen waaronder de boot van de vereniging.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De functie van de Nieuwe Haven wordt in het MER aangevuld met de functie thuishaven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
3. ProRail			
3.	1.	Samenvatting	Volgens ProRail zou het aspect trillingen niet kwalitatief, maar op zijn minst kwantitatief onderzocht moeten worden, omdat er op korte afstand van het spoor gevoelige functies worden gerealiseerd. Ook vindt ProRail dat de belangrijke nadelige milieugevolgen niet voldoende in beeld worden gebracht doordat in het MER is opgenomen dat het trillingsonderzoek op een later moment, wanneer zich concrete ontwikkelingen voordoen, moet worden uitgevoerd.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER is ervoor gekozen om het aspect trillingen op een kwalitatieve wijze te onderzoeken, omdat er nog geen concrete plannen zijn en de exacte locatie en afmetingen van trillingsgevoelige gebouwen nog niet bekend zijn. Kwantitatief onderzoek is daarom nog niet zinvol. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd in het kader van de bestemmingsplannen die voor het project worden opgesteld. Om deze reden is in het</i>

			<i>MER opgenomen dat het trillingsonderzoek op een later moment moet worden uitgevoerd, wanneer concrete ontwikkelingen bekend zijn. In dat geval worden eventuele mitigerende maatregelen in bouwconstructie meegenomen.</i> <i>Bovendien is het spelregelkader, daarmee ook de spelregels ten aanzien van trillingen vastgelegd in de leefomgevingsfoto</i> <i>(https://www.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=00c8c8950bd847e2b4e8205ae22dec33). De leefomgevingsfoto en bijbehorend spelregelkader worden actueel gehouden zodat- indien nodig- tijdig kan wordt bijgestuurd.</i>
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	2.	Samenvatting	ProRail merkt op dat in paragraaf 5.2 van het MER waar onder harde kaders teneinde het realiseren van een duurzame leefomgeving, het mitigeren van omgevingseffecten (trillingen) ten onrechte ontbreekt. Voor een duurzame leefomgeving zouden dergelijke aspecten ook als harde kader genoemd moeten worden.
		Beantwoording	<i>In de inleiding van de Nota wordt in onderdeel c ingegaan op de verhouding ‘harde en zachte’ kaders, daarnaast wordt in paragraaf 5.2 van het MER ingegaan op de ‘harde’ en ‘zachte’ kaders voor de ontwikkeling.</i> <i>Aanvullend hierop geldt voor de ‘harde kaders’ – zoals in de tekst is toegelicht - de eisen zijn die voortvloeien uit wet- en regelgeving. Omdat er geen wettelijke normen bestaan voor trillingen wordt het aspect trillingshinder niet genoemd bij de harde kaders. Dat betekent echter niet dat in het MER geen rekening is gehouden met trillingshinder. In het MER is vermeld dat bij onderzoek naar trillingen getoetst zal moeten worden aan de meet- en beoordelingsrichtlijn opgesteld voor hinder van personen in gebouwen door trillingen. Bovendien zijn in het spelregelkader regels vastgelegd met betrekking tot het aspect trillingen. Deze regels zijn ook weergegeven op de leefomgevingsfoto. Zo is bijvoorbeeld over het spoor een aanduidingsvlak gelegd dat aangeeft dat nieuwe trillingsgevoelige objecten mogelijk zijn, mits o.b.v. een trillingsonderzoek is aangetoond dat de ontwikkeling niet leidt tot onaanvaardbare trillinghinder, waarbij gemeten wordt volgens de Meet- en beoordelingsrichtlijn Trillingen deel B. Daarmee is voldoende geborgd dat ontwikkelingen goed worden ingepast.</i>

		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	3.	Samenvatting	Volgens ProRail wordt in paragraaf 5.3 van het MER ten onrechte de indruk gewekt dat het spoor enkel bij station Delft Zuid wordt verdubbeld. Er zou moeten staan dat het spoor tussen Rijswijk en Delft Zuid wordt verdubbeld.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER zal expliciet worden aangegeven dat het spoor tussen Rijswijk en Delft Zuid ingevolge het Tracébesluit wordt verdubbeld van twee naar vier sporen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	4.	Samenvatting	De spoorverdubbeling wordt ten onrechte onder het kopje beoogde ontwikkelingen vermeld. Ten behoeve van de spoorverdubbeling is er een onherroepelijk Tracébesluit vastgelegd, deze ontwikkeling zou dan ook onder concrete ontwikkelingen op p.34 van het MER vermeld moeten worden.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De stelling dat de spoorverdubbeling ten onrechte onder het kopje beoogde ontwikkelingen staat vermeld klopt niet. In het MER wordt onder het betreffende kopje een andere ontwikkeling benoemd. In dat kader wordt onder het kopje beoogde ontwikkelingen enkel verwezen naar de spoorverdubbeling. Daarbij wordt aangegeven dat het project spoorverdubbeling en de daarmee samenhangende aanpassingen aan het station worden beschouwd als een autonome ontwikkeling, omdat deze onafhankelijk van de transformatie van Schieoevers Noord plaatsvindt.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	5.	Samenvatting	In paragraaf 6.3.1 op p.52 van het MER wordt onder spoorweglawaaï verwezen naar figuur 6.9, dit moet figuur 6.8 zijn.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het klopt inderdaad dat verwezen moet worden naar figuur 6.8, het MER is op dit punt aangepast.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	6.	Samenvatting	ProRail verzoekt om het aspect trillingen ook in paragraaf 7.2.2 van het MER in beschouwing te nemen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In paragraaf 7.2.2 is een aparte paragraaf toegevoegd over trillinghinder. Het MER is op dit punt dus aangepast.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>

	7.	Samenvatting	ProRail adviseert om het aspect trillingen te betrekken in de hoofdkeuzes in hoofdstuk 8 van het MER
		Beantwoording	<i>De negen hoofdkeuzes zijn aspecten die ervoor zorgen dat de ambities voor Schieoevers Noord worden gehaald. Aan de hand van beleidsalternatieven wordt inzichtelijk gemaakt welk alternatief het meest positieve effect heeft op de verschillende ambities. Trillingen is daarentegen niet een aspect dat kan bijdragen aan het behalen van de ambities voor Schieoevers Noord. Het aspect trillingen is een belangrijk aspect waar bij elke concrete ontwikkeling rekening mee moet worden gehouden en dat nader moet worden onderzocht ten behoeve van een goed woon- en leefklimaat. Trillingen is immers een aspect dat bij elke concrete ontwikkeling bijzondere aandacht krijgt, omdat het plangebied langs het spoor ligt.</i>
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
4. VNO-NCW			
4.	1	Samenvatting	De vereniging geeft aan het participatieproces te betreuren. De vereniging geeft aan dat het participatieproces betrekking heeft op het ontwikkelplan en niet op het MER en dat dit proces na de terinzagelegging van het MER is gestart. Volgens de vereniging heeft dit twee nadelen. Ten eerste kunnen de reacties enkel tot wijziging in het ontwikkelplan leiden en niet in het MER. De vereniging merkt hierbij op dat in bepaalde keuzes in het COP in het MER worden gepresenteerd als oplossing voor in het MER gesignaleerde problemen. De vereniging vraagt zich af wat het betekent als in het ontwikkelplan wijzigingen worden gedaan die in feite relevant zijn voor het MER. Ten tweede stipt de vereniging aan dat waarschijnlijk niet alle belanghebbende daadwerkelijk op de hoogte zijn gesteld van het MER, anders was de opkomst bij de inloopavond volgens de vereniging hoger geweest. Tot slot merkt de vereniging op ook bij het ontwikkelplan een inspraakprocedure te willen volgen waarbij tevens het indien van zienswijzen mogelijk wordt gemaakt.
		Beantwoording	<i>Onder nummer 2b van het algemene deel van de Nota Zienswijze wordt ingegaan op de relatie tussen het COP/DOP Schieoevers Noord en het MER Schieoevers Noord.</i> <i>De stelling dat de gemeente wellicht tekort is geschoten bij de publicatie van de inloopavond wordt niet gevolgd. De gemeente heeft de inloopavond via dezelfde kanalen bekendgemaakt als dat is gedaan voor de tervisielegging. Deze zijn immers tegelijkertijd via dezelfde publicatietekst bekendgemaakt via de wettelijk voorgeschreven kanalen.</i>

			<i>Bovendien is er een participatieproces georganiseerd voorafgaand aan de formele procedure van het MER. Op 23 januari 2018 heeft er een participatiebijeenkomst plaatsgevonden, waarin de transformatieopgave en procedure is toegelicht. Tijdens deze bijeenkomsten hebben circa 90 deelnemers hun aandachtspunten op de ambities weergegeven.</i> <i>Tijdens de tweede participatiebijeenkomst op 29 mei 2018 zijn de onderzoeksresultaten van de eerste fase van het MER en het concept Ontwikkelplan gepresenteerd. Tijdens deze bijeenkomst met circa 60 deelnemers is aan tafels gediscussieerd met welke optimalisatiemaatregelen de mobiliteit en de leefklimaat van het gebied kan worden verbeterd.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	2	<i>Samenvatting</i>	Ook ten aanzien van de in het MER gehanteerde onderzoeksmethodiek heeft de vereniging diverse opmerkingen. De methodiek om de potentiële ontwikkelruimte in beeld te brengen is niet inzichtelijk. De beschrijving in paragraaf 4.2 van het MER is zeer summier en geeft niet aan waarop is gebaseerd dat het gebied bij een FMI van 50 maximaal 7.590 woningen en 7.590 arbeidsplaatsen aan zou kunnen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Voor Schieoevers Noord is de ontwikkelpotentie van het gebied bepaald op basis van enerzijds het beschikbare te ontwikkelen oppervlak (aantal hectare) en anderzijds de ambities ten aanzien van woon-werkfuncties, de mate van verdichting/bouwlagen, Floor Space Index (FSI) en de mate van menging, Functiemengingsindex (FMI). De ontwikkelpotentie geeft dus enkel aan wat de potentie van het gebied is, zonder eventuele maatregelen die noodzakelijk zijn om de ontwikkelingen concreet in te passen in het gebied. De ontwikkelpotentie in het gebied is uitgewerkt in twee programmascenario's. Op basis van de eerste uitgangspunten en ambities voor het gebied, waarbij een gemiddelde FSI¹ van 3,0 is bepaald, is een eerste schatting van verkeers- en stedenbouwkundige effecten gemaakt.</i> <i>Zowel op het gebied van verkeer als op het gebied van stedenbouw werd dit ingeschat als een te hoge ambitie. De gemiddelde FSI is daarop bijgesteld naar 2,14. Deze FSI volgde uit eerdere financiële verkenningen naar de ontwikkelmogelijkheden op Schieoevers Noord. Op basis van deze FSI is de inschatting gemaakt dat er sprake zou kunnen zijn van een verkeerskundig en stedenbouwkundig</i>

¹ Een FSI is een floor space index. De index is hoog bij veel gebruikslagen/verdiepingen en nul indien de grond braakligt of niet bebouwd is. Bij kavels is de FSI een gemiddelde van het aantal gebouwlagen van het bebouwde oppervlak waarbij de bijbehorende onbebouwde buitenruimte wordt meegeteld.

			<i>haalbare ambitie.</i> <i>De berekening is gebaseerd op de uitgangspunten van scenario maximaal wonen, met uitzondering van de FMI.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	3	Samenvatting	Ook de onderbouwing van deze conclusie in hoofdstuk 5 is zeer summier. De vereniging wenst meer inzicht in welke type woningen en arbeidsplaatsen is gerekend bij het bepalen van de ontwikkelruimte, omdat duidelijk is dat vanuit detailhandel en horeca een heel ander effect op de leefomgeving uitgaat dan van maakindustrie.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Voor de woningen en arbeidsplaatsen is een vaste gemiddelde oppervlakte gehanteerd, zoals opgenomen in de tabel met uitgangspunten. In het verkeersonderzoek is opgenomen hoe de verkeersgeneratie van deze scenario's is bepaald.</i> <i>In het MER wordt aandacht besteed aan de potentiële milieueffecten, waarbij de verschillen tussen toekomstige functies zijn meegewogen. Hiermee wordt een gemiddeld effect van de mogelijke ontwikkeling op de leefomgeving bepaald en is het niet nodig om woningtypen en arbeidsplaatsen te specificeren. Ten aanzien van de impact en inpassing van de bedrijven in de maakindustrie wordt ook verwezen naar het algemene deel van de Nota onder 2d.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	4	Samenvatting	Volgens de vereniging zou een focus op maakindustrie leiden tot een grotere 'footprint' op de omgeving, zowel qua milieugebruiksruimte als qua vrachtverkeer aantrekkende werking. De vereniging denkt niet dat het gebied bij een focus op maakindustrie 7.590 woningen en 7.590 arbeidsplaatsen aan zou kunnen. Daarom pleit de vereniging voor het opnieuw uitvoeren van de analyse naar de potentiële ontwikkelruimte o.b.v. de gedragen uitgangspunten t.a.v. de toekomstige type woningen en arbeidsplaatsen in het gebied.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Ten aanzien van de impact van de bedrijven in de maakindustrie en de milieugebruiksruimte wordt verwezen naar het algemene deel van de Nota Zienswijze onder 2d.</i>

			Verder wordt hieraan toegevoegd dat de transformatie een langjarig proces is dat geleidelijk zal plaatsvinden. Bovendien is op dit moment niet bekend hoe het gebied uiteindelijk wordt ontwikkeld. Om te bepalen hoeveel arbeidsplaatsen en woningen mogelijk zijn bij dit vloeroppervlak zijn aannames gedaan voor het aantal m² bvo dat per arbeidsplaats en per woning benodigd is. In eerste instantie is uitgegaan van respectievelijk 50 m² en 100 m² voor het scenario maximaal wonen. In het scenario maximaal werken is uitgegaan van respectievelijk 75 m² en 100 m². Dit verschil is aangebracht, omdat in dit scenario anders een zeer onrealistisch aantal nieuwe arbeidsplaatsen zou worden gecreëerd. Bovendien is in dit scenario voldoende ruimte beschikbaar voor bedrijvigheid die meer bvo per werknemer vergt. Hiermee wordt een gemiddeld effect van de mogelijke ontwikkeling op de leefomgeving bepaald en is het niet nodig om woningtypen en arbeidsplaatsen nog verder te specificeren.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	5	Samenvatting	Een ander punt m.b.t de onderzoeksmethodiek betreft de gehanteerde tijdshorizon. Bij de berekeningen is men uitgegaan van een worst case scenario. Als illustratief voorbeeld wordt de geluidssituatie toegelicht. Door in de berekening van de effecten uit te gaan van een volledige transformatie in 10 jaar kan voorbij worden gegaan aan de geluidssituatie in de referentiesituatie. Volgende deze beredenering kan later in het MER worden aangegeven dat 'door geleidelijke transformatie steeds meer geluidsruimte kan ontstaan voor geluidsgevoelige bestemmingen'.
		Beantwoording	In het MER is bij het bepalen van de potentiële effecten rekening gehouden met een organische transformatie. Het MER is aangevuld met hoofdstuk 10 waarin de effecten van een gedeeltelijke transformatie in beeld worden gebracht.
		Aanpassing	De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	6	Samenvatting	Soortgelijke redeneringen worden ook gedaan voor andere aspecten. Het is duidelijk dat deze worst case scenario leidt tot (zeer) onwenselijke situaties in de (leef)omgeving van (toekomstige) bewoners en bedrijven in de periode dat de transformatie wordt gerealiseerd. Bovendien is niet duidelijk wat er gebeurt als langer dan 10 jaar (o.g.v. de Chw) wordt afgeweken van de regels. De vereniging geeft aan dat niet de randen van het acceptabele moeten worden opgezocht, maar dat wordt gezorgd voor een goede

			(leef)omgeving zowel op korte als lange termijn.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER zijn de te verwachten milieueffecten in beeld gebracht. Vervolgens zijn in het spelregelkader randvoorwaarden en spelregels vastgelegd om zowel de randen van het acceptabele te borgen als te zorgen voor een zo goed mogelijke (leef)omgeving op korte en lange termijn. Op deze manier wordt het worst case scenario voorkomen. Op grond van de Chw is het overigens niet mogelijk om langer dan tien jaar af te wijken van de normen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	7	Samenvatting	Het laatste punt m.b.t. de onderzoeksmethodiek is dat met behulp van beleidsalternatieven is onderzocht op welke wijze de transformatieopgaven 'niet evident onuitvoerbaar' kan zijn. Volgens de vereniging kunnen zich in de uitvoering van de ontwikkelstrategie zeer onwenselijke situaties voordoen. Om deze reden wenst de vereniging dat bij de herziening van het MER de haalbaarheid van de transformatieopgave wordt onderzocht o.b.v. beleidsalternatieven met 'evident uitvoerbare maatregelen' i.p.v. niet evident onuitvoerbare maatregelen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Doordat met monitoring een vinger aan de pols zal worden gehouden, kunnen de onwenselijke situaties voorkomen worden. Voordat een deelontwikkeling zich kan voordoen is er sprake van een uitvoerbaarheidstoets bij de vergunningverlening. Omdat gewerkt wordt met organische ontwikkeling waarin de gemeente niet de rol van initiatiefnemer op zich neemt, is het niet mogelijk om vooraf alle maatregelen en ontwikkelingen te beschrijven. Met het MER wordt juist flexibiliteit gezocht om goed met nu nog onbekende maatregelen om te kunnen gaan.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	8	Samenvatting	De vereniging kan zich niet verenigen met de visie en ambitie zoals deze in het MER is gepresenteerd. Het convenant tussen de gemeente en BKS wordt in het MER wel een hard kader genoemd, maar wordt in het MER niet daadwerkelijk als hard kader gehanteerd. De programmascenario's zouden zodanig moeten worden opgesteld dat de op Schieoevers gevestigde bedrijven hun huidig gebruik van milieuruimte kunnen continueren en daarbinnen kunnen groeien. Bovendien zou in de beleidsalternatieven ook een alternatief kunnen worden verkend waarin de gemeente en BKS gezamenlijk op zoek gaan naar een locatie van gelijke omvang in Delft waar van deze milieucategorie

			gebruik kan worden gemaakt.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In hoofdstuk 8.6 van het MER wordt ook ingegaan op hoe er wordt omgegaan met bestaande bedrijven. Dit is als een van de hoofdkeuzes in het MER Schieoevers Noord onderzocht. Voor deze hoofdkeuze wordt het beleidsalternatief voorgesteld waar in de milieugebruiksruimte van bestaande bedrijven wordt geoptimaliseerd. Hierdoor ontstaat er ruimte voor woningbouw in Schieoevers Noord. Om woningbouw toe te voegen naast bestaande bedrijven dient de gemeente de milieugebruiksruimte te optimaliseren door het gezoneerde industrieterrein stapsgewijs te verkleinen, wanneer zich initiatieven aandienen. De rechten van de vergunde ruimte van bestaande bedrijven worden gerespecteerd en zij hebben de mogelijkheden om concrete uitbreidingsplannen in te dienen. In de afweging om deze plannen eventueel te vergunnen wordt betrokken of deze plannen passen binnen een gemengd stedelijk werk-woongebied. Een dergelijke aanpak is in lijn met het convenant dat tussen BKS en de gemeente is afgesloten.</i> <i>Het MER is niet bedoeld om alternatieve locaties voor bedrijfsvestigingen aan te geven voor bedrijven die vrijwillig uit het gebied verplaatst willen worden. Het MER is daarentegen wel bedoeld om de milieueffecten van mogelijke ontwikkelingen in het gebied waar het gevestigde bedrijfsleven deel van uitmaakt in beeld te brengen. In het MER wordt derhalve niet ingegaan op alternatieve locaties voor bedrijven die zich naar een andere locatie zouden willen verplaatsen. Overigens zal een studie naar alternatieve locaties pas interessant zijn indien sprake is van bedrijven die hun bedrijfsvoering willen verplaatsen. Op het moment dat zich situaties voordoen, zullen de gemeente en BKS samen op zoek gaan naar alternatieve locaties.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	9	Samenvatting	De vereniging geeft aan dat in de hoofdkeuzes, voor de keuze tot functiemenging het alternatief activiteitgerichte functiemenging als voorkeur wordt genoemd. Dit alternatief gaat uit van de aanwezigheid van bedrijven t/m milieucategorie 3.1. Bedrijven met milieucategorie 3. 2 (Octatube) en 4 (zoals Prysmian, Basal en Hordijk) hebben in dit alternatief hun huidige gebruik aan milieuruimte niet. Ook wordt in dit alternatief de vestiging van bedrijven t/m milieucategorie 4 niet meer mogelijk op locaties waar dat nu wel mogelijk is. De neutraal/positieve beoordeling van het alternatief activiteit gerichte functiemenging is volgens de vereniging onverklaarbaar.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Dat activiteitgerichte functiemenging tot gevolg heeft dat de in de zienswijze genoemde bedrijven (Octatube, Prysmian, Basal en Hordijk) hun milieuruimte niet behouden, is niet juist. Bij activiteitgerichte</i>

			<i>menging wordt niet alleen gekeken naar de milieucategorieën van de bedrijven, maar ook naar de type bedrijfsactiviteit, type woningen en type voorzieningen en in welke mate deze mengbaar zijn. Bij deze vorm van functiemenging kunnen op deelgebiedniveau verschillende ruimtelijke bloktypologieën gemengd worden, zodat deze van dezelfde voorzieningen gebruik maken. Een voorbeeld is om bedrijven die moeilijk mengbaar zijn met woningen toch mogelijk te kunnen maken door voorzieningen en minder milieubelastende bedrijven er omheen te plaatsen wat ter afscherming kan dienen. Dit wordt ook wel horizontale menging genoemd. Op kavelniveau is daarnaast verticale menging mogelijk waarbij dit aan de hand van maatwerkvoorschriften voor bedrijven kan worden gereguleerd. Daar waar op dit moment bedrijfsactiviteiten plaatsvinden die vallen onder milieucategorie 3.2 en 4, kunnen deze activiteiten worden voortgezet. Dat bestaande bedrijven worden gerespecteerd blijkt ook uit de hoofdkeuze omgang met bedrijven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	10	Samenvatting	Daarnaast is er ontevredenheid m.b.t. het aspect mobiliteit. De vereniging geeft aan dat de neutrale beoordeling m.b.t. het mobiliteitsshiftpakket voor de ambitie 'ruimte voor bedrijvigheid' niet reëel is, omdat het verlagen van de parkeernorm, het sturen op een verlaging van het aandeel in auto in de model split en het verminderen van doorgaand verkeer in het gebied het ondernemersklimaat niet ten goede zal komen. Het mobiliteitsshiftpakket biedt overigens geen oplossing voor de ernstige problemen bij kruispunten en voor de capaciteit van de Kruithuisweg.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Dit is een impliciete verwijzing naar hoofdstuk 8.4.3. Hierin wordt ingegaan op de hoofdkeuze voor mobiliteit. In de hoofdkeuze wordt ook weer een drietal beleidsalternatieven getoetst. Als gevolg hiervan wordt voorgesteld om beleidsalternatief A3 te kiezen. De keuze bevat een maatregelenpakketten met klassieke infrastructurele maatregelen, het optimaliseren van infrastructuur en fiets- en ov-voorzieningen en mobiliteitspakket. Het omvat hiermee een breed pakket aan maatregelen, waarbij dus niet alleen wordt ingezet op een mobiliteitsshiftpakket maar ook klassieke maatregelen aan bijvoorbeeld kruisingen toegepast worden. Als voorbeeld wordt een aanpassing aan de Kruithuisweg genoemd.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>

11	Samenvatting	In het MER wordt de voorkeur uitgesproken voor het alternatief dat negatief/neutraal scoort op de ambitie 'ruimte voor bedrijvigheid'. In het alternatief A2 optimalisatie milieuruimte met behoud van huidige bedrijfsvoering wordt de onbenutte milieuruimte beperkt. Dit alternatief gaat derhalve uit van een actieve inperking van de milieuruimte.
	Beantwoording	<i>Het alternatief A2 optimalisatie milieuruimte met behoud van huidige bedrijfsvoering tast niet de huidige bedrijfsvoering van bedrijven aan, maar waar mogelijk wordt milieuruimte van bedrijven geoptimaliseerd. Dit gebeurt indien zich initiatieven voordoen met nieuwe woonfuncties die conflicteren met de milieuruimte van bedrijven. Wanneer een dergelijke ontwikkeling zich voordoet wordt bekeken of er sprake is van een onbenutte milieuruimte van bedrijven en of deze kan worden geoptimaliseerd. Indien de bestaande bedrijvigheid geen onbenutte milieuruimte heeft dan wel concrete groeiplannen aanwezig zijn, zullen deze in de afweging worden meegenomen. Het optimaliseren van onbenutte milieuruimte leidt niet tot het beknotten van de huidige werkzaamheden van de betreffende bedrijven en wordt daarmee als een passende methode gezien om de beoogde menging van werken met wonen mogelijk te maken.</i>
	Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
12	Samenvatting	De vereniging heeft opmerkingen ten aanzien van het beleidskader voor het MER. In de opsomming van het gemeentelijk beleid ontbreken belangrijke beleidskaders. Deze zijn: de moties 'Voorzieningen Schieoevers' en 'Ruim baan voor maakindustrie aan Schieoevers' die met de Ruimtelijk-economische visie Delft 2030 zijn vastgesteld.
	Beantwoording	<i>In het MER wordt in de bijlage een verwijzing gemaakt naar de moties 'Voorzieningen Schieoevers' en 'Ruim baan voor maakindustrie aan Schieoevers'.</i>
	Aanpassing	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
13	Samenvatting	In de programmascenario's in het MER is niet uitgegaan van de directe koppeling tussen de realisatie van extra arbeidsplaatsen per te realiseren woning die vanuit de motie 'Ruim baan voor maakindustrie aan Schieoevers' aan het college is opgedragen.
	Beantwoording	<i>In de programmascenario's wordt in beeld gebracht wat de mogelijke milieueffecten zijn van enerzijds een maximum aan woningen, anderzijds een maximum aan arbeidsplaatsen. Op deze manier worden in het MER bandbreedtes weergegeven waarbinnen zich ontwikkelingen kunnen voordoen. De motie 'Ruim</i>

			<i>baan voor maakindustrie aan Schieoevers' zal in het definitieve ontwikkelplan een invulling krijgen en is mogelijk binnen de geschetste bandbreedtes van het MER.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	14	Samenvatting	Ook het convenant tussen de gemeente en BKS is niet in de bijlage opgenomen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het is een convenant tussen de gemeente Delft en BKS. Het is geen beleidskader, desondanks is er in de bijlage een verwijzing gemaakt in de bijlage bij het MER.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	15	Samenvatting	Met betrekking tot de beleidskaders die wel zijn opgenomen in de bijlage heeft de vereniging een aantal opmerkingen. Zo wordt de Gebiedsvisie Schieoevers 2030 in het MER als een hard kader genoemd, maar in het MER wordt zonder nadere motivering afgeweken van deze visie. In de Gebiedsvisie wordt voor de ontwikkeling van het deelgebied Schieweg uitgegaan van een toenemende gebruiksdichtheid in de richting van het spoor c.q. afnemende gebruiksdichtheid in de richting van de Schie. In het MER en het COP wordt uitgegaan van een tegengestelde visie. De verschillen worden niet gemotiveerd.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De gebiedsvisie is een vertrek punt voor de ambitie om Schieoevers Noord te transformeren van een bedrijventerrein naar een gemengd stedelijk gebied. De verdere invulling van de transformatie aansluitend bij de huidige behoefte, wordt stedenbouwkundig uitgewerkt middels het COP en uiteindelijk het Definitief Ontwikkelplan (DOP) Schieoevers Noord.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	16	Samenvatting	Een ander concreet voorbeeld van de afwijking van de Gebiedsvisie geldt voor de motivering van de transformatie. Het college heeft bij de vaststelling van de visie in 2010 aangegeven dat er ruimte kan ontstaan voor een gemengde ontwikkeling inclusief woningbouw als aan drie voorwaarden wordt voldaan, waaronder de voorwaarde dat de (afnemende) milieuruimte rond de traditionele bedrijvigheid toestaat dat er woningen komen. In het MER wordt echter voorzien in het actief verminderen van de milieuruimte.

		<i>Beantwoording</i>	<i>De stelling dat in het MER wordt voorzien van een actieve vermindering van de milieuruimte, wordt niet gevolgd. Op het moment dat zich ontwikkelingen voordoen die moeilijk mengbaar zijn met bestaande bedrijven, wordt bekeken of de bestaande bedrijvigheid onbenutte milieuruimte heeft en of deze kan worden geoptimaliseerd. Indien de bestaande bedrijvigheid geen onbenutte milieuruimte heeft dan wel concrete groeiplannen aanwezig zijn, zullen deze in de afweging worden meegenomen. Voor de beantwoording wordt verder verwezen naar punt 11 onder zienswijze 4.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
5. EBH Legal			
5.	1	Samenvatting	Het MER dient een beschrijving te bevatten van de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit waarbij alternatieven moeten worden onderzocht en een beschrijving moet worden gegeven van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu. Het MER Schieoevers Noord voldoet hier niet aan. Het MER komt voort uit de ambitie van de gemeente Delft om te kunnen voldoen aan de woningbouwopgave van 15.000 woningen en de ambitie om 10.000 extra banen te creëren.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het algemene deel van de Nota wordt in onderdeel a uitgebreid ingegaan op de systematiek van het MER. Bovendien wordt benadrukt dat op dit moment niet duidelijk is welke concrete ontwikkelingen zich zullen voordoen op Schieoevers Noord. Om inzicht te geven in de mogelijke milieueffecten is in het MER gewerkt met twee programmascenario's waarbij is uitgegaan van een maximale invulling zodat de bandbreedtes van de mogelijke milieueffecten goed in kaart te brengen. De programmascenario's worden overigens gebruikt om mogelijke milieuknelpunten inzichtelijk te maken. Voor deze knelpunten worden oplossingsrichtingen aangedragen; per hoofdkeuze worden beleidsalternatieven gegeven. Dit MER heeft niet een klassieke aanpak waarbij de milieueffecten van concrete ontwikkelingen in beeld worden gebracht, maar heeft een flexibele aanpak. Vanwege de geleidelijke, langjarige transformatie zal periodiek monitoring plaatsvinden van de voortgang van de transformatie en de daadwerkelijke milieugevolgen zodat waar nodig bijgestuurd kan worden. Hierbij vormen de spelregels en de randvoorwaarden een belangrijk toetsingskader. Het MER geeft hiermee een beschrijving van de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>

	2	Samenvatting	Uit het MER blijkt niet dat is onderzocht of er mogelijkheden zijn op andere locaties in Delft om deze ambities te verwezenlijken.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER is niet bedoeld om alternatieve locaties in beeld te brengen maar slechts om milieueffecten van de betreffende locatie in beeld te brengen. Met de impactanalyse Verstedelijkingsopgave Delft zijn in Delft de kansen in beeld gebracht om nieuwe woningen en bedrijfsruimte te bouwen. Ook laat het vooral zien welke kansen er zijn om de kwaliteit van de stad te verbeteren. De gemeente wil niet alleen meer woningen en extra banen, maar ook betere voorzieningen en een betere en groenere leefomgeving. Schieoevers Noord wordt samen met de locatie Station Delft Campus als kansrijke locatie gezien in Delft voor transformatie naar een modern gemengd stedelijk gebied. Momenteel zijn in Delft geen andere gelijkwaardige locaties van gelijke omvang waar een aanzienlijke hoeveelheid woningen binnenstedelijke en op één plek gerealiseerd kunnen worden.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	3	Samenvatting	In het MER wordt geen rekening gehouden met de realiteit en de afspraken uit het convenant tussen de gemeente Delft en de BKS. Een ontwikkelpotentie biedt te weinig aanknopingspunten om een duidelijke toekomstvisie voor het gebied te formuleren. Nut en noodzaak van de beoogde transformatie is niet onderbouwd.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het algemene deel onder nummer 2 e van de Nota Zienswijze wordt ingegaan op het convenant tussen de BKS en de gemeente Delft. Hierin wordt toegelicht dat het MER niet in strijd is met het convenant.</i> <i>De gemeente Delft is voornemens om voor 2040 15.000 nieuwe woningen te voegen, om hiermee invulling te geven aan het woningbouwtekort, dit is ook in lijn met de regionale afspraken binnen de Verstedelijkingsalliantie. De gemeente Delft heeft al langer de ambitie om de potentie van Schieoevers Noord te benutten. De transformatie van Schieoevers Noord tot een levendig gemengd stedelijk woon-werkgebied is vastgelegd in zowel de Ruimtelijke Structuurvisie 2030 (vastgesteld door de raad in 2009) als in de Gebiedsvisie Schieoevers 2030 (vastgesteld door College van B&W in 2010). Met de impactanalyse Verstedelijkingsopgave Delft zijn in Delft de kansen in beeld gebracht om nieuwe woningen en bedrijfsruimte te bouwen. Ook laat het zien welke kansen er zijn om de kwaliteit van de stad te verbeteren. De gemeente wil niet alleen meer woningen en extra banen, maar ook betere</i>

			voorzieningen en een betere en groenere leefomgeving. Schieoevers Noord wordt samen met de locatie Station Delft Campus als kansrijke locatie gezien in Delft voor transformatie naar een modern gemengd stedelijk gebied. Zie verder punt 2 onder zienswijze 5. Aangezien zich de concrete ontwikkeling van de Tiny Houses voordoet (het bestemmingsplan Tiny Houses) is dit het eerste ruimtelijke besluit in dat gebied, en wordt parallel hieraan een m.e.r. procedure doorlopen.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	4	Samenvatting	Het MER geeft aan wat de mogelijkheden binnen het gebied zijn, zonder de milieueffecten concreet in beeld te brengen en zonder rekening te houden met bestaande bedrijven en hun mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen. Het MER voldoet niet aan eisen van de Wet milieubeheer. Het is niet mogelijk om goede randvoorwaarden te stellen of het milieubelang goed af te wegen indien niet duidelijk is welke ontwikkelingen zullen worden gerealiseerd. Het milieubelang is derhalve niet vroegtijdig en volwaardig in beeld gebracht. Op basis van dit MER kan geen goede afgewogen besluitvorming plaatsvinden.
		Beantwoording	Het MER is ingezet om in een vroeg stadium inzicht te geven in de mogelijke milieugevolgen en aan de hand daarvan te onderzoeken wat de potentiële ontwikkelruimte van het gebied is. Het doel van een MER is om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over plannen en projecten. Het MER voor Schieoevers Noord sluit daar volledig bij aan en zorgt er juist voor dat de milieugevolgen en ontwikkelruimte in een vroeg stadium in beeld zijn. De Commissie m.e.r. heeft in haar advies aangegeven dat zij een dergelijke aanpak waardeert en ondersteunt. Dat deze werkwijze in strijd is met de wettelijke eisen zoals bijvoorbeeld vastgelegd in de Wet milieubeheer is niet juist. In de zienswijze is dat verder ook niet toegelicht waarom de aanpak in strijd is met de Wet milieubeheer. Het is ook niet juist dat eerst een ontwikkelplan had moeten worden opgesteld en pas daarna het MER. Dat de milieugevolgen onvoldoende in beeld zijn gebracht en dat het MER onvoldoende informatie biedt voor de besluitvorming is ook niet juist. In het MER is uitgegaan van een maximale invulling van het gebied. Aan de hand van het MER is vervolgens ontwikkelkader vastgesteld met randvoorwaarden, maatregelen en spelregels waarmee toekomstige ontwikkelingen rekening moeten houden. De beoogde transformatie zal een langdurig proces zijn en zal geleidelijk plaatsvinden. Om de randvoorwaarden en de spelregels actueel te houden zal periodiek monitoring plaatsvinden van de voortgang en de

			<i>daadwerkelijke milieugevolgen van de ontwikkelingen die zich voordoen. Op deze manier wordt geborgd dat tijdig bijgestuurd kan worden en indien nodig de uitgangspunten bijgesteld kunnen worden zodat het MER actueel blijft.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	5	Samenvatting	Ook is een deel van de kaders neergelegd in het ontwikkelplan waar geen zienswijzen tegen kunnen worden ingediend. Een afgewogen integrale beoordeling is niet mogelijk. Ook het ontwikkelplan dient open te staan voor inspraak. Bovendien had eerst een ontwikkelplan moeten worden opgesteld en daarna had de m.e.r. procedure moeten starten.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER brengt de mogelijke milieugevolgen in beeld van ontwikkelingen binnen de gestelde bandbreedtes. In het ontwikkelplan worden onder andere stedenbouwkundige aspecten uitgewerkt. Het concept ontwikkelplan wordt in samenwerking met de stad/betrokkenen uitgewerkt tot een definitief ontwikkelplan. Hiertoe worden verschillende participatiesessies georganiseerd door de gemeente Delft. Er bestaat dan ook volop gelegenheid om op het ontwikkelplan te reageren.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	6	Samenvatting	Het is niet reëel om te veronderstellen dat de ambities van de gemeente voor Schieoevers Noord kunnen worden verwezenlijkt zonder dat afbreuk wordt gedaan aan een goed woon- en leefklimaat en de positie van bestaande bedrijven. Woningbouw met voorzieningen en maakindustrie zijn twee tegenstrijdige ontwikkelingen die in principe niet te combineren zijn. Uit het MER blijkt dat dit op diverse punten knelt (geluid, ontsluiting, verkeersafwikkeling) en de gevolgen zijn niet onderzocht. Overigens zijn er buiten een paar concrete ontwikkelingen, geen plannen in voorbereiding en de gemeente heeft nauwelijks grondposities in het gebied.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER wordt inzichtelijk gemaakt wat de te verwachten milieueffecten kunnen zijn indien wordt uitgegaan van maximale invulling van het gebied. Niet is gebleken dat zoals gesteld, woningbouw met voorzieningen en maakindustrie niet te combineren zijn. Uit het MER blijkt niet dat een goed woon- en leefklimaat niet mogelijk is en dat de ontwikkeling onaanvaardbare gevolgen voor de bestaande bedrijven heeft. In het MER wordt erkend dat maatregelen moeten worden genomen om een gemengd gebied mogelijk te maken. In het MER wordt ingegaan op mogelijke oplossingen en maatregelen. Deze maatregelen worden onderzocht als zich concrete ontwikkelingen voordoen. Dit is niet meer dan logisch,</i>

			<i>omdat de gehele invulling van het gebied thans niet bekend is. Dat uit het MER blijkt dat ontwikkelingen niet kunnen worden gerealiseerd, is niet juist. In het MER worden in bandbreedtes de mogelijke milieueffecten weergegeven. Dat buiten een paar concrete ontwikkelingen geen plannen in voorbereiding zijn is ook één van de redenen waarom voor dit gebied is gekozen voor een flexibel MER met periodieke monitoring.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	7	Samenvatting	Op grond van de Omgevingswet en de Crisis- en herstelwet is het mogelijk om van bepaalde omgevingswaarden af te wijken, maar ook dan zal sprake moeten zijn van een goed woon- en leefklimaat. Uit het MER blijkt dat dit niet kan worden gegarandeerd zonder drastische maatregelen te nemen waarvan de haalbaarheid niet is aangetoond en waarbij onvoldoende rekening is gehouden met de positie van de bestaande bedrijven.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In hoofdstuk 8 van het MER zijn de effecten van de beleidsalternatieven voor de hoofdkeuzes in beeld gebracht. De voorkeursalternatieven van de hoofdkeuzes vormen tezamen met de overige voorwaarden het voorkeursalternatief, welke zijn vertaald in voorwaarden en spelregels. Hiermee ontstaat een toepasbaar kader voor toekomstige ontwikkelingen, dat is vervat in het spelregelkader en het Ontwikkelplan. Met de bestaande bedrijven wordt rekening gehouden door bij optimalisatie van milieuruimte van bedrijven (als dit nodig is) de huidige bedrijfsvoering te behouden en niet te belemmeren. Hiermee wordt nadrukkelijk wel rekening gehouden met bestaande bedrijven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	8	Samenvatting	Innovatieve maakindustrie zal een grote toegevoegde waarde hebben voor de Delftse economie. De economische ambitie moet leidend zijn. De functie wonen zou ondergeschikt moeten blijven aan werken en de huidige bedrijven, milieuruimte en de omgevingskwaliteiten moeten worden gekoesterd. Hoewel in het MER staat vermeld dat vestiging van bedrijven tot en met milieucategorie 4 mogelijk blijft, blijkt uit het MER in samenhang met het COP dat bedrijven met een hogere milieucategorie uiteindelijk het gebied moeten verlaten om de plannen van de gemeente mogelijk te maken.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In de zienswijze wordt de indruk gewekt dat maakindustrie bedrijven gelijk staan aan categorie 4 bedrijven. In dat kader wordt ook verwezen naar het algemene deel van de Nota Zienswijzen onder nummer 2e. Hierin wordt nader in gegaan op de categorisering van bedrijven in de maakindustrie en dat</i>

			<i>bestrijden wordt dat dit categorie 4 bedrijven zijn of dat bedrijven in de maakindustrie niet mengbaar zijn met woningbouw.</i> <i>Verder geldt het uitgangspunt in het MER dat bestaande bedrijven tot en met milieucategorie 4 hun bedrijfsvoering kunnen blijven voortzetten. Deze bedrijven zullen niet worden beknot in hun huidige bedrijfsvoering. Bedrijven worden nadrukkelijk niet gestimuleerd om te vertrekken. De aanwezigheid van bedrijven wordt daarentegen gekoesterd, door bij het realiseren van woningbouw rekening te houden met bestaande bedrijven en de woningen zodanig te plaatsen dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Het COP vormt een voorstel voor de gemeente en is nadrukkelijk geen blauwdruk. Overigens wordt het COP in samenwerking met de betrokkenen nader uitgewerkt tot een definitief ontwikkelplan. Betrokkenen kunnen in het participatieproces hun bijdrage leveren aan de uitwerking van het ontwikkelplan.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	9	Samenvatting	Op grond van de Crisis- en herstelwet wordt onbenutte milieugebruiksruimte wegbestemd, waarmee de milieugebruiksruimte van bestaande bedrijven wordt ingeperkt. Dit is in strijd met het convenant waarin is afgesproken dat bedrijven hun huidige gebruik van milieuruimte kunnen continueren en binnen deze milieufacturen kunnen groeien.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Op grond van de Crisis- en herstelwet is het inderdaad mogelijk om te sturen op onbenutte milieugebruiksruimte. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien de milieuruimte die een bedrijf op grond van de milieuvergunning (omgevingsvergunning) heeft in de praktijk niet wordt gebruikt en ook niet nodig is voor de bedrijfsvoering. Zo zijn er bedrijven die een bepaalde hoeveelheid geluid mogen produceren op grond van de milieuvergunning, maar dit in de praktijk nooit doen en in de toekomst ook niet zullen doen. Omdat de (niet benutte) geluidruimte in de milieuvergunning is toegekend, kan dit ertoe leiden dat er geen ruimte is voor andere functies in het gebied (zoals woningen), waardoor het gebied op slot komt te zitten. De Crisis- en herstelwet en de Omgevingswet maken het mogelijk om niet gebruikte milieuruimte te herverdelen en de beschikbare ruimte zo efficiënter te kunnen gebruiken. Omdat het gaat om niet gebruikte milieuruimte die de bedrijven niet nodig hebben leidt deze herverdeling niet tot een</i>

			<i>beperking voor bedrijven. Bovendien wordt conform het convenant gegarandeerd dat de bedrijven hun "... huidige gebruik van milieuruimte kunnen continueren..." Dit staat niet per se gelijk met de vergunde milieugebruiksruimte.</i> <i>Indien zich een initiatief voordoet – waarvoor de vergunde milieuruimte een belemmering is - wordt bekeken of de milieuruimte gebruikt wordt door het bedrijf of nodig is voor toekomstige uitbreidingen. Als dat niet het geval is, kan de gebruikruimte worden herverdeeld. Als de milieuruimte wel nodig is voor het bedrijf (of toekomstige uitbreidingen) wordt de vergunde milieuruimte gerespecteerd en niet herverdeeld. Het herverdelen van ongebruikte milieuruimte leidt ertoe dat gebieden niet onnodig op slot zitten. Hierdoor ontstaan er mogelijkheden om de vrijgekomen ruimte duurzaam in te vullen met o.a. nieuwe woonfuncties. Bestaande bedrijven in een hoge categorie krijgen een maatbestemming en worden hierdoor dus niet aangetast in hun huidige bedrijfsvoering.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	10	Samenvatting	Ten onrechte is het alternatief waarbij de bedrijfsfunctie wordt geoptimaliseerd zonder (of met geringe) woningbouw met voortzetting/ uitbreiding van bestaande bedrijvigheid niet onderzocht.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER is gekozen om twee scenario's te hanteren waarbij één met een gemaximaliseerd werkprogramma en één met gemaximaliseerd woonprogramma. Hiervoor is gekozen, omdat binnen de ambities voor Schieoevers Noord, zowel een gemengd gebied past waar overwegend wordt gewerkt als een gebied waar overwegend wordt gewoond. Met deze scenario's worden de maximale verkeerseffecten in beeld gebracht. De ambitie is om Schieoevers Noord te transformeren van een monofunctioneel bedrijventerrein naar een gemengd woon- en werkgebied. Volgens de functiemengingsindex (FMI) van het Planbureau voor de Leefomgeving wordt een gebied als gemengd gebied getypeerd bij een FMI tussen 20 en 80. Bij een dergelijke FMI is echter maar net sprake van een gemengd gebied. Voor Schieoevers Noord is dan ook gekozen voor een FMI tussen 30 en 70. Om een gemengd gebied te kunnen realiseren is derhalve een bepaalde mate van menging noodzakelijk. Voor de beantwoording wordt verder verwezen naar nummer 2a in het algemene deel, en met name onder het kopje 'ontwikkelpotentie'.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>

	11	Samenvatting	Bovendien wordt in het MER ten onrechte niet ingegaan op de afspraak uit het convenant dat de gemeente Delft en BKS onder omstandigheden gezamenlijk op zoek zullen gaan naar een locatie van gelijke omvang in Delft waar van deze milieugebruiksruimte gebruik kan worden gemaakt en wat de effecten daarvan zullen zijn, zoals bij Schieoevers Zuid.
		Beantwoording	<i>In het MER worden de milieugevolgen van mogelijke ontwikkelingen in beeld gebracht. Het MER is niet bedoeld om alternatieve locaties voor bestaande bedrijven in een heel ander gebied in beeld te brengen. Overigens zal een studie naar alternatieve locaties pas interessant zijn indien sprake is van bedrijven die hun bedrijfsvoering willen verplaatsen. Op het moment dat zich dergelijke situaties voordoen zullen de gemeente en BKS samen op zoek gaan naar alternatieve locaties. Voor de beantwoording wordt verder verwezen naar punt 8 onder zienswijze 4.</i>
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	12	Samenvatting	In het MER wordt aangegeven dat de gemeente een passieve rol zal innemen in het transformatieproces en dat de vestiging en uitbreiding van bedrijven tot en met milieucategorie 4 mogelijk blijft. Echter, de gemeente heeft op Schieoevers Zuid een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd. Dit betekent dat de gemeente geen passieve, maar een actieve rol zal innemen bij de verplaatsing van de bedrijven.
		Beantwoording	<i>Er zal nadrukkelijk geen sprake zijn van een actieve uitplaatsing van bedrijven naar andere locaties. Dit is niet het uitgangspunt van het MER. Het klopt inderdaad dat de gemeente op Schieoevers Zuid een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) heeft gevestigd. De Wvg is ingegeven door het extensieve gebruik van de betrokken percelen gerelateerd aan de mogelijkheden die het bestemmingsplan op deze locatie biedt. Bovendien kunnen bestaande bedrijven op Schieoevers Noord die naar een andere locatie zouden willen verplaatsen, zich eventueel vestigen op Schieoevers Zuid. Een andere reden voor het vestigen van Wvg is om ruimte te bieden voor HMC bedrijven op Schieoevers Zuid.</i>

		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	13	Samenvatting	Bovendien blijkt uit het MER niet dat regionale afstemming heeft plaatsgevonden zoals vereist op grond van de Verordening Ruimte.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Zoals ook blijkt uit de beantwoording onder nummer 12 (de vorige beantwoording), is er geen reden aan te nemen dat sprake is van actieve uitplaatsing van bedrijven. Daarom heeft er ook geen afstemming plaatsgevonden. Overigens vindt er op macroniveau van de hele Schieoevers wel degelijk regionale afstemming plaats binnen de MRDH, boven lokaal en provinciaal. Met zowel de regio alsook de Provincie vindt overleg plaats over de transformatieplannen van Schieoevers Noord waarmee een start is gemaakt met het in de verordening Ruimte opgenomen afstemmingsprincipe. Bij concrete ontwikkelingen zal, waar nodig, inderdaad regionale afstemming moeten plaatsvinden.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	14	Samenvatting	Bedrijven hebben bezwaar tegen verplaatsing van hun bedrijven. Dit zal voor een aantal bedrijven hoge kosten met zich meebrengen. Verplaatsing zal vanwege de hoge kosten economisch niet haalbaar zijn. Andere bedrijven zijn afhankelijk van aanvoer van grondstoffen over de Schie waardoor verhuizing geen optie is. En voor bedrijven die afhankelijk zijn van TU-Delft is het onwenselijk om de afstand ten opzichte van de universiteit te vergroten. Ten aanzien van bedrijven die niet gebonden zijn aan Delft kan verhuizing tot gevolg hebben dat deze definitief vertrekken uit Delft waardoor arbeidsplaatsen verloren kunnen gaan.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Bestaande bedrijven worden niet gedwongen zich te verplaatsen naar andere locaties. Indien bedrijven vrijwillig besluiten te verhuizen, zal de gemeente samen met BKS op zoek gaan naar een passende locatie van gelijke omvang in Delft, bijvoorbeeld op Schieoevers Zuid. Bovendien is het MER bedoeld om de te verwachten milieueffecten in beeld te brengen zodat een integrale afweging kan worden gemaakt bij de besluitvorming. Andere aspecten als kosten en dergelijke komen niet terug in het MER. Voor de beantwoording wordt verderverwezen naar punt 8 onder zienswijze 4.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	15	Samenvatting	Bij de behandeling van de beleidsalternatieven met betrekking tot programmering is de optie waarbij

			bedrijfsfunctie wordt geoptimaliseerd zonder (of met geringe woningbouw) een voortzetting/uitbreiding van bestaande bedrijvigheid niet onderzocht. Bij de sturing op FSI/ FMI wordt geen rekening gehouden met bestaande bedrijvigheid en hun ontwikkelruimte. Zo is aangegeven dat woningbouw bij voorkeur langs de Schie in het deelgebied Rotterdamseweg is beoogd, terwijl daar bedrijven zoals Hordijk, Basal en Lijm & Cultuur zijn gevestigd.
		Beantwoording	<i>De ambitie is om Schieoevers Noord te transformeren van een monofunctioneel bedrijventerrein naar een gemengd woon- en werkgebied. Dit betekent een bepaalde mate van toevoeging van woningbouw in het gebied. Daarom is gewerkt met twee scenario's (zie algemene deel van de Nota) en na het concept MER Schieoevers Noord is daar een tussenscenario aan toegevoegd.</i> <i>Met het tussenscenario is in beeld gebracht wat de effecten zijn als alleen de ontwikkelingen van het Delft Schiekwartier, Kabeldistrict (Schiehallen) en Station Delft Campus ('The Leo' en Noordkavel') worden uitgevoerd en voor de overige gronden de bestaande bedrijven blijven. Dit is ook een scenario wat is uitgewerkt in het Ontwikkelplan Schieoevers-Noord. In dit scenario is ook woningbouw langs de Schie gesitueerd, maar wordt tevens uitgegaan dat bovengenoemde bedrijven daar gevestigd zijn.</i> <i>Volgens de functiemengingsindex (FMI) van het Planbureau voor de Leefomgeving wordt een gebied als gemengd gebied getypeerd bij een FMI tussen 20 en 80. Bij een dergelijke FMI is echter maar net sprake van een gemengd gebied. Voor Schieoevers Noord is dan ook gekozen voor een FMI tussen 30 en 70. Om een gemengd gebied te kunnen realiseren is derhalve een bepaalde mate van menging noodzakelijk.</i> <i>Het toepassen van de FMI is op meta niveau van het hele plangebied toegepast. Er is in dit MER qua planvorming (nog) niet ingezoomd op deelgebieden en specifieke situaties. Het voorkeursalternatief Sturing op FSI en FMI per deelgebied scoort op 'ruimte voor bedrijvigheid' beter ten opzichte van de andere twee alternatieven. In het MER wordt geen stedenbouwkundige opzet gegeven voor specifieke locaties voor woningbouw en bedrijven gegeven. Wel zijn ten aanzien van de situering van woningbouw en bedrijven een aantal hoofdkeuzes en beleidsalternatieven van belang voor de situering van woningbouw en bedrijven.</i> <i>Vanuit het MER kan worden geconcludeerd dat uit het oogpunt van milieuhinder, de verkeerspatronen en ruimtelijke kwaliteit het wenselijk is om in het deelgebied Vulcanusweg (relatief) meer werkfuncties en voorzieningen te creëren. In het deelgebied Rotterdamseweg is het juist wenselijk vanuit deze perspectieven (relatief) meer woningen te creëren. Zo wordt zo min mogelijk verkeer toegevoegd in de heersende spitsrichtingen.</i>

			Met het MER wordt verder ingezet op de scheiding van verkeersstromen. Met deze scheiding wordt de hoofdontsluiting (Schieweg) langs het spoor geplaatst. Hiermee blijft de hoofdontsluiting voor met name de werknemers en leveranciers van bedrijven beschikbaar langs het spoor. De lokale ontsluiting voor autoverkeer wordt met name met eenrichtingswegen gerealiseerd. Dit zijn de ontsluitingswegen voor hoofdzakelijk de bewoners en bezoekers. De zone tussen deze wegen kan eventueel zwaardere bedrijvigheid huisvesten. De 'achterkant' wordt dan naar het spoor gekeerd, terwijl de 'voorkant' integraal onderdeel vormt van de wijk. Hier kunnen in de plint bijvoorbeeld voorzieningen worden toegevoegd. De zone langs de Schie kan autovrij worden, doordat via parkeerpunten, mobility hubs en/of OV-haltes alle locaties bereikbaar zijn. Bovenstaande twee aspecten geven hiermee een voorkeur voor een accent van woningbouw langs de Schie binnen het gemengd stedelijke werk-woongebied. Wanneer zich concrete initiatieven aandienen zal per initiatief worden bekeken wat de mogelijkheden zijn voor het realiseren van geluidgevoelige objecten nabij bestaande bedrijven en de vergunde rechten van bestaande bedrijven. Bovenstaande sluit ook aan bij de opgave om voor 2040 15.000 woningen te realiseren in Delft
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	16	Samenvatting	Ook bij de afweging met betrekking tot functiemening is geen rekening gehouden met de positie van de bestaande bedrijvigheid. Aangegeven wordt dat bedrijven met een milieucategorie 4 (bijvoorbeeld Basal) moeilijk mengbaar zijn met wonen.
		Beantwoording	Bij de hoofdkeuze functiemenging wordt het beleidsalternatief activiteitgerichte menging aangemerkt als voorkeursalternatief. De activiteitgerichte functiemenging scoort in dit MER beter (positiever). Dit alternatief biedt ruimte voor bedrijvigheid en past bij de overige ambities en is daarom het voorkeursalternatief. Het alternatief met klassieke zonering voldoet niet aan het minimale ambitieniveau en staat transformatie van Schieoevers Noord tot een levendig stedelijk gebied in de weg. Dat bedrijven met een milieucategorie 4 moeilijk mengbaar zijn met wonen staat niet onder het voorkeursalternatief, maar onder menging met behulp van klassieke zonering, omdat voor menging van dergelijke bedrijven richtafstanden van 100-200 meter moeten worden aangehouden om relevante milieuhinder te voorkomen. Bij activiteitgerichte menging wordt niet alleen gekeken naar milieucategorieën van bedrijven, maar vooral ook naar de feitelijke bedrijfsactiviteit, woningen en type voorzieningen en in welke mate deze mengbaar zijn. Om bedrijven mogelijk te maken die moeilijk

			<i>mengbaar zijn met woningen, worden voorzieningen en minder milieubelastende bedrijven hier omheen geplaatst ter afscherming. De bestaande bedrijven en hun huidige bedrijfsvoering wordt hiermee gerespecteerd, waarbij het nemen van maatregelen waardoor de bedrijven niet in hun huidige bedrijfsvoering worden geschaad tot de mogelijkheden behoort.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	17	Samenvatting	Als voorkeursalternatief wordt gekozen voor activiteitgerichte functiemenging (A2). Wel wordt hierbij vermeld dat bedrijven in milieucategorie 1 t/m 3.1 mengbaar zijn, indien het bedrijf voor een aantal milieuaspecten extra maatregelen neemt, zoals geen hinder veroorzakende activiteiten 's nachts en maatwerkvoorschriften. Bestaande bedrijven worden hiermee onaanvaardbaar beperkt in hun bedrijfsvoering. Hordijk verricht ook 's nachts werkzaamheden en Lijm & Cultuur organiseert evenementen die ook 's avonds kunnen plaatsvinden. Het uitgangspunt in het MER zou moeten zijn dat bedrijven niet worden beperkt en dat woningbouw ondergeschikt blijft, conform het convenant.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In de zienswijze wordt een verwijzing gemaakt naar het convenant tussen partijen. Voor de beantwoording van deze zienswijze wordt ook naar onderstaande passage uit het convenant verwezen:</i> <i>“Op Schieoevers-Noord blijft de vestiging van bedrijven tot en met milieucategorie 4 mogelijk op alle locaties waar die milieucategorie nu ook in gebruik is. Mochten er omstandigheden zijn om daarvan af te wijken, gaan gemeente en BKS gezamenlijk op zoek naar een locatie van gelijke omvang in Delft waar van deze milieucategorie gebruik kan worden gemaakt. Voorts zoekt de gemeente op Schieoevers-Noord naar een vestigingsklimaat voor bedrijven dat past bij een moderne maakindustrie. Hierbij moet een geaccepteerd evenwicht worden gevonden tussen de noodzakelijke eigenschappen voor bedrijven (denk o.a. aan geluid, logistiek, geur) en een modern gemengd stedelijk milieu waar naast gewerkt ook gewoond wordt.”</i> <i>Uit deze passage blijkt dat ook in het convenant is opgenomen dat een modern gemengd stedelijk milieu moet ontstaan op Schieoevers-Noord, hierbij moet een geaccepteerd evenwicht ontstaan voor bedrijven en een modern gemengd stedelijk milieu.</i>

			<i>Bij activiteitgerichte menging geldt dat bedrijven in de milieucategorieën 1 t/m 3.1 op mengbaar moeten zijn met woningen en andere gevoelige functies. Dit is mogelijk indien het bedrijf op een aantal milieuaspecten extra maatregelen neemt op bijvoorbeeld de milieuaspecten geluid, geur en stof. Een voorbeeld is dat bedrijfsactiviteiten hoofdzakelijk in pandig en bij voorkeur niet 's nachts moeten plaatsvinden. Op het moment dat een ontwikkeling gaat plaatsvinden zal tussen partijen gezocht moeten worden naar maatwerkoplossingen die recht doen aan het belang van beide partijen. De gemeente heeft de wens om het gebied ook voor andere functies dan bedrijfsruimte meer intensief te gebruiken. Om de combinatie wonen- bedrijven mogelijk te maken, zullen maatwerkvoorschriften genomen moeten worden.</i> <i>De bestaande bedrijven en hun huidige bedrijfsvoering wordt hiermee gerespecteerd, waarbij het nemen van maatregelen waardoor de bedrijven niet in hun huidige bedrijfsvoering worden geschaad, tot de mogelijkheden behoort.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	18	Samenvatting	Op het gebied van bereikbaarheid wordt ingezet op duurzame vervoersmiddelen. Uit het MER blijkt echter niet hoe rekening wordt gehouden met de verkeersbewegingen van de bestaande bedrijven.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het verkeersonderzoek behorende bij het MER Schieoevers Noord is in bijlage 1 'Het Delfts model' de opbouw van het verkeersmodel uitgewerkt. De verkeersberekeningen zijn uitgevoerd met behulp van het verkeersmodel van gemeente Delft. Met dit Delfts model zijn de intensiteiten van autoverkeer, middelzwaar- en zwaar vrachtverkeer inzichtelijk gemaakt, zowel van de referentiesituatie waarbij rekening wordt gehouden met het vrachtverkeer van de bestaande bedrijven als van de programmascenario's, waarbij rekening wordt gehouden met het vrachtverkeer van de bestaande en nieuwe bedrijven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	19	Samenvatting	Ook de vaarbewegingen van beroepsvaart over de Schie zijn niet meegenomen in de afweging.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In paragraaf 6.2.3 'Openbaar vervoer en langzaam verkeer' is ook aandacht besteed aan het huidige vaarverkeer over de Schie. De Schie dient als vaarweg voor de verschillende functies in Schieoevers en</i>

			<i>als schakel in een regionaal vaarnetwerk. Daarnaast heeft de Schie de potentie om een deel van de noord-zuid vervoersstroom vanaf Station Delft richting Schieoevers en TU op te vangen via een lokale watertaxi-(fast ferry) verbinding met haltes aan zowel de west als aan de oostzijde van de Schie (b.v. haltes Porceleynse Fles, Schiehallen, Teslaweg, Campus Zuid). Door de transformatie van Schieoevers Noord worden deze ontwikkelingen gestimuleerd.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	20	Samenvatting	Bovendien wordt in het MER aangegeven dat de huidige situatie op de Kruithuisweg, de aansluiting van Schieoevers op de Westlandseweg en bij het kruispunt Rotterdamseweg-Jaffalaan al ernstige problemen zijn. Dit zal in elk programmascenario leiden tot een verdere verslechtering van de verkeersafwikkeling en een verslechterde autobereikbaarheid. Uit het MER blijkt niet hoe deze problemen kunnen worden opgelost. Ook wordt in het MER aangegeven dat nader onderzoek naar de verkeersmaatregelen noodzakelijk is. De milieubelangen zijn op dit punt dan ook onvoldoende afgewogen. Voordat hierover beslissingen kunnen worden genomen, is hiernaar meer onderzoek noodzakelijk.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER wordt inderdaad aangegeven dat in beide programmascenario's sprake is van een bestaand knelpunt op het kruispunt Rotterdamseweg/Jaffalaan dat door de ontwikkeling van deelgebied Rotterdamseweg kan worden vergroot. Ten behoeve van de transformatie conform de ambities en met een maximale programmering is een compleet pakket van maatregelen nodig. Dit pakket bestaat uit zowel infrastructurele maatregelen op met name de Kruithuisweg maar ook bij de Westlandseweg, als maatregelen om een modaliteitsverschuiving (modal-shift) te bewerkstelligen waardoor er minder gebruik gemaakt wordt van de auto. Een modal shift betekent een verandering van vervoerswijze, in dit geval betekent het inzetten op het gebruik van fiets- en OV-voorzieningen en een vermindering van het autoverkeer. Tevens is een essentieel onderdeel van het MER dat maatregelen en effecten gemonitord worden. Hiertoe is een dynamische leefomgevingsfoto opgesteld die actueel zal worden gehouden. Door middel van monitoring kan gedurende de transformatie - indien nodig - tijdig worden bijgestuurd op bijvoorbeeld het maatregelenpakket, indien blijkt dat deze niet leiden tot de verwachte effecten.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	21	Samenvatting	Op geen enkele wijze is onderbouwd hoe de Gelatinebrug planologisch inpasbaar is en wat de gevolgen daarvan zijn voor de omgeving. De verkeersafwikkeling van de brug is niet goed door gerekend. Er is

			geen rekening gehouden met het feit dat de fietsroute over de brug uitkomt op de Rotterdamseweg en alle fietsers eerst de drukke weg moeten oversteken. Bovendien is de provincie nog niet akkoord met de aanleg van deze brug. Er dient eerst nader onderzoek te worden gedaan, voordat de brug als een gegeven kan worden beschouwd in de plannen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Tussen de gemeente Delft en de provincie Zuid Holland zijn op bestuurlijk niveau afspraken vastgelegd m.b.t. de transformatie van Schieoevers Noord. De Gelatinebrug wordt zowel door de gemeente Delft als door de provincie Zuid Holland als een oplossing gezien (nut en noodzaak zijn verkeerskundig aangetoond) en zij hebben inmiddels hier afspraken over gemaakt. Bovendien is in het op dit moment geldende bestemmingsplan Schieoevers-Noord een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waar binnen de mogelijkheid voor een brug is opgenomen. De exacte functie, het tijdstip van realisatie en de vorm zijn nog aan heroverweging onderhevig.</i> <i>In paragraaf 6.2.1 'Realisatie Gelatinebrug' van het verkeersonderzoek Schieoevers Noord zijn de effecten van de realisatie van de brug nader beschreven. De brug verbindt het station Delft Zuid met de TU-campus en tussenliggende gebieden en vormt daarmee een schakel in een nieuwe oost-west fietsroute door Delft. De Gelatinebrug moet de oost-westroute Abtswoudsebrug — Jaffalaan ontlasten. Het project omvat naast de realisatie van de fietsbrug, een fietspad naar de Rotterdamseweg en het verbeteren van de fietsroutes naar de beide treinstations. Het voltooiën van de Gelatinebrug zal de stroom fietsers op het kruispunt Rotterdamseweg – Jaffalaan verminderen (dit blijkt uit paragraaf 5.3 van het verkeersonderzoek). Bij de kruising van de nieuwe Gelatinebrug met de Rotterdamseweg dient, met een goed ontwerp, voorkomen te worden dat een nieuwe barrière voor of door langzaam verkeer ontstaat (zoals dit nu het geval is bij de Jaffalaan). Deze nieuwe fietsbrug maakt de reistijd voor fietsers van en naar de TU-Campus vanuit de ontwikkelingslocatie significant korter. Daarnaast ontlast deze verbinding voor fietsers de verbinding via de Abtswoudsebrug en daarmee het kruispunt Jaffalaan-Rotterdamseweg.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	22	Samenvatting	Transformatie kan worden gerealiseerd als het autoverkeer vermindert. Meer bedrijvigheid en meer wonen zullen leiden tot meer parkeerbehoefte en meer verkeersafwikkeling. Een lagere parkeernorm zal het autobezit niet verlagen, maar de overlast in het gebied vergroten doordat toekomstige bewoners en

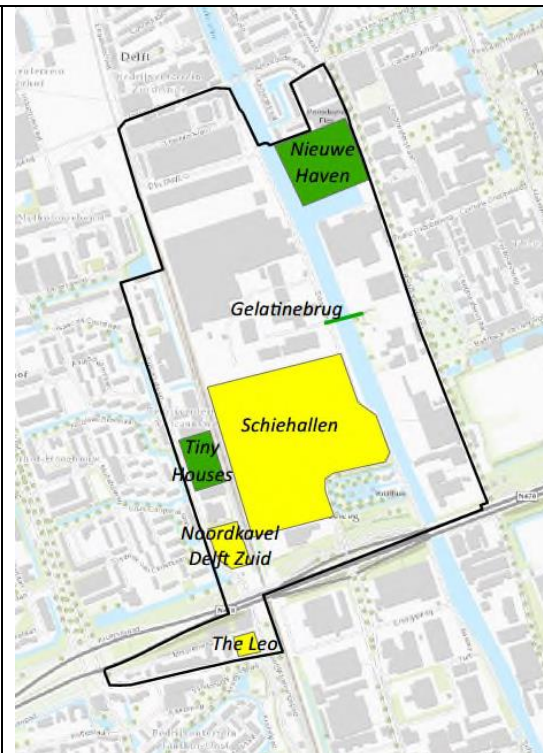
			bezoekers van andere bedrijven alternatieve parkeermogelijkheden zullen zoeken op de terreinen van de bedrijven. Het overloopeffect geldt ook voor de bestaande bedrijventerreinen. De beschikbaarheid van deelauto's die als een oplossing wordt genoemd, is afhankelijk van de ontwikkelingen in de markt. De afweging op dit punt is onvoldoende en er is geen sprake van redelijke alternatieven.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het verlagen van de parkeernorm voor Schieoevers Noord zal naar verwachting het autobezit en daardoor het autogebruik beperken. Omdat in Schieoevers Noord voldoende andere mobiliteitsmiddelen kunnen worden geboden, zal de norm zo veel mogelijk verlaagd worden. Om te bepalen welke norm aansluit bij de benodigde mobiliteitsshift en wat haalbaar is, is in Schieoevers Noord nader onderzoek noodzakelijk. Maatregelen die genomen moeten worden om mogelijke effecten in de omgeving te beheersen zijn bijvoorbeeld het invoeren van parkeerregulering. In het spelregelkader is ten behoeve van mobiliteit vastgelegd dat de gemeente een Mobiliteitsvisie zal opstellen voor Schieoevers Noord met als doel het autobezit en daarmee het autoparkeren te beperken.</i> <i>Bovendien wordt er voor het MER een monitoringsplan opgesteld. Door middel van monitoring kan gedurende de transformatie - indien nodig- tijdig worden bijgestuurd op bijvoorbeeld (de werking) van het maatregelenpakket, indien blijkt dat deze niet leiden tot de verwachte effecten.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	23	Samenvatting	Het scheiden van verkeersstromen is niet mogelijk zolang bestaande bedrijven hun activiteiten voortzetten of uitbreiden. Op dit punt is het MER in strijd met het convenant, waarin de ambitie is aangegeven om bestaande bedrijvigheid in het gebied te houden. Er dient meer onderzoek te worden gedaan naar de gevolgen van de transformatie voor mobiliteit en verkeersstromen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het uitgangspunt in het MER is dat bestaande bedrijvigheid niet zal worden belemmerd in de bedrijfsvoering. In het deelgebied Schieweg is er sprake van een doorgaande weg langs de Schie, waarvan lokaal verkeer en doorgaand verkeer gebruik maken. Bij transformatie tot een gemengd gebied ontstaat kans op frictie tussen de vervoerswijzen. Het scheiden van verkeersstromen zorgt voor minder conflicten tussen verkeerssoorten. Door middel van de in het MER aangegeven scheiding blijft een hoofdontsluiting voor met name de werknemers en leveranciers van bedrijven beschikbaar langs het spoor. De lokale ontsluiting voor autoverkeer (hoofdzakelijk de bewoners en bezoekers) wordt met name met eenrichtingswegen gerealiseerd.</i> <i>Het omleggen van de weg zal een langere tijdsperiode behelzen en niet in een keer worden uitgevoerd.</i>

			<i>Indien bestaande bedrijven blijven zitten is het inderdaad niet altijd mogelijk om dit in een keer uit te voeren. Daarom zal rekening gehouden moet worden met een fasering in de uitvoering van de weg. Er is dan ook geen sprake van strijdigheid met het convenant.</i> <i>Door middel van de beleidsalternatieven wordt de effecten op verkeersstromen in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat het scheiden van verkeersstromen een zeer positief effect heeft op het leefklimaat en de ambitie 'gemengd stedelijk gebied'. Het MER geeft aan dat voor de bijsturing van de transformatieopgave monitoring van de verkeersafwikkeling relevante informatie is. Aan de hand van de monitoringsgegevens zal steeds beter worden voorspeld wat het effect van diverse maatregelen en ontwikkelingen op de omgeving is. Zo kan het verkeersmodel steeds worden geactualiseerd met de informatie die vanuit het monitoringsprogramma wordt verzameld. Dit stelt de gemeente Delft in staat om steeds betere prognoses te maken en efficiënte maatregelen te ontwikkelen om op het juiste moment in te zetten. Het MER is op dit punt aangevuld in paragraaf 11.2</i>
		Aanpassing	De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord
	24	Samenvatting	Schieoevers Noord is in de 16^e tranche Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet aangewezen als ontwikkelingsgebied als bedoeld in art. 2.2 van de Crisis- en herstelwet (Chw). Daardoor kan tijdelijk worden afgeweken van wettelijke milieukwaliteitsnormen. In de zienswijze wordt erop gewezen dat projecten als ontwikkelingsgebied kunnen worden aangewezen als dat voor de versterking van de duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling van dat gebied aangewezen is. Aan die voorwaarde is volgens de indiener niet voldaan. Daarnaast gaat het om een permanente en niet om een tijdelijke transformatie. Uiteindelijk zal alsnog aan de milieunormen moeten worden voldaan. Bestaande bedrijven zullen dus uiteindelijk in hun milieugebruiksruimte worden beperkt of moeten uit het gebied vertrekken.
		Beantwoording	<i>De zienswijze komt erop neer dat de raad geen toepassing mag geven aan de mogelijkheid om tijdelijk van milieunormen af te wijken omdat het gebied ten onrechte door de minister is aangewezen als ontwikkelingsgebied. Gesteld wordt dat aan de voorwaarde dat sprake moet zijn van versterking van de duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling niet wordt voldaan. Dat is niet juist.</i> <i>Uit de Memorie van Toelichting (MvT) bij de Crisis- en herstelwet blijkt dat de mogelijkheid om gebieden als ontwikkelingsgebied aan te wijzen is bedoeld om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken in gebieden met tegenstrijdige belangen. De aanwijzing tot ontwikkelingsgebied maakt het mogelijk om plaatselijk milieugebruiksruimte vrij te maken voor gewenste ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de bouw van woningen. De MvT noemt hierbij als voorbeeld de transitie van een bedrijventerrein naar een woon-werkgebied. De gebiedsontwikkeling Schieoevers Noord sluit hierbij aan. Het project is gericht op een</i>

			<i>duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling van het gebied, een optimale verdeling van de gebruiksruimte tussen de functies en een goede leefomgevingskwaliteit. Het valt daarom niet in te zien waarom bij de transformatie – anders dan bij de in de MvT genoemde voorbeelden – geen sprake is van een versterking van de duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling van het gebied.</i> <i>In de zienswijze is verder aangevoerd dat geen sprake is van een duurzame ontwikkeling omdat na tien jaar alsnog voldaan moet worden aan de milieueisen. Na die periode worden bedrijven dus alsnog in hun bedrijfsvoering beperkt. Ook daarom is van een duurzame ontwikkeling geen sprake. Dat is niet juist. Bij de gebiedsontwikkeling wordt het gebied getransformeerd naar een gemengd gebied. De mogelijkheid om tijdelijk van milieunormen af te wijken maakt creatieve oplossingen mogelijk. De aanwijzing als ontwikkelingsgebied zorgt ervoor dat milieugebruiksruimte kan worden vrijgemaakt. Dat betekent niet dat bestaande bedrijven in hun bedrijfsvoering worden beperkt. De gebruiksruimte die bedrijven voor hun bedrijfsvoering nodig hebben, wordt - zoals elders in deze nota is toegelicht – gerespecteerd. Ook daarom is niet juist dat van een duurzame ontwikkeling geen sprake is en dat het project ten onrechte is aangewezen.</i>
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	25	Samenvatting	Zonder toepassing van de Chw is transformatie niet mogelijk. Wegbestemmen van onbenutte geluidsruimte betekent dat geen sprake zal zijn van groeimogelijkheden. Dit is in strijd met het convenant.
		Beantwoording	<i>Het optimaliseren van de onbenutte gebruiksruimte betekent niet dat bestaande bedrijven worden belemmerd in hun bedrijfsvoering dan wel niet kunnen groeien. De rechten van vergunde bedrijfsruimte bestaande bedrijven worden gerespecteerd en zij hebben de mogelijkheden om concrete uitbreidingsplannen in te dienen. In de afweging om deze plannen eventueel te vergunnen wordt wel betrokken of deze plannen passen binnen een gemengd stedelijk werk-woongebied. Hiermee kan het mogelijk zijn dat voor deze uitbreidingsplannen wel maatregelen genomen dienen te worden om dit mogelijk te maken. Echter, indien bedrijven onbenutte milieuruimte hebben en er ook geen groeiplannen bekend zijn, is er ook geen reden om onbenutte milieuruimte te behouden.</i> <i>Voor de beantwoording wordt verder verwezen naar punt 9 onder zienswijze 5.</i> <i>Bovendien hebben de gemeente Delft en BKS de intentie uitgesproken een fonds in het leven te roepen dat technologische maatregelen helpt financieren/bekostigen ter voorkoming van overlast en ter</i>

			<i>stimulering van groeimogelijkheden.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	26	Samenvatting	In het MER is geen rekening gehouden met milieuruimte voor startende ondernemers die via TU Delft na onderzoek en ontwerp van hun product ruimte nodig hebben voor prototypen en productie.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Ten aanzien van de omvang van de milieugebruiksruimte van bedrijven in de maakindustrie wordt verwezen naar het algemene deel van de Nota onder nummer 2 d.</i> <i>Een belangrijk doel van de transformatie is het mengen van start-up en scale-up bedrijven afkomstig van bijvoorbeeld de TU-Delft om een aantrekkelijk gemengd werk-woongebied te realiseren. In het MER is uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van het mengen van bedrijven en wonen. Bij het in beeld brengen van de effecten van deze bedrijvigheid is ook rekening gehouden met de daarbij behorende milieuruimte.</i> <i>Bij de uiteindelijke concrete plannen dienen dergelijke bedrijven zorgvuldig ruimtelijk ingepast te worden.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	27	Samenvatting	In het MER wordt voorgesteld om het gezoneerde industrieterrein gedeeltelijk of volledig te dezoneren. Dit zou leiden tot een aanzienlijke verslechtering voor de positie van de bedrijven en is voor hen onaanvaardbaar.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER is in de paragraaf over de kwaliteit van de leefomgeving” (7.2.2)inzichtelijk gemaakt wat het effect is van de fasering bij een (gedeeltelijke) dezonering van het bedrijventerrein. Bovendien is uitgangspunt dat de huidige bedrijfsvoering van bedrijven gerespecteerd wordt, ook als het gezoneerde industrieterrein gedezoneerd wordt.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	28	Samenvatting	Bovendien heeft dezoneren tot gevolg dat geen sprake meer is van gezoneerd industrieterrein maar van een bedrijventerrein. Dit betekent dat bedrijven maatregelen zullen moeten nemen om aan de (strengere)

			geluidsnormen te kunnen voldoen. Geluidgevoelige gebouwen krijgen op een gezoneerd industrieterrein geen geluidbescherming tegen inrichtingen. Indien geen sprake is van zonering, moet de geluidbelasting op de geluidgevoelige gebouwen wel voldoen aan de normen van de Wet geluidhinder of het Activiteitenbesluit. Daarbij is de vraag of dezoning het beoogde effect zal hebben, omdat andere geluidsbronnen (wegverkeer-, spoor- en scheepvaartlawaa) ook een belemmering vormen voor het realiseren van geluidgevoelige objecten.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Gezien het langjarige traject van de transformatie waarin zich veranderingen en onvoorziene ontwikkelingen kunnen voordoen is een dynamische leefomgevingsfoto opgesteld. In deze leefomgevingsfoto zijn per locatie de daaraan gekoppelde randvoorwaarden, spelregels en/of compensatiemogelijkheden weergegeven. Door middel van periodieke monitoring zal steeds een actueel beeld van de situatie worden weergegeven waar – indien nodig- tijdig kan worden bijgestuurd. Hiermee kan worden geëvalueerd of de gemaakte keuzes inderdaad zullen leiden tot de gewenste doelstellingen.</i> <i>In dit kader wordt ook verwezen naar het convenant tussen de gemeente Delft en de BKS:</i> <i>“Voorts zoekt de gemeente op Schieoevers-Noord naar een vestigingsklimaat voor bedrijven dat past bij een moderne maakindustrie. Hierbij moet een geaccepteerd evenwicht worden gevonden tussen de noodzakelijke eigenschappen voor bedrijven (denk o.a. aan geluid, logistiek, geur) en een modern gemengd stedelijk milieu waar naast gewerkt ook gewoond wordt.”</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	29	<i>Samenvatting</i>	Onduidelijk is waar de fictieve fasering op is gebaseerd.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De fasering is ingegeven door gegeven dat er voor een aantal locaties in Schieoevers Noord waar initiatieven zijn.</i>

Figuur 1: Concrete ontwikkelingen (groene vlakken) en beoogde ontwikkelingen (gele vlakken) in Schieoevers Noord

In beeld is gebracht wat het eventuele effect zou zijn indien deze locaties daadwerkelijk tot ontwikkeling komen en gedezoneerd worden.

Voor het aspect industrielawaai is een fictieve fasering toegepast om de effecten van bestaande bedrijven tegenover nieuwbouwwoningen in beeld te brengen. Hierbij zijn aannames gedaan voor de fasering van de geleidelijke transformatie van bedrijven.

Indien ook een fictieve fasering voor wegverkeerslawaaï en spoorweglawaaï en uiteindelijk een cumulatieve geluidbelasting / milieugezondheidskwaliteit in beeld wordt gebracht stapelt het aantal aannames van ingrepen op en wordt de situatie 'te fictief'. Daarom is ervoor gekozen alleen voor het aspect industrielawaai deze fictieve fasering toe te passen. In fase 3 van de fictieve fasering voor industrielawaai is 'worst case' van volledige transformatie uitgegaan, waarbij de geluidszone in

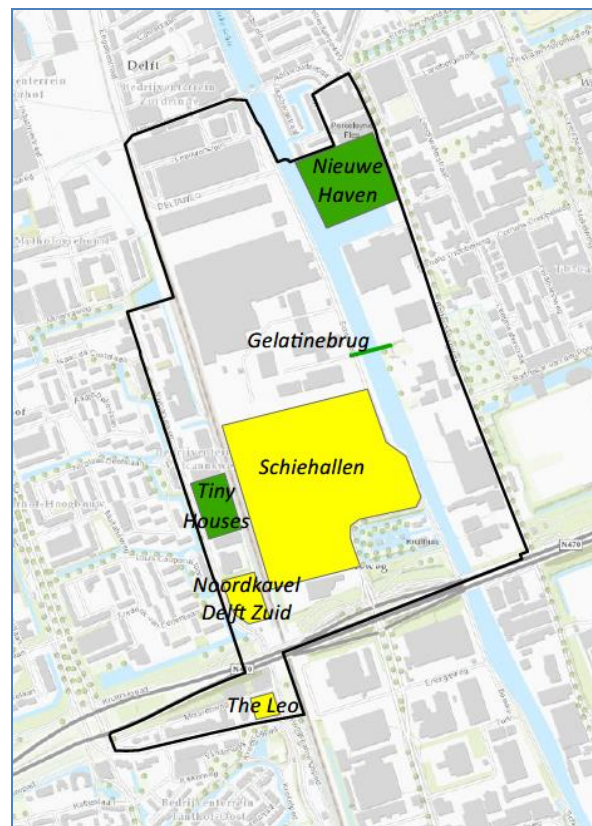
			<i>Schieoovers Zuid is opgeheven, vanwege de sluiting van de hulpenergiecentrale Delft.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoovers Noord.</i>
	30	Samenvatting	Meer woningen in de omgeving maakt het bestaande bedrijven lastiger om zich te handhaven. Klachten vanwege bijvoorbeeld vrachtwagens zijn onvermijdelijk. Op dit punt dient nader onderzoek te worden gedaan naar de gevolgen voor geluidsaspecten en milieugebruiksruimte. Anders moet de huidige situatie gehandhaafd blijven en moet het vigerend (geluids)beleid worden toegepast (voorkeursalternatief A1).
		<i>Beantwoording</i>	<i>Er zijn diverse akoestische onderzoeken uitgevoerd om de huidige en mogelijke toekomstige situatie in beeld te brengen. Voor de huidige situatie geldt het gemeentelijk geluid beleid. De ambitie is om het Schieoovers Noord gebied te transformeren naar een gemengd werk-woongebied. Het aspect geluid is daarmee ook een van de hoofdkeuzes die in het MER zijn opgenomen, omdat dit een van de bepalende aspecten in het gebied is. In het MER wordt het beleidsalternatief A2 'toepassen gebiedsgericht geluidbeleid' geadviseerd. Dit betekent dat ingezet wordt op:</i> ▪ <i>Het realiseren van geluidafschermende werking;</i> ▪ <i>Het deels afwijken van het vigerende gemeentelijke geluidbeleid, indien een voldoende basiskwaliteit van de leefomgeving kan worden gegarandeerd; en</i> ▪ <i>Het toepassen van innovatieve wetgeving, zoals de Stad en milieubenadering en de mogelijkheid om 10 jaar af te wijken van normen onder de Crisis- en herstelwet.</i> <i>Met dit alternatief kan een gemengd werk-woongebied worden gerealiseerd en de basiskwaliteiten van een gemengd werk-woongebied worden gerealiseerd, waar bedrijven (in de maakindustrie) hun bedrijfsvoering kunnen uitvoeren.</i> <i>Dit MER heeft niet een klassieke aanpak waarbij de milieueffecten van concrete ontwikkelingen in beeld worden gebracht, maar heeft een flexibele aanpak. Vanwege de geleidelijke, langjarige transformatie zal periodiek monitoring plaatsvinden van de voortgang van de transformatie en de daadwerkelijke milieugevolgen zodat waar nodig bijgestuurd kan worden. Hierbij vormen de spelregels en de randvoorwaarden een belangrijk toetsingskader.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoovers Noord.</i>
	31	Samenvatting	Ook blijkt uit het voorkeursalternatief waarbij wordt uitgegaan van een groene verbinding naar

			recreatiegebieden langs de Schie en op geschikte locatie natuurvriendelijke oevers te realiseren, dat geen rekening is gehouden met bestaande bedrijvigheid en bestaande beroepsscheepvaart. Bestaande bedrijven kunnen een bijdrage leveren aan circulariteit en energiebalans.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De Provincie Zuid Holland werkt aan verschillende aspecten van de Schie. Zowel de vaarweg voor beroepsvaart alsook de recreatieve (fiets)routes horen daarbij. In de zuidelijke Schieoevers wordt gewerkt aan de voorgenomen verbreding van (een gedeelte van) de Schie, waarbij ook ligplaatsen en laad/losfuncties een rol spelen. Het MER is echter niet het vehikel waar plannen rond de Schie als vaarweg, uitbreiding van mogelijkheden voor watergebonden bedrijvigheid in Schieoevers Zuid en recreatieve fietsroutes uit te werken dan wel vorm te geven.</i> <i>De gemeente gaat graag het gesprek aan met bestaande bedrijven, ook over de onderwerpen circulariteit en energiebalans.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	32	Samenvatting	In het spelregelkader is aangegeven dat de afspraken in het convenant de basis vormen voor de wijze waarop met bedrijvigheid in het gebied wordt omgegaan. Uit het MER blijkt echter dat deze afspraken niet goed zijn vertaald.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het algemene deel van de Nota wordt onder nummer 2 e ingegaan op de afspraken die de gemeente heeft gemaakt met de BKS door het convenant.</i> <i>De afspraken uit het Convenant omtrent het niet belemmeren van de bestaande bedrijven in hun bedrijfsvoering, met name het huidige gebruik van milieuruimte zijn opgenomen in het spelregelkader waar toekomstige ontwikkelingen aan moeten voldoen. In het spelregelkader is als randvoorwaarde vermeld dat nieuwe ontwikkelingen zodanig moeten worden ingepast dat de op Schieoevers gevestigde bedrijven hun huidige gebruik van milieuruimte daar waar gewenst, kunnen continueren. Bij het bepalen van het spelregelkader is wel degelijk rekening gehouden met het convenant en conform het convenant opgesteld. Het convenant is voor het MER zelfs een hard kader.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	33	Samenvatting	In beginsel is afwijking van de spelregels niet toegestaan. De afwijkingsmogelijkheden o.g.v. de Chw

			bieden echter veel ruimte om van de regels af te wijken. Dit geeft bedrijven geen garantie dat zij onbelemmerd hun bedrijfsactiviteiten kunnen blijven uitoefenen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER worden diverse wettelijke mogelijkheden en instrumenten benoemd om de transformatie vorm te geven. Een daarvan zijn de mogelijkheden van de Chw. Op grond van de Chw waarnaar wordt verwezen, heeft betrekking op het tijdelijk afwijken van geluidsnormen. Door het toepassen van deze innovatieve regelgeving kan de transformatie van Schieoevers Noord gerealiseerd worden zonder daarbij de bestaande bedrijvigheid te belemmeren. Bovendien zit er een waarborg in deze wet dat na de tijdelijk periode van afwijken aan de wettelijke normen voldaan moet worden aan de wettelijke norm of hier maatregelen voor genomen moeten worden. Daarnaast wordt in het MER ook verwezen naar de Interimwet Stad-en Milieubenadering, dit is een instrument om permanent af te wijken van wettelijke normen, zoals in het project Bomenwijk en Professor Schoemaker Plantage fase 1.</i> <i>Indien het noodzakelijk is om af te wijken van normen, wordt dit zorgvuldig afgewogen en getoetst. Hier zijn meerder instrumenten, zowel tijdelijk als permanent, voor handen.</i> <i>Ten slotte wordt in het algemene deel van de Nota ingegaan op de afspraken in het convenant tussen de gemeente en de BKS.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
6. BKS			
		Samenvatting	De zienswijze van BKS is gelijk aan zienswijze 4 van VNO NCW Delft.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Voor de beantwoording wordt verwezen naar de reactie onder zienswijze 4.</i>
7. Buurtvereniging Delftzicht			
7.	1	Samenvatting	Het verkeer op de ontsluitingsroute van en naar Schieoevers-Noord (Nieuwe Gracht- Engelsestraat) zal aanzienlijk toenemen. De buurt Delftzicht ligt langs deze weg. De buurtvereniging vraagt zich af wat deze verkeerstoename betekent voor de conflicten met de hoofdfietsroute Delft Zuid- TU-wijk, het verkeer dat de buurt Delftzicht wil inrijden dan wel verlaten, op de geluidbelasting en fijnstofconcentratie en wenst hier nadere informatie over.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Uit het verkeersonderzoek is gebleken dat de knelpunten bij de kruising Westlandseweg – Nieuwe Gracht</i>

			met fysieke aanpassingen op het kruispunt of het veranderen van de instellingen van de verkeerslichtenregeling goed aan te pakken is. De verkeersdrukke op kruising tussen de hoofdfietsroute Delft-Zuid – TU-wijk en Nieuwe Gracht zal door de nieuwe ontwikkeling toenemen. In paragraaf 5.2.4 is aangegeven dat dit punt aandacht verdient. Voor deze kruising wordt nader onderzocht wat een goede oplossing is om deze twee conflicterende verkeersstromen veilig en vlot af te kunnen wikkelen. In paragraaf 7.2.2 'Kwaliteit van de leefomgeving' van het MER zijn de effecten van de programmascenario's op wegverkeerslawaaï in beeld gebracht. Hierbij is vermeld dat nog geen rekening is gehouden met aftrek ex artikel 110g van de Wet geluidhinder. En dat dit ook een fictieve situatie is, omdat nog niet bekend is hoe de nieuwe verkeersstructuur er concreet uit komt te zien. Uit figuur 7.8 is wel te herleiden de geluidbelasting direct rondom de weg Nieuwe Gracht en het kruispunt toeneemt met circa 1-3 dB. Effecten op bestaande woningen zijn met deze fictieve berekening niet concreet aan te tonen. Nadat de nieuwe verkeersstructuur is uitgewerkt, kunnen de geluidseffecten wel concreet in beeld kunnen worden gebracht. In het spelregelkader zijn spelregels opgenomen om een passend geluidsklimaat te borgen. In paragraaf 7.2.2 'Kwaliteit van de leefomgeving' van het MER zijn tevens de effecten van de programmascenario's op luchtkwaliteit in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat de concentratie stikstofdioxide en fijnstof kunnen toenemen, maar beneden de grenswaarde van 40 µg/m³ blijven. In het spelregelkader is een spelregel opgenomen om een goede luchtkwaliteitssituatie te borgen.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	2	Samenvatting	De vereniging geeft aan informatie te willen ontvangen over de gevolgen van andere scenario's voor de programmatische invulling van Schieoevers Noord (bijvoorbeeld een kleiner programma en een samenstelling met meer niet-wonen functies).
		Beantwoording	De ambitie is om het gebied Schieoevers Noord te transformeren naar een gemengd stedelijk woon-werk gebied. In het MER is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het kunnen realiseren van een gemengd stedelijk woon-werk gebied waarbij de beschikbare ontwikkelruimte het meest efficiënt wordt benut. Mede naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r. is een nieuw scenario toegevoegd aan het MER. Hierin wordt een tussenscenario in beeld gebracht. Een scenario waar Schieoevers Noord niet volledig tot ontwikkeling komt. In hoofdstuk 10 is met behulp van een derde scenario onderzocht welke additionele effecten en risico's

kunnen optreden in een situatie waarbij Schieoevers Noord slechts gedeeltelijk is getransformeerd. Dit scenario betreft de situatie zoals opgenomen in onderstaande figuur. De concrete ontwikkelingen zijn aangegeven met de groene vlakken en de beoogde ontwikkelingen zijn aangegeven in de gele vlakken in Schieoevers Noord. Het effect van dit scenario is in hoofdstuk negen in beeld gebracht.

Aanpassing

De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.

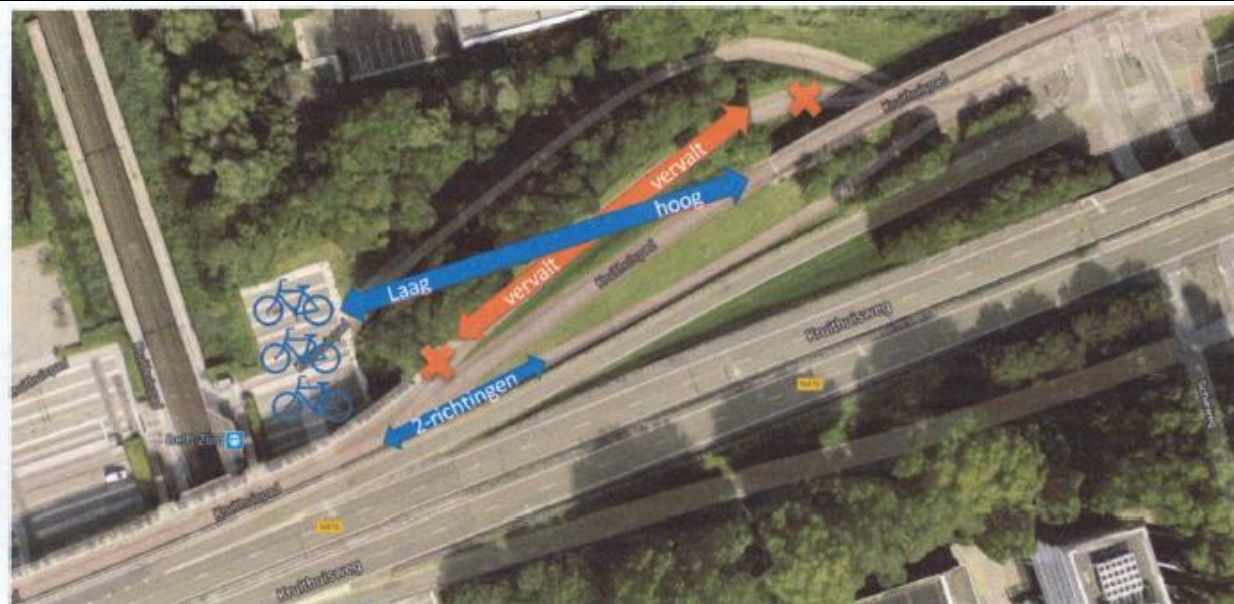
	3	Samenvatting	De vereniging vraagt zich af welke mogelijkheden de gemeente nog heeft om eventuele nadelige milieuschade te compenseren.
		Beantwoording	<i>In het spelregelkader is een compensatieregime opgenomen. Hierin zijn de regels opgenomen die ervoor zorgen dat bij afwijking van de spelregels de basiskwaliteit voor de leefomgeving wordt geborgd. Indien wordt afgeweken van de spelregels dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. Er is een aparte paragraaf opgenomen waarin is uitgewerkt compenserende maatregelen getoetst moeten worden om te bepalen of de voorgestelde compenserende maatregelen voldoende zijn. Uitgangspunt is dat compensatie moet plaats vinden binnen hetzelfde milieucompartiment, waar ook in wordt afgeweken. Dus wanneer een spelregel voor geluid niet aangehouden wordt, dan dient er compensatie plaats te vinden voor het aspect geluid.</i> <i>Het uitgangspunt is dat de treffen van compenserende maatregelen betekent dat dat deze maatregelen per definitie niet op een andere locatie moeten worden gerealiseerd. Indien sprake is van dergelijke situaties zal per geval moeten worden beoordeeld op welke manier compensatie zal plaatsvinden.</i>
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	4	Samenvatting	Daarnaast wordt gevraagd of schade ontstaat in het kader van de PAS-regeling (Programma Aanpak Stikstof 2015-2021) voor de geplande ecologische route Abtwoudseweg-Mercuriusweg en het geplande van Leeuwenhoekpark op het dak van de spoortunnel in de te onderscheiden scenario's van het Concept Ontwikkelp lan Schieoevers Noord.
		Beantwoording	<i>Op alle omliggende Natura 2000-gebieden is de planbijdrage van de ontwikkeling Schieoevers Noord berekend. Deze bedraagt gezien de afstand tot de Natura 2000 gebieden minder dan 0,05 mol N/ha/jaar (de drempelwaarde). De geplande ecologische route Abtwoudseweg-Mercuriusweg en het geplande van Leeuwenhoekpark zijn geen Natura 2000-gebieden en hebben daarom geen relatie met de PAS-regeling.</i>
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	5	Samenvatting	Voor het overige verwijst de vereniging naar zienswijze van de belangenvereniging TU-Noord
		Beantwoording	Voor de beantwoording wordt verwezen naar de reactie onder zienswijze 9.
8. Bewoners Koningsveld en Machteld van Meterenlaan te Delft			

8	1	Samenvatting	Volgens de bewoners beslaat het gebied Schieoevers Noord een groter gebied dan wordt uitgegaan in het MER. De bewoners vinden dat het plan Abtwoudseweg-Zuideinde in het MER moet worden opgenomen, zoals dat is gedaan voor Leeuwenstein.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het plangebied van het MER Schieoevers Noord staat voor een transformatie naar een werk-woongebied. Om te bepalen of het plan aan de Abtwoudseweg meegenomen moest worden in het MER is beoordeeld of er sprake is van samenhang tussen beiden projecten.</i> <i>De ontwikkeling op de hoek van het Zuideinde met de Abtwoudseweg is één van de ontwikkelingen die onafhankelijk van de transformatie van Schieoevers Noord plaats zal vinden. Deze ontwikkeling maakt derhalve onderdeel uit van de autonome ontwikkelingen en is als zodanig aangemerkt in het MER. Deze ontwikkelingen zullen niet door middel van een integrale projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Gelet op het autonome karakter van de ontwikkeling op de hoek van het Zuideinde wordt geconcludeerd dat tevens geen sprake is van financiële en organisatorische samenhang tussen de plannen aan de Abtwoudseweg en de transformatie van Schieoevers Noord.</i> <i>Het gebied waar de Abtwoudseweg in is gelegen is ook een heel ander type gebied dan het bedrijventerrein Schieoevers Noord. De wijk ten noorden van de Abtwoudseweg is ook aan te merken als een overwegend woongebied. Ook ten aanzien van de geografische ligging geldt derhalve dat de Abtwoudseweg meer samenhang heeft met de wijk ten noorden. De plannen aan de Abtwoudseweg sluiten in ieder geval qua programma aan bij de wijk en de plannen hebben een overwegend woningbouwprogramma.</i> <i>Terwijl het gebied Schieoevers Noord een monofunctioneel bedrijventerrein is, waarvoor de ambitie geldt om het te transformeren naar een gemengd werk-woongebied. Het zijn hele andere gebieden met een hele andere snelheid. De uitvoering van het project Abtwoudseweg is niet afhankelijk van de uitvoering van de transformatie van Schieoevers Noord, dat is een indicatie dat geen sprake is van samenhang.</i> <i>Het niet opnemen van het gebied rond de Abtwoudseweg betekent niet dat de milieueffecten van de projecten en in samenhang met het MER zijn gezien. De concrete projecten zijn als autonome ontwikkelingen opgenomen. Hiermee zijn de milieueffecten van de plannen ook in samenhang met het MER Schieoevers Noord in beeld gebracht.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	2	Samenvatting	De bewoners stellen dat sprake is van inconsistentie in doelstellingen. Gesteld wordt dat geen hard bewijs is dat de start-ups die elders in de stad zijn gevestigd, vanzelf naar Schieoevers Noord zullen verhuizen. Zo is in de directe omgeving van Delft (Plaspolder) een groot overschot aan kantoor- en

			bedrijfsruimte met goede auto en OV-verbindingen en ruime parkeermogelijkheden. Bovendien ontstaat hier binnenkort een innovatiecentrum voor aardwarmte waar ruimte wordt geboden aan meer dan 1500 FTE. Derhalve voldoende groeimogelijkheden voor een activiteit die nauw gelieerd is aan de afdeling Mijnbouwkunde van de TU-Delft.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het karakter van Schieoevers Noord verandert geleidelijk van traditionele bedrijvigheid naar nieuwe kennisintensieve maakindustrie, zoals high-tech bedrijven en scale up's van TU-Delft. Door ruimte te bieden aan start-ups en scale-ups die een plek zoeken in Delft zal de verbinding met de naastgelegen TU Delft campus worden versterkt. Door middel van het spelregelkader en de spelregels wordt geborgd dat start-ups ruimte wordt geboden op Schieoevers.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	3	Samenvatting	Een ander voorbeeld betreft duurzaamheid. Het MER beschrijft een duurzaam gebouwd stadsdeel, maar het is lastig om de Schiehallen energieneutraal te krijgen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De gemeente Delft heeft uitgesproken te streven naar een energieneutraliteit in 2050. Dit betekent voor (nieuwe) woningen, bedrijven en andere functies in Schieoevers Noord een omslag naar duurzame en hernieuwbare vormen voor warmte, zoveel mogelijk afkomstig uit Delft. Om dit te kunnen bewerkstelligen zijn in het spelregelkader randvoorwaarden en spelregels vastgelegd waaraan ontwikkelingen moeten voldoen. Hiermee wordt geborgd dat Schieoevers Noord een duurzaam gebouwd stadsdeel wordt.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	4	Samenvatting	Een derde punt betreft de inconsistentie als het gaat om meer banen trekken en autobezit sterk verminderen waarbij in het MER wordt verwezen naar het plan Haven-Stad (gemeente Amsterdam) terwijl dit plan is afgewezen door het Havenbedrijf Amsterdam.
		<i>Beantwoording</i>	<i>De Commissie m.e.r. heeft het milieueffectrapport voor Haven-Stad Amsterdam beoordeeld en voorzien van een positief advies.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	5	Samenvatting	De bewoners hebben hun bedenkingen m.b.t. de aspecten bereikbaarheid en mobiliteit. Een transferium

			gaat ten koste van beschikbare ontwikkelgebied. Een gebrek aan parkeerplaatsen zal bedrijven afschrikken zich in Schieoevers te vestigen en een negatieve druk leggen op de waarde van de koopwoningen. Het parkeerprobleem zal zich uitbreiden door parkeren in de periferie.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Bewoners geven enerzijds aan dat een transferium ten koste gaat van beschikbare ontwikkelgebied, anderzijds dat een gebrek aan parkeerplaatsen bedrijven zal afschrikken om zich in Schieoevers te vestigen.</i> <i>Ten aanzien van mobiliteit zijn in het spelregelkader randvoorwaarden en spelregels vastgelegd waarmee wordt gestuurd op een mobiliteitsverschuiving van autoverkeer naar openbaar verkeer en fietsverkeer. Gedurende de transformatie zal sprake zijn van monitoring. Door de maximale verkeersgeneratie per ontwikkeling scherp bij te houden en de verkeerssituatie goed te monitoren zal het gebied bereikbaar blijven.</i> <i>Hier wordt aan toegevoegd dat parkeren altijd een bepaalde vorm van ruimtegebruik tot gevolg heeft. Of parkeren via de traditionele manier wordt opgelost door parkeren op maaiveld of in een gebouwde parkeervoorzieningen als bijvoorbeeld een transferium; parkeren kost hoe dan ook ruimte. Alleen wanneer parkeren ondergronds gebeurt is er niet sprake van extra ruimtegebruik.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	6	Samenvatting	Het MER stelt dat toevoeging van programma zoveel mogelijk op een andere manier wordt opgevangen dan met klassieke autoverkeersmaatregelen. Volgens de bewoners wordt het gebied daardoor ontoegankelijk voor werknemers die niet dicht bij een OV-halte wonen en mindervaliden of ouderen. Zo ontstaat er een transient wijk; een wijk voor starters. Dit zal ten koste gaan van de sociale cohesie.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Gesteld wordt dat de niet klassieke autoverkeersmaatregelen ervoor zullen zorgen dat het gebied ontoegankelijk wordt voor bijvoorbeeld ouderen en mindervaliden waardoor een transient wijk ofwel een wijk voor starters zal ontstaan. Waar de bewoners deze stelling op baseren is ons niet duidelijk, maar datgene wat gesteld wordt is uitdrukkelijk niet de bedoeling. Voor de woonfuncties wordt bijvoorbeeld gedacht aan een mix van koopwoningen, sociale huur, studentenwoningen en nieuwe typen zoals woon- en werkwoningen en tiny houses.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	7	Samenvatting	Vervoer over het water de Schie is niet effectief en zal de groeiende verkeersstroom niet indammen. Men

			kan op de Schie slechts langzaam varen in verband met de beroepsvaart en de vele recreatieroeiers. Daarnaast is de doorvaarhoogte van de Abtwoudsebrug zeer beperkt. Volgens de bewoners wordt het eerder een activiteit voor toeristen dan voor mensen die het elke dag willen gebruiken.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER wordt vermeld dat de Schie de potentie heeft om een deel van de noord-zuid vervoersstroom vanaf Station Delft richting Schieoevers en TU op te vangen via een lokale watertaxi-(fast ferry) verbinding. Hiermee is nog niet gezegd dat dit zal worden bewerkstelligd. De potentie van de Schie is enkel benoemd en of dit wordt uitgevoerd zal gaandeweg de transformatie moeten blijken.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	8	Samenvatting	Met de gestelde programmascenario's zal de stroom fietsers aanzienlijk groeien. Hoewel de te verwachten effecten van het extra autoverkeer in kaart zijn gebracht, is er geen analyse van het te verwachten fietsverkeer gemaakt.
		Beantwoording	<i>Het aspect van het fietsverkeer is wel betrokken in het MER. In dit kader wordt verwezen naar de analyses inzake de Abtwoudseweg, het wegnemen van de barrièrewerking van de Schie voor langzaam verkeer ook voor fietsverkeer, door bijvoorbeeld het realiseren van de Gelatinebrug. In het MER zijn de effecten voor het fietsverkeer dus ook wel degelijk meegenomen. Er is geen fietsverkeersmodel, zoals er een verkeersmodel is voor gemotoriseerd verkeer. Een verkeersmodel is een benadering van de werkelijkheid, voor autoverkeer is dit grofmazig. Er is geen fietsverkeersmodel beschikbaar voor Schieoevers Noord dat het gedrag van fietsers op basis van de beschikbare informatie nauwkeurig genoeg kan simuleren om bruikbare informatie voor het MER op te leveren.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	9	Samenvatting	In de huidige situatie staan lange fietsfiles voor een openstaande Abtwoudsebrug die de volle breedte van de weg innemen. Volgens de bewoners zal de Gelatinebrug hier geen verbetering in brengen. Op station Delft Zuid stoppen immers alleen sprinters, waardoor de meeste reizigers van Station Delft komen. Bovendien is het grootste bezwaar voor de treinreizigers die bij station Delft Zuid de fiets willen pakken de hoogte van de brug en de helling die men moet nemen. In onderstaande figuur doen de bewoners een voorstel om dit probleem op te lossen.

Ten oosten van station Delft Zuid vertakt het fietspad ("Kruithuispad") zich in drie paden. In onze visie wordt het zuidelijke pad geschikt gemaakt voor fietsverkeer in twee richtingen. Het noordelijke pad kan daarmee komen te vervallen, en worden vervangen door een verbinding van een fietsstalling bij het station naar het doorgaande Kruithuispad. (De hoog-laag richting wordt in feite omgedraaid). Voordeel van deze aanpak is dat zowel de Schieweg, als de Rotterdamseweg ongelijkvloers worden gepasseerd, wat bijdraagt aan de verkeersdoorstroming en de verkeersveiligheid.

De bewoners sommen in hun zienswijzen argumenten op waarom de Gelatinebrug weinig toevoegt aan de doorgaande oost-west fiets verbindingen en waarom de brug het fietsverkeer over het Zuideinde en de Abtwoudseweg niet zal ontlasten. Het zou prettig zijn als de te verwachten extra belasting van het Zuidieinde en de Abtwoudseweg in kaart wordt gebracht.

Beantwoording

De Gelatinebrug is door middel van een wijzigingsbevoegdheid in het geldende bestemmingsplan Schieoevers Noord al reeds planologisch voorzien. De uitwerking van de brug en het tijdstip van realisatie zijn onderwerpen die aan uitwerking onderhevig zijn. De Gelatinebrug is voor de gemeente

			<i>Delft een schakel in een nieuwe oost- west fietsroute door Delft. In delft zijn niet veel oost-west verbindingen in dit gebied aanwezig. Uit het gemeentelijk verkeersmodel en het verkeersonderzoek dat is uitgevoerd in het kader van het MER, blijkt dat de brug de oost-westroute Abtwoudsebrug-Jaffalaan voor fietsers ontlast. De aanleg van de Gelatinebrug maakt het mogelijk om, al dan niet in combinatie met de ontwikkeling van de Schiehallen, een hoogwaardige verbinding voor langzaam verkeer tussen station Delft Zuid en de TU te realiseren. Helemaal in combinatie met een hogere frequentie van trein en dat stations Delft zuid zal aan doen na de verdubbeling van het spoor in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoor aan te doen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	10	Samenvatting	Het aantal motorvoertuigbewegingen per etmaal dat met een FSI van 2,14 wordt gegenereerd kan niet worden opgevangen door de Kruithuisweg. Ook de aansluiting via de Nieuwe Gracht heeft niet afdoende capaciteit en is er geen ruimte voor uitbreiding. Bovendien kruist de Nieuwe Gracht de grote oost-west fietsersstroom over de Abtwoudseweg. De bewoners geven aan niet te begrijpen waarom op de hoek Zuideinde-Abtwoudseweg hoogbouw wordt neergezet, waarvan de enige toegangsweg de Abtwoudseweg zelf zal zijn.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER maakt geen hoogbouw mogelijk op de hoek van Zuideinde-Abtswoudseweg, net als dat het geen onderdeel uit maakt van het plangebied van het MER. Het niet opnemen van het gebied rond de Abtwoudseweg betekent niet dat de milieueffecten van de projecten en in samenhang met het MER zijn gezien. De concrete projecten zijn als autonome ontwikkelingen opgenomen. Hiermee zijn de milieueffecten van de plannen ook in samenhang met het MER Schieoevers Noord in beeld gebracht. Voor de beantwoording wordt verder verwezen naar de reactie onder punt 1 van zienswijze 8.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	11	Samenvatting	Ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit plaatsen de bewoners verschillende aandachtspunten die betrekking hebben op het project aan de Abtwoudseweg-Zuideinde.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER is niet het document voor de ruimtelijke kwaliteit. Deze wordt in het ontwikkelplan uitgewerkt. Deze uitwerking zal samen met betrokkenen/geïnteresseerden plaatsvinden. Hiertoe worden momenteel meerdere sessies georganiseerd. Dit is het participatietraject waarbij het concept ontwikkelplan wordt</i>

			<i>uitgewerkt in een definitief ontwikkelplan. Voor het overige wordt verwezen naar de reactie onder punt 1 van zienswijze 8.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	12	Samenvatting	Bewoners vragen zich af hoe het ‘ <i>indicatief groen</i> ’ zoals genoemd in het COP gerealiseerd zal worden en voegen hier aan toe dat er geen kaders worden aangereikt waarbinnen ontwikkelaars hun project kunnen realiseren m.b.t. aandeel groenoppervlak en de functie daarvan (particulier/openbaar).
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het klopt dat in het COP indicatief groen staat vermeld. Hiermee wordt bedoeld dat thans niet precies duidelijk is wat de omvang van de locatie van dit groen zal zijn en dat dit nader zal moeten worden uitgewerkt in het definitief ontwikkelplan. Ten behoeve van de transformatieopgave wordt zoals in het spelregelkader aangegeven een groen raamwerk opgesteld dat kaders geeft voor een groene inrichting van het gebied.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	13	Samenvatting	Daarnaast geven de bewoners aan dat de geplande groene verbinding ter westerszijde van de Schie volgens het COP stopt bij de Abtwoudseweg, terwijl het voor recreanten vanuit de binnenstad wenselijk zou zijn deze voorziening door te trekken naar het noorden. Dit kan gerealiseerd worden door de bebouwing van het plan Zuideinde verder van de Schie te plaatsen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het gebied ten noorden van de Abtswoodseweg valt buiten het plangebied voor de transformatie van Schieoevers Noord. Het project is in het MER wel benoemd als een autonome ontwikkeling en dat daarmee rekening is gehouden, maar verder wordt in het MER noch in het COP geen uitspraken gedaan over dit project. Wel zal in het genoemde groene raamwerk wat wordt opgesteld aandacht worden besteed aan de aansluiting van de groene structuren in Schieoevers Noord op de groene hoofdstructuur van Delft.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	14	Samenvatting	In het MER wordt aangegeven dat het aandeel van de auto niet meer dan 30% mag zijn wat resulteert in een lage parkeernorm. Dit zal zeer ongunstig zijn voor het bedrijfsvestigingsklimaat. Daarnaast resulteert

			weinig parkeerplaatsen in weinig potentiële kopers. Naar aanleiding hiervan vragen de bewoners zich het volgende af: - Hoe gaat de vervoerswens worden vertaald door de ontwikkelaars- smalle donkere straten? - Welke omvang en frequentie van lokaal openbaar vervoer wordt ingevoerd om het lage auto aandeel te compenseren? - Er wordt aangegeven dat de Kruithuisweg al tot zijn volle capaciteit is belast, en richting Nieuwe Gracht zijn verder geen uitwijkmogelijkheden. Hoe wordt deze bottleneck opgevangen?
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER wordt niet aangegeven dat het aandeel van de auto niet meer dan 30% mag zijn. Wel staat vermeld dat indien meer wordt verdicht tot een FSI van 3, dan een verdere verlaging van het auto-aandeel naar circa 30% wel gewenst is. Bij nieuwe ontwikkelingen zullen ontwikkelaars moeten onderbouwen op welke wijze wordt voorzien in de mobiliteitsvraag, waarbij de nadruk wordt gelegd op lopen, fietsen, openbaar vervoer en bijvoorbeeld het aanbieden van vormen van deelvervoer. Hoe dit zal worden vertaald in de inrichting van de openbare ruimte is geen onderdeel van het MER, afgezien van de spelregel dat parkeren van auto's uit het zicht moet plaatsvinden. Ten aanzien van het tweede punt geldt dat de MRDH de vervoersautoriteit is voor de concessies voor lokaal vervoer. Binnen de verleende concessies heeft een vervoerder grote vrijheid bij het inrichten van een lijnennet en dienstregeling. De omvang en frequentie van lokaal openbaar vervoer zijn daarom geen onderdeel van het MER. Wel wordt in het MER ingezet op een mobiliteitsshift waarbij een verschuiving van autogebruik naar meer inzet op OV en fiets moet plaatsvinden.</i> <i>Uit het MER blijkt dat richting Nieuwe Gracht nog capaciteit is, die met beperkte infrastructurele maatregelen kan worden benut. De Kruithuisweg is als provinciale weg onderdeel van het regionale netwerk. Daarom wordt samen met regionale partners, waaronder Provincie Zuid-Holland en MRDH, onderzocht op welke wijze de Kruithuisweg in de toekomst blijft functioneren. Het MER is daarnaast zodanig ingericht, dat de effecten van de ontwikkelingen op de omgeving blijvend worden gemonitord. Indien maatregelen onvoldoende effect blijken te hebben of onverwachte effecten optreden, zal bijsturing plaats moeten vinden bijvoorbeeld met aanvullende maatregelen of in de omvang van de ontwikkelingen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	15	Samenvatting	Ten aanzien van geluid hebben de bewoners de volgende punten opgesomd in de zienswijze:

			- In het MER wordt aangegeven dat de gemeentelijke norm niet aan de wettelijke norm (Wet geluidhinder) voldoet, maar dat dit gecompenseerd kan worden door de binnenwaarde centraal te stellen. Maar indien je in de zomer een deur of een raam opendoet, heb je wel last van geluid; - Men kan 10% van het vloeroppervlak van de woning kwijt zijn aan geluidwerende maatregelen; - In het MER staat dat in contracten bewoners informatie wordt verschaft over de geluidbelasting en daarvoor getroffen maatregelen. De vraag is of zo'n contract juridisch wel mogelijk is? - De directe omgeving zal door (sluik) verkeer meer geluidsoverlast ondervinden; - De reeds gelande ontwikkelingen aan het spoor (het viersporig maken en grote intensiteit van personen- en goederenverkeer) worden niet meegenomen in de te verwachten geluidshinder.
		Beantwoording	<i>De ambitie voor Schieoevers Noord is om een goede kwaliteit van de leefomgeving te creëren voor mensen die er wonen, werken en verblijven. Door de combinatie van de bestaande bedrijven, nieuwe woningen en bedrijven kan de kwaliteit van het leefklimaat onder druk komen te staan. Het aspect geluid is het voornaamste factor dat het leefklimaat zal beïnvloeden. Binnen de wet- en regelgeving is het mogelijk om heel Schieoevers Noord te verdichten met woningen en bedrijven, maar dan zal wel geaccepteerd worden dat de kwaliteit van het leefklimaat op bepaalde punten lager is dan in een rustige woonwijk. In het MER worden beschikbare instrumenten toegelicht waarvan gebruik kan worden gemaakt. In de beleidsalternatieven worden de effecten van verschillende alternatieven in beeld gebracht. Een van de beleidsalternatieven is inderdaad het centraal stellen van de binnenwaarde. Dit alternatief biedt echter onvoldoende garantie voor een gezonde omgeving. Het alternatief toepassen gebiedsgericht geluidbeleid waarbij wordt uitgegaan van onder andere het toepassen van innovatieve wetgeving wordt de ambitie voor gemengd stedelijk gebied zeer positief beïnvloed, wordt aangemerkt als het voorkeursalternatief. In dit alternatief wordt nadrukkelijk niet uitgegaan van het centraal stellen van de binnenwaarde.</i> <i>In het spelregelkader zijn de randvoorwaarden en spelregels opgenomen waaraan ontwikkelingen moeten voldoen zodat een goed woon- en leefklimaat kan worden geborgd. Overigens geldt niet dat geluidwerende maatregelen per definitie in de woning moeten worden getroffen. Indien dat het geval is, kunnen deze in het ontwerp worden meegenomen zodat het bouwplan daarop wordt aangepast.</i> <i>De eventueel af te sluiten contracten zijn ondersteunend aan de aanpak die voor geluid wordt gekozen. Met een dergelijke clausule worden bewoners actief geïnformeerd over de situatie van het geluid in het</i>

			gebied. Dit is ondersteunend aan het totaal aan de maatregelen en systematiek die wordt gekozen voor geluid in het gebied. Het is niet helemaal duidelijk om welk sluipverkeer het gaat. Er is echter een akoestisch onderzoek uitgevoerd hierbij is ook de toekomstige situatie onderzocht en gekeken naar eventuele aanpassingen in de infrastructuur. De spoorverdubbeling is vermeld onder de autonome ontwikkelingen die onafhankelijk van de transformatie van Schieoevers Noord plaatsvinden. In het MER is derhalve rekening gehouden met de verdubbeling van het spoor en de te verwachten geluidshinder. Dit wordt toegelicht in paragraaf 6.3.1 Geluid onder spoorweglawaaï.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
9. Belangenvereniging TU-Noord			
9.	1	Samenvatting	Graag ontvangen wij duidelijkheid of er sprake is van een plan-mer of een project-mer of een gecombineerde procedure?
		Beantwoording	Het MER Schieoevers Noord heeft te gelden als een gecombineerd plan-/project-MER. In procedureel opzicht heeft deze conclusie geen implicaties. De project-mer voor een bestemmingsplan komt tot stand via de uitgebreide mer-procedure die vrijwel identiek is aan de plan-mer-procedure. Inhoudelijk kan het wel reden zijn voor een aanvulling. Ook maakt het voor het bepalen van de inhoud (qua milieueffectbeschrijvingen en/of wat de te onderzoeken alternatieven betreft) niet uit of er sprake is van een plan- dan wel een project-mer.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	2	Samenvatting	Niet duidelijk voor ons is de wijze waarop de gemeente Delft invulling heeft gegeven aan de passende scheiding van functies bij de vervulling van de rol van bevoegd gezag voor het m.e.r.
		Beantwoording	Het ministerie heeft voor de passende scheiding de concept Handreiking Passende Scheiding van

			<i>Functies bij Project-mer² van het ministerie van I&W. Opgesteld. Conform deze handreiking heeft het GMT van de gemeente Delft afspraken vastgelegd over de scheiding in een notitie. Dit houdt het volgende in:</i> <i>De gemeente heeft de betreffende scheiding aan de hand van een notitie uitvoering aan gegeven en op de volgende wijze door het GMT van de Gemeente Delft vastgelegd. Hiermee is zorg gedragen voor naleving van de passende scheiding van functies ruim voor dat de m.e.r-procedure formeel starten.</i> <i>In deze m.e.r.-procedure treedt het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delft op als initiatiefnemer. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van de gemeente Delft.</i> <i>De ambtelijke taken van bevoegd gezag worden uitgevoerd door de medewerkers van de afdeling Ruime & Economie Advies en de taken van de initiatiefnemer door de medewerkers van de afdeling Programma's en Projecten van de gemeente Delft. Deze passende functiescheiding is in paragraaf 3.3. van de notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) voor het MER Schieoevers Noord expliciet beschreven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord</i>
	3	Samenvatting	Onduidelijk is voor ons ook de status of positie van het Concept Ontwikkelplan Schieoevers Noord (hierna: COP). Speelt het COP een rol bij de vaststelling van het bestemmingsplan met het MER en wordt het beoordeeld door de Commissie m.e.r.?
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het algemene deel onder b van de Nota Zienswijze wordt ingegaan op de verhouding tussen het Ontwikkelplan Schieoevers Noord en het MER Schieoevers Noord.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord</i>
	4	Samenvatting	Wordt op het COP Delfts Doen toegepast?
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het COP en het participatieproces dat wordt doorlopen hebben geen betrekking op onderstaande procedure. Opgemerkt wordt dat voor het COP 'Delfts Doen' wordt toegepast. In dit kader zijn meerdere thematische participatiebijeenkomsten en hebben er meerdere buurtgespreken plaats gevonden.</i>

² Concept - Handreiking Passende Scheiding van Functies bij Project-mer, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/04/03/concept-handreiking-passende-scheiding-van-functies-bij-project-mer>.

		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
.	5	Samenvatting	Verzocht wordt om een verdergaande begrenzing te hanteren in de kaderstelling van COP. Door bijvoorbeeld een maximale bouwhoogte op te nemen. Het COP doet geen uitspraken over maximale bouwhoogten. Dat mogelijkheden hier onbegrensd zijn is gunstig voor ontwikkelaars, maar geeft bewoners dus geen houvast.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Zoals al eerder vermeld, heeft het COP een eigen participatieproces en een aparte besluitvorming. Het COP maakt geen onderdeel uit van deze procedure. Het COP zal aan de raad worden aangeboden als uiteindelijk DOP. Hierin zal ook een uitwerking over hoogbouw ook in relatie tot de geldende hoogbouwvisie uitgewerkt worden. In het MER is als een van de hoofdkeuzes het sturen op programma geformuleerd. Sturing op programma is benodigd om de ambities voor Schieoevers Noord te kunnen behalen. In het voorkeursalternatief in het MER wordt voorgesteld om te sturen op FSI³ (floorspaceindex). Dit scoort duidelijk het beste, doordat dit leidt tot de meest efficiënte benutting van de beschikbare ontwikkelruimte die bijdraagt aan de ontwikkeling van een levendig gemengd stedelijk gebied. Dit is het voorkeursalternatief wat wordt voorgesteld in het MER.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	6	Samenvatting	In het MER staat dat geen besluiten zijn genomen over het programma.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Hiermee wordt bedoeld op besluiten die op basis van een integrale afweging van de ruimtelijke, milieu-en economische gevolgen genomen moeten worden in het Ontwikkelplan Schieoevers Noord. In het MER worden de kansen en knelpunten in de leefomgeving in beeld gebracht die een rol spelen bij deze afweging. Besluiten ten aanzien van concrete ontwikkelingen die op korte termijn zijn voorzien, zoals het bestemmingsplan Tiny houses dat tevens als eerste ruimtelijke besluit is gekoppeld aan het MER vallen hier niet onder. Het programma heeft betrekking op de invulling van het gebied en door middel van</i>

³ In gemengd gebied kan de dichtheid niet worden uitgedrukt aan de hand van het aantal woningen of het aantal arbeidsplaatsen per hectare. De dichtheid wordt daarom uitgedrukt in een floor-space index (FSI): de maat van het totaal aantal m² bebouwde vloeroppervlak inclusief de verdiepingen in relatie tot het aantal m² terreinoppervlak, zowel het bebouwde als onbebouwde oppervlak. Een FSI van 1,0 betekent dus dat er op één hectare grond (100 x 100 m) 10.000 m² bebouwd oppervlak is. Algemeen gegeven is dat hoe groter de schaal waarover dichtheid wordt gemeten, des te lager de FSI. Bij een dichtheid op wijkniveau wordt namelijk ook de openbare ruimte zoals straten, pleinen en kleine parken (ruimte die niet bebouwd is) meegeteld in de FSI.

			<i>programmascenario's wordt de ontwikkelruimte verkend.</i> <i>Het MER is bedoeld om de mogelijkheden te verkennen. Op basis van de uitkomsten uit het MER kunnen vervolgens keuzes worden gemaakt. De verschillende programmascenario's dienen ter verkenning van de mogelijke ruimte voor woningen en arbeidsplaatsen. Het gaat immers om een gemengd programma waarbij zowel werken als wonen ruimte zal krijgen. Het leidend maken van één ambitie past niet binnen de verkenning, het zou het doel van het MER ondermijnen en betekenen dat de (on)mogelijkheden niet volledig in beeld worden gebracht. Aan de hand van de eerste uitkomsten van de programmascenario's uit fase 1 worden in een participatiebijeenkomst de resultaten voorgelegd.</i>													
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>													
	7	Samenvatting	Om te kunnen monitoren moet de huidige situatie goed in beeld worden gebracht, de nulsituatie voor het aspect gezondheid is niet zichtbaar op de leefomgevingsfoto. Welk aandeel van de bewoners valt onder GES score- onvoldoende- zeer slecht, wat is de prognose voor 2030. Wanneer moet bijgestuurd worden met extra maatregelen of niet.													
		Beantwoording	<i>In paragraaf 6.3.8 'Gezondheid' van het MER zijn de GES-scores voor het aspect geluid en luchtkwaliteit van de referentiesituatie (= huidige situatie +autonome ontwikkelingen) weergegeven binnen het plangebied Schieoevers Noord. Binnen het plangebied zijn bestaande woningen gelegen in het noorden van deelgebied Leeuwenstein, in het noorden langs de Rotterdamseweg en in het zuiden langs de Rotterdamseweg. In onderstaande tabel zijn GES-scores voor deze clusters woningen in de referentiesituatie weergegeven. Dit aspect is aangevuld in het MER, mede in lijn met het advies van de Commissie m.e.r.</i> <i>De GES scores worden gebaseerd op de berekende geluid en luchtkwaliteit. Deze geven meer informatie ten behoeve van de monitoring dan de geclassificeerde GES scores, omdat wijzigingen sneller inzichtelijk zijn.</i> <i>Tabel 1.3 Milieugezondheidskwaliteit geluid en lucht ter hoogte van blootgestelden in referentiesituatie. Tenzij anders aangegeven gaat het om ontwikkelbaar gebied, exclusief wegen, spoorweg en de Schie.</i> <table><tr><th rowspan="2"></th><th rowspan="2">Geluid</th><th colspan="3">Luchtkwaliteit</th></tr><tr><th>NO₂</th><th>PM₁₀</th><th>PM_{2,5}</th></tr><tr><td>Woningen noordzijde</td><td>2 tot 5</td><td>5</td><td>6</td><td>6</td></tr></table>		Geluid	Luchtkwaliteit			NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	Woningen noordzijde	2 tot 5	5	6	6
	Geluid	Luchtkwaliteit														
		NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}												
Woningen noordzijde	2 tot 5	5	6	6												

			<table><tr><td>Leeuwenstein</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Deelgebied Leeuwenstein</td><td>2 tot 7</td><td>5</td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>Deelgebied Schieweg</td><td>5 tot 8</td><td>5 tot 6</td><td>5 tot 6</td><td>6</td></tr><tr><td>Woningen noordzijde Rotterdamseweg</td><td>4 tot 6</td><td>5</td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>Woningen zuidzijde Rotterdamseweg</td><td>5 tot 6</td><td>5</td><td>5</td><td>6</td></tr><tr><td>Deelgebied Rotterdamseweg</td><td>2 tot 8</td><td>5 tot 6</td><td>5 tot 6</td><td>6</td></tr><tr><td>Deelgebied Vulcanusweg</td><td>5 tot 8</td><td>5 tot 6</td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>Deelgebied Tanthofdreef</td><td>6 tot 7</td><td>5 tot 6</td><td>5 tot 6</td><td>6</td></tr><tr><td>Gehele plangebied (inclusief Kruithuisweg, spoorweg en de Schie)</td><td>2 tot 8</td><td>5 tot 6</td><td>5 tot 6</td><td>6</td></tr></table>	Leeuwenstein					Deelgebied Leeuwenstein	2 tot 7	5	6	6	Deelgebied Schieweg	5 tot 8	5 tot 6	5 tot 6	6	Woningen noordzijde Rotterdamseweg	4 tot 6	5	6	6	Woningen zuidzijde Rotterdamseweg	5 tot 6	5	5	6	Deelgebied Rotterdamseweg	2 tot 8	5 tot 6	5 tot 6	6	Deelgebied Vulcanusweg	5 tot 8	5 tot 6	6	6	Deelgebied Tanthofdreef	6 tot 7	5 tot 6	5 tot 6	6	Gehele plangebied (inclusief Kruithuisweg, spoorweg en de Schie)	2 tot 8	5 tot 6	5 tot 6	6
Leeuwenstein																																																
Deelgebied Leeuwenstein	2 tot 7	5	6	6																																												
Deelgebied Schieweg	5 tot 8	5 tot 6	5 tot 6	6																																												
Woningen noordzijde Rotterdamseweg	4 tot 6	5	6	6																																												
Woningen zuidzijde Rotterdamseweg	5 tot 6	5	5	6																																												
Deelgebied Rotterdamseweg	2 tot 8	5 tot 6	5 tot 6	6																																												
Deelgebied Vulcanusweg	5 tot 8	5 tot 6	6	6																																												
Deelgebied Tanthofdreef	6 tot 7	5 tot 6	5 tot 6	6																																												
Gehele plangebied (inclusief Kruithuisweg, spoorweg en de Schie)	2 tot 8	5 tot 6	5 tot 6	6																																												
			<i>In paragraaf 7.2.2 ‘Kwaliteit van de leefomgeving’ van het MER onder het aspect gezondheid is beschreven dat het niet mogelijk is om de programmascenario’s wonen en werken goed door te rekenen, omdat nog niet bekend is waar de bedrijvigheid ten opzicht van woningen en andere gevoelige objecten worden gerealiseerd. Wel is een inschatting gemaakt dat de GES-scores geluid en lucht door transformatie van het gebied voor het hele gebied bezien vrijwel ongewijzigd blijven ten opzichte van de referentiesituatie. Dit komt doordat enerzijds het aantal blootgestelden (nieuwe woningen) toeneemt. Anderzijds nemen de diverse maatregelen, zoals de optimalisatie van de milieuruimte van bedrijven (met behoud van de huidige bedrijfsvoering), gebiedsgericht geluidbeleid en geluidsafschermende werking van de eerste bebouwing de effecten af. Met deze maatregelen wordt een gezond leefklimaat geborgd passend bij de stedelijke setting en het karakter van het werk- en woongebied Schieoevers Noord. Dit aspect is aangevuld in het MER, mede in lijn met het advies van de Commissie m.e.r.</i>																																													
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>																																													
	8	Samenvatting	Nu het gebied is opgenomen in de 16e tranche Ub Chw en specifiek voor dit gebied afwijkend hogere geluidnormen gelden, doet de vraag zich voor of deze regelgeving niet zelf onderwerp van strategische milieueffectbeoordeling had behoren te zijn.																																													
		Beantwoording	<i>In de zienswijze wordt gesteld dat er hogere geluidsnormen kunnen gaan gelden nu het gebied</i>																																													

			<i>Schieoevers Noord onderdeel uitmaakt van de Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (BuChw). Voor het concrete plangebied Schieoevers Noord geldt middels de 16^e Tranche van de Crisis- en Herstelwet (Chw) een afwijkend rechtsregime, waarvan de mogelijkheden veelal facultatief zijn geformuleerd. De Chw, Bu Chw en daarop gebaseerde regelgeving bevatten echter geen afwijkende concrete normstellingen waaraan moet worden voldaan.</i> <i>Wat betreft geluid bevat het BuChw de mogelijkheid om (facultatief) tijdelijk (maximaal tien jaar) af te wijken van normen uit de Wet geluidhinder (Wgh). De tiny houses (als tijdelijke bestemming voor 10 jaar) zijn getoetst aan (onder meer) de op grond van de Wgh/Bgh hoogst toelaatbare geluidsbelasting. In het bestemmingsplan 'Tiny Houses' zijn overigens geen afwijkende (geluid)normen toegepast, enkel een hogere waarden besluit wat binnen bestaande Wet- en regelgeving.</i>
		Aanpassing	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	9	Samenvatting	Het bouwplan aan de Abtswoudseweg - Zuideinde¹⁷ ('plan Van Mierlo') en het bouwplan Woningbouw Abtswoudseweg¹⁸ maken ten onrechte geen onderdeel uit van het MER. Het plangebied zoals beschreven in het MER is later weliswaar uitgebreid met Leeuwenstein, maar niet met het gebied Abtswoudseweg - Zuideinde. Dit plan voor circa 140 vrije sector koop- en huurappartementen worden ten onrechte aangemerkt als autonome ontwikkeling. Er is geen planologisch besluit bekend. Graag het MER Schieoevers Noord op dit punt aanvullen.
		Beantwoording	<i>Het plangebied van het MER Schieoevers Noord staat voor een transformatie naar een werk-woongebied. Om te bepalen of het plan aan de Abtswoudseweg meegenomen moest worden in het MER is beoordeeld of er sprake is van samenhang tussen beiden projecten.</i> <i>Het gebied waar de Abtswoudseweg in is gelegen is in een heel andere gebied dan het bedrijventerrein Schieoevers Noord. De wijk ten noorden van de Abtswoudseweg is ook aan te merken als een overwegend woongebied. De plannen aan de Abtswoudseweg sluiten in ieder geval qua programma aan bij de wijk en de plannen hebben een overwegend woningbouwprogramma.</i> <i>Terwijl het gebied Schieoevers Noord een monofunctioneel bedrijventerrein is, waarvoor de ambitie geldt om het te transformeren naar een gemengd werk-woongebied. Het zijn hele andere gebieden met een hele andere snelheid. De uitvoering van het project Abtswoudseweg is niet afhankelijk van de uitvoering van de transformatie van Schieoevers Noord en dat is een indicatie dat geen sprake is van samenhang.</i>

			Ondanks dat het project niet is meegenomen in het plangebied van het MER, is er wel voor gekozen om het project mee te nemen als autonome ontwikkeling. Er is inderdaad geen planologisch besluit voor 140 vrije sector koop- en huurappartementen. Maar het niet opnemen van het gebied rond de Abtwoudseweg betekent niet dat de milieueffecten van de projecten in samenhang met het MER zijn gezien. De transformatie van Schieoevers Noord heeft een lange doorlooptijd daarom is er voor gekozen om dit project wel de milieueffecten in beeld te brengen. Zodat wanneer er in de toekomst een planologisch besluit genomen wordt voor een project van dergelijke omvang, de milieueffecten in samenhang met het MER Schieoevers Noord in beeld zijn gebracht. ('worst-case benadering'). Hiermee wordt voorkomen dat de milieueffecten van projecten van een dergelijke omvang, zo dicht bij Schieoevers Noord, niet zijn betrokken bij de besluitvorming bij het MER. Dat een dergelijk project van een dergelijke omvang uitgevoerd zal worden is bovendien niet onwaarschijnlijk, omdat er overeenkomsten zijn afgesloten met projectontwikkelaars voor dit gebied. De beantwoording hiervan komen overeen met de reactie op punt 1 onder zienswijze 8.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	10	Samenvatting	Het MER bevat geen kwantitatieve info bv t.a.v. gezondheidseffecten. Vertaling van de technische info over bv geluidscontouren e.d. ontbreekt. Welke gezondheidsrisico's lopen bewoners concreet wanneer zij blootgesteld worden aan een milieubelasting boven de WHO-normen?
		Beantwoording	In paragraaf 6.3.8 en 7.2.2 van het MER zijn de gezondheidseffecten van de concentraties onder de grenswaarden in beeld gebracht, uitgedrukt in GES-scores. Voor de referentiesituatie zijn deze berekend en voor de scenario's is een inschatting gemaakt. Alleen de GES-scores voor luchtkwaliteit zijn gerelateerd aan de WHO-advieswaarden voor luchtverontreinigende stoffen, dit conform het Handboek Gezondheidseffectscreening van GGD GHOR Nederland uit 2018. De gemeente hanteert de wettelijke grenswaarde voor luchtkwaliteit als toetsnorm, vertaald in de spelregel voor luchtkwaliteit. De toetsing aan de advieswaarde geeft een nader beeld van de gezondheidssituatie. In het MER is naar aanleiding van de zienswijze nader ingegaan op de locaties waar de GES-scores hoog zijn en de gezondheidssituatie dus minder hoog is ten opzichte van de rest van het gebied. Met GES scores is een kwalificatie aan de geluid- en luchtkwaliteitscijfers gegeven. Deze scores zijn onvoldoende als de WHO normen niet worden behaald. Dit is in de aanvulling ook voor een tussenliggend scenario expliciet gemaakt. Dit kan mee worden betrokken in de verdere

			<i>stedenbouwkundige uitwerking van het gebied met de verdeling van woningen ten opzichte van milieugevoelige functies.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	11	Samenvatting	Voor het aspect water is een semi-kwantitatieve beoordeling gewenst, onder andere om het kunnen bereiken van ambities op het gebied van klimaatbestendigheid en waterbergend vermogen te kunnen beoordelen, bijvoorbeeld de huidige en toekomstig gewenste verhouding verhard / onverhard oppervlak. Deze informatie ontbreekt nu. Wij vragen u deze informatie aan te vullen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In paragraaf 6.4.5 'Water' van het MER is beschreven dat de huidige inrichting vrijwel het gehele plangebied is afgedekt met bebouwing en verharding. In paragraaf 7.2.3 'Duurzame inrichting' van het MER onder het thema 'water' is beschreven dat door de intensivering van Schieoevers Noord de verharding niet in alle gevallen zal afnemen. Met het oog op klimaatadaptatie is het echter wenselijk om water en groen toe te voegen en het verhardingsoppervlak te beperken. Eén van de spelregels is dan ook dat bij nieuwe ontwikkelingen zoveel mogelijk verharding wordt verwijderd en vervangen door groene elementen. Daarnaast wordt er vanuit het MER Schieoevers Noord de verplichting opgelegd om een Visie op te stellen waar ruimtereserveringen zijn opgenomen voor groen, waterinfiltratie en nieuwe of nog onbekende functies.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	12	Samenvatting	Bereikbaarheid kan niet worden gezien in het kader van milieueffectbeoordeling. (Mobiliteitsambitie is een activiteit die op milieueffecten wordt beoordeeld).
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER zijn de effecten van de transformatie, waarbij er wijzigingen plaatsvinden in de mobiliteitsstromen en vormen, onderzocht op de bereikbaarheid. Deze effecten zijn uitgedrukt in de wijzigingen in de verkeersafwikkeling per auto, I/C-verhoudingen op de wegen en de bereikbaarheid per openbaar vervoer en langzaam verkeer, uitgedrukt in o.a. de nabijheid van OV-haltes en stations en de ligging van fietsroutes.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	13	Samenvatting	Is de gemeente van mening dat deze duurzaamheidsambities ontoereikend of onvoldoende concreet zijn

			voor het niveau van ruimtelijke planvorming als voor Schieoevers Noord en moeten deze ambities dan aangescherpt worden?
		<i>Beantwoording</i>	<i>De duurzaamheidsambities zijn op een abstract niveau geformuleerd omdat deze gelden voor de stad Delft als geheel en niet voor een specifieke ontwikkeling. Als er in de gemeentelijke doelstellingen bijvoorbeeld staat dat in 2025 de eerste 5.000 woningen op een warmtenet aangesloten zijn, dan kan dat deels in Schieoevers Noord zijn, maar ook op een andere plek en dus niet in Schieoevers Noord. Voor de transformatie van Schieoevers Noord zijn in het kader van het MER spelregels opgesteld. De duurzaamheidsambities van de gemeente zijn voor de transformatie van Schieoevers Noord vertaald in deze spelregels. Vrijwel alle doelstellingen uit het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid komen hierbij aan de orde. De concreetheid van de spelregels verschilt. Voor groen geldt bijvoorbeeld dat de gemeente in het kader van het MER een groen raamwerk op moet stellen. In dit raamwerk laten we zien hoe Schieoevers Noord bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen op dit punt. De spelregels voor bijvoorbeeld de omgang met hemelwater zijn daarentegen zeer concreet en hebben nauwelijks verdere uitwerking nodig.</i> <i>Het thema circulaire economie is relatief nieuw voor Delft. Beleid op dit vlak wordt op gemeentelijk niveau opgesteld. Vooruitlopend daarop zijn spelregels geformuleerd voor de transformatie van Schieoevers. Deze spelregels zijn nog algemeen en worden de komende tijd nader uitgewerkt. De gemeentelijke ambities voor afval staan ook onder circulaire economie. Dit krijgt aandacht in het gemeentelijk beleidsplan Grip op Grondstoffen waar ook de transformatie van Schieoevers aan getoetst wordt.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	14	Samenvatting	Het MER dient uit te gaan van redelijkerwijs in beschouwing te nemen (of redelijke) alternatieven met inbegrip van een 'worst case' scenario ofwel de maximaal planologisch vergunbare activiteit (zie ook onze eerdere opmerking hierover). Zijn de gebruikte scenario's nu wel of geen alternatieven en als zij dat niet zijn, wat zijn dan wel de alternatieven? Er bestaat kortom een verplichting om alternatieven ook als zodanig te benoemen en te beschrijven en dus niet als 'scenario's' of 'beleidsalternatieven'.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het onderhavige MER is gekozen om te werken met twee programmascenario, er is onderzoek gedaan naar een programmascenario 'werken' en een programmascenario 'wonen'. Het is in het verlengde daarvan mogelijk om de beide programmascenario's aan te merken als alternatieven die passen bij de</i>

			aard van het MER. Dit sluit ook aan bij de stand van zaken met betrekking tot hetgeen nu bekend is over de transformatie van Schieoevers Noord. Vanwege het feit dat er nog veel zaken nog niet concreet zijn, is het logisch dat het realiteitsgehalte van de scenario's zich niet in deze laat voorspellen. Bovendien is ook het doel om juist met het MER inzicht te krijgen in de ontwikkelruimte voor het gebied waarbij getoetst wordt aan de relevante milieuaspecten. In het MER (p. 36) is ook bewust gekozen voor het hanteren van de term scenario's, om te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat deze programma's op voorhand als een reëel te beschouwen en/of maximaal alternatief worden gezien. Een realistisch alternatief mag in beginsel niet als een alternatief in het MER hoeven te worden beschouwd. Maar onderhavige alternatieven kunnen met scenario's worden ingevuld waarbij wordt uitgegaan van bepaalde maximale "vullingen" om de bandbreedtes van de mogelijke milieueffecten goed in kaart te brengen. Een dergelijke benadering is bovendien niet ongebruikelijk, zie in dat kader ook de gekozen systematiek in het in 2018 opgestelde MER Zeeburgerereiland waar de Commissie MER een positief toetsingsadvies over heeft gegeven. Overigens dwingt de mer-regelgeving hier niet noodzakelijkerwijs toe. Ook andere benaderingen, met andersoortige alternatieven, zijn mogelijk. Het MER is zo opgezet dat het rekening houdt met een organisch verloop van de transformatie. Het doet onderzoek naar de voorwaarden waaronder transformatie kan plaatsvinden, in plaats van vooraf bepaalde eindbeelden te toetsen op milieueffecten past bij het gedachtegoed van de Omgevingswet. Hierdoor is nu minder gedetailleerd onderzoek noodzakelijk, maar kunnen wel richtinggevende uitspraken over de toekomstige transformatie gedaan worden. Het MER kan daardoor bovendien gebruikt worden als inhoudelijke onderlegger gedurende de gehele transformatie van Schieoevers Noord. Indien nieuwe beleidsalternatieven zich aandienen of er anderszins aanleiding is voor bijsturing, dan kan het MER worden aangevuld of aangepast om de effecten daarvan in beeld te brengen.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	15	Samenvatting	Hoewel geen verplichting meer bestaat om een meest milieuvriendelijk alternatief te beschouwen, zou een alternatief met de minst nadelige gevolgen voor het milieu inzicht kunnen bieden in de haalbaarheid van duurzaamheidsambities.
		Beantwoording	De beleidsalternatieven per hoofdkeuze zijn afgewogen met een integraal beoordelingskader, waarin ook duurzaamheid en gezondheid zijn opgenomen. Zo is inzichtelijk welke beleidsalternatieven het meest milieuvriendelijk zijn en welke het meeste bijdragen aan de duurzaamheidsambities.

		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	16	Samenvatting	Het begrip programmascenario's lijkt een min of meer autonome ontwikkeling aan te geven en niet een keuze. Het levert daarom verwarring op met het begrip (m.e.r.-)alternatieven. Wij vragen u het MER op dit punt te verduidelijken.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het onderhavige MER is gekozen om te werken met twee programmascenario, er is onderzoek gedaan naar een programmascenario werken en een programmascenario wonen. Het is in het verlengde daarvan mogelijk om de beide programmascenario's aan te merken als alternatieven die passen bij de aard van het MER. Dit sluit ook aan bij de stand van zaken met betrekking tot hetgeen nu bekend is over de transformatie van Schieoevers Noord. Vanwege het feit dat er nog veel zaken nog niet concreet zijn, is het logisch dat het realiteitsgehalte van de scenario's zich niet in deze laat voorspellen. Bovendien is ook het doel om juist met het MER inzicht te krijgen in de ontwikkelruimte voor het gebied.</i> <i>In het MER (p. 36) is ook bewust gekozen voor het hanteren van de term scenario's, om te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat deze programma's op voorhand als een reël te beschouwen en/of maximaal alternatief worden gezien. Een realistisch alternatief mag in beginsel niet als een alternatief in het MER hoeven te worden beschouwd. Maar onderhavige alternatieven kunnen met scenario's worden ingevuld waarbij wordt uitgegaan van bepaalde maximale "vullingen" om de bandbreedtes van de mogelijke milieueffecten goed in kaart te brengen. Een dergelijke benadering is bovendien niet ongebruikelijk, zie in dat kader ook de gekozen systematiek in het in 2018 opgestelde MER Zeeburgereiland waar de Commissie MER – na een aanvulling op het MER – een positief toetsingsadvies over heeft gegeven. Overigens dwingt de mer-regelgeving hier niet noodzakelijkerwijs toe. Ook andere benaderingen, met andersoortige alternatieven, hadden wellicht gekund.</i> <i>Deze beantwoording komt overeen met de reactie onder punt 14 van zienswijze 9.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER.</i>
	17	Samenvatting	In het MER staat op bladzijde 37 dat voor het deelgebied Nieuwe Haven het (woningbouw)programma reeds vast staat. Het plan Nieuwe Haven maakt echter geen deel uit van de autonome ontwikkeling zoals beschreven in het MER. Is hier bedoeld dat de bestuurlijke voorkeur voor dit plan vast staat, maar dat de aanvaardbaarheid nog beoordeeld wordt in de planologische procedure?
		<i>Beantwoording</i>	<i>Voor het plan hebben de gemeente en de ontwikkelaar een overeenkomst afgesloten. Hierin is bepaald</i>

			<i>dat de gemeente zich in gaat spannen om een juridisch-planologische procedure te starten om ca. 200 woningen te maken. Daarnaast is dit aantal ook opgenomen in de al doorlopen Project-m.e.r. Delft Zuidoost. De aanvaardbaarheid zal aangetoond moeten worden in een apart bestemmingsplan .</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	18	Samenvatting	In het MER wordt gerefereerd aan de Leefomgevingsfoto Amsterdam Haven-Stad. Daar worden echter veel meer aspecten weergegeven en vaak op een concreter niveau. Kan per aspect worden aangegeven waarom daar bij Schieoevers Noord van wordt afgezien?
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER Schieoevers Noord wordt niet gerefereerd aan de Leefomgevingsfoto Haven-Stad te Amsterdam. Er is een leefomgevingsfoto opgesteld die aansluit bij de voor Schieoevers-Noord relevante milieuaspecten.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	19	Samenvatting	Bij de beschrijving van geluideffecten missen wij het aspect luchtvaartgeluid, al dan niet in cumulatie met overig geluid. Wij verzoeken u dit aspect te beschouwen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Met de reactie is niet geheel duidelijk of het hier gaat om het luchtvaartgeluid van Schiphol Airport of Rotterdam – The Hague Airport. Echter voor beiden geldt dat de bijdrage minimaal is en dat dit tot geen toename in de berekende cumulatieve geluidsbelasting leidt. Hiermee is het geen relevant aspect voor dit MER.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	20	Samenvatting	In het MER (hoofdrapport) zien wij geen beeld van de prognoses voor de autonome situatie voor luchtkwaliteit en geluid, waarom worden deze alleen getoond voor hittestress?
		<i>Beantwoording</i>	<i>In paragraaf 6.3.1 ‘Geluid’ van het MER is de geluidssituatie in de referentiesituatie 2030 (= autonome situatie) weergegeven. In paragraaf 6.3.2 ‘Luchtkwaliteit’ van het MER is de luchtkwaliteitssituatie in de huidige situatie (peiljaar 2018) weergegeven. De verwachting is dat door de dalende grootschalige achtergrondconcentraties en het schoner worden van het autoverkeer de komende 10-20 jaar (2030-2040) de concentraties dalen, terwijl de bedrijfsemissies in de regel gelijk blijven.</i>

		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord..</i>
	21	Samenvatting	Uit de gezondheidseffectbeoordeling blijkt dat de huidige situatie in het plangebied grotendeels slecht is, hoe kan desondanks sprake zijn van een aanvaardbare leefomgevingskwaliteit bij een plan dat verdere verslechtering tot gevolg heeft? De weergave van gevolgen voor de gezondheid is bovendien dermate vaag en algemeen (niet uitgesplitst) dat deze geen bruikbare inzichten oplevert.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In paragraaf 6.3.8 en 7.2.2 van het MER zijn de gevolgen voor gezondheid verder aangevuld.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	22	Samenvatting	Waarom zijn de gevolgen voor de gezondheid op planniveau niet concreter in beeld gebracht (bp tiny houses/ nieuwe haven).
		<i>Beantwoording</i>	<i>In hoofdstuk 10 van het MER is een concrete analyse van de gezondheidseffecten voor de eerste ontwikkeling in het gebied, de tiny houses in beeld gebracht en is een gezondheidsanalyse gedaan van een situatie waarbij het plangebied deels is ontwikkeld. Dit aspect is aangevuld in het MER, mede in lijn met het advies van de Commissie m.e.r.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze en het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. hebben geleid tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	23	Samenvatting	Uit de gezondheidseffectbeoordeling blijkt dat de huidige situatie in het plangebied grotendeels slecht is, hoe kan desondanks sprake zijn van een aanvaardbare leefomgevingskwaliteit bij een plan dat verdere verslechtering tot gevolg heeft?
		<i>Beantwoording</i>	<i>Door de ligging van het plangebied (nabij het spoor, Kruithuisweg en industrielawaai) heeft dit een bepaalde mate van belasting of effecten op woningen tot gevolg. Door de onderzoeken en de keuzes in de beleidsalternatieven wordt gericht gestuurd en ingezet op een aanvaardbare leefomgevingskwaliteit.</i> <i>Daarnaast worden naar de wettelijke normen ook nog spelregels opgenomen voor bijvoorbeeld geluid, waardoor aanvullende eisen worden gesteld bij bepaalde geluidsbelasting. Dit allemaal ter bevordering van de milieugezondheidskwaliteit in het gebied.</i> <i>Ten slotte is aangegeven dat ter bevordering van een gezonde leefstijl randvoorwaarden en spelregels</i>

			<i>voor de realisatie van groen, ontmoetingsplekken, speeltuinen en sportvoorzieningen wenselijk zijn. Deze zijn opgenomen in het spelregelkader.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	24	Samenvatting	Hoe kan gezondheid in het MER als positief worden beoordeeld als niet helder op het verloop van bijvoorbeeld GES-scores kan worden gestuurd? Er wordt toegewerkt naar een verslechtering die nog met bijzondere wetgeving (Interimwet stad- en-milieubenadering (Iw sem) en Chw) 'op het randje van aanvaardbaar' blijft.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In paragraaf 7.2.2 van het MER is weergegeven dat als gevolg van de transformatie van het gebied de milieugezondheidskwaliteit voor de aspecten geluid en lucht bij beide scenario's vrijwel ongewijzigd blijven. De GES-scores houden bovendien geen rekening met afschermende werking. Dit kan bijvoorbeeld voor een aspect als geluid zeker wel effect hebben. Verder is van verschillende beleidsalternatieven beoordeeld dat deze een positieve bijdrage leveren aan de ambitie gezonde omgeving. Dit is het belangrijkste: beleidsalternatieven zijn beoordeeld op de bijdrage die ze leveren aan het behalen van de ambities. Daarmee is in het MER beoordeeld hoe de verschillende beleidsalternatieven een bijdrage leveren aan het behalen van de ambities. Daarmee is onderzocht hoe zo goed mogelijk kan worden gestuurd op onder andere het verkrijgen van een gezonde omgeving.</i> <i>Daarnaast worden naar de wettelijke normen ook nog spelregels opgenomen voor bijvoorbeeld geluid, waardoor aanvullende eisen worden gesteld bij bepaalde geluidsbelasting. Dit allemaal ter bevordering van de milieugezondheidskwaliteit in het gebied.</i> <i>Ten slotte is aangegeven dat ter bevordering van een gezonde leefstijl randvoorwaarden en spelregels voor de realisatie van groen, ontmoetingsplekken, speeltuinen en sportvoorzieningen wenselijk zijn. Deze zijn opgenomen in het spelregelkader.</i> <i>Deze zienswijze komt overeen met zienswijze 9 punt 23.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord..</i>
	25	Samenvatting	Wij vragen u om expliciet aandacht te besteden aan het belang van voldoende 'ademruimte' en er meer rekening mee te houden dat ook kinderen en ouderen in het gebied optimaal (moeten kunnen) wonen. Aangevoerd wordt dat gezinnen met kinderen weg trekken uit de stad waardoor

			een negatieve spiraal kan ontstaan voor de leefbaarheid en de sociale diversiteit. Gevraagd wordt om het plan en het beoordelingskader in het MER op dit punt aan te passen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER Schieoevers Noord zijn verschillende hoofdkeuzes gemaakt. Om alle ambities voor Schieoevers Noord te behalen zijn ingrijpende keuzes nodig en/of gewenst. De onderwerpen waarvoor een dergelijke keuze gemaakt moet worden zijn 'hoofdkeuzes'.</i> <i>Per hoofdkeuze zijn meerdere oplossingsrichtingen (ook wel beleidsalternatieven genoemd) mogelijk die in meer of mindere mate bijdragen aan het behalen van de ambitie. In de hoofdkeuzen zijn expliciete keuzes opgenomen voor de aanpak voor geluid, omgang met bedrijvigheid, verkeersafwikkeling en buitenruimte.</i> <i>Per hoofdkeuze is een voorkeursalternatief bepaald.</i> <i>De voorkeursalternatieven voor de negen 'hoofdkeuzes' zijn vertaald in het spelregelkader. Dit spelregelkader wordt gehanteerd bij de planvorming voor deelgebieden binnen Schieoevers Noord. Het spelregelkader zorgt er daarmee voor dat de transformatie van deelgebieden bijdraagt aan het behalen van de ambities en borgt dat altijd op zijn minst een basisniveau wordt gegarandeerd.</i> <i>Hoe transformatie van Schieoevers gaat verlopen, is grotendeels onbekend. Daarom leidt dit MER dan ook tot randvoorwaarden en spelregels om het kader te bieden waarbinnen de transformatie kan verlopen en biedt dit kader al de nodige flexibiliteit. Om deze flexibiliteit ook in de toekomst te waarborgen (bijvoorbeeld door het updaten/aanpassen van dit kader) én om bij te kunnen sturen wanneer nodig, is monitoring een belangrijk onderdeel van de m.e.r.-procedure. Door monitoring wordt een vinger-aan-de-pols aan de transformatie gehouden en is sprake van een levend MER en gestuurd op een passend woon- en leefklimaat in het gebied. Hiermee wordt verwacht ook voldoende ademruimte gerealiseerd in het gebied.</i> <i>In het algemene deel onder nummer 2a is de systematiek van het MER Schieoevers Noord uitgebreid beschreven.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	26	Samenvatting	Er blijkt zeer veel onderzoek verricht te zijn naar natuur, echter volledig gericht op het uitsluiten van risico's, niet op het benutten van kansen. Bij 'inrichting en gebruik buitenruimte' in het MER is de optie natuur inclusief bouwen vervallen bij de hoogst scorende beleidsambitie, waarom is dat?

		<i>Beantwoording</i>	Hiermee wordt verwezen naar de hoofdkeuze die betrekking heeft op de buitenruimte. In deze twee hoofdkeuze zijn twee beleidsalternatieven opgenomen. Het eerste beleidsalternatief is het basis beleidsniveau voor inrichting en gebruik buitenruimte. In dit beleidsalternatief (A1) wordt inderdaad ook expliciet natuur inclusief bouwen benoemd. In het MER is daarnaast een beleidsalternatief (A2) geformuleerd 'extra ambities voor inrichting en gebruik buiten ruimte'. Dit beleidsalternatief behelst een gebiedsgerichte uitwerking van het beleid voor de buitenruimte, waarbij van ontwikkelaars en gemeente extra inspanning wordt gevraagd. Dat in (A2) natuur inclusief bouwen niet is benoemd betekent niet dat dit niet onder het beleidsalternatief voor extra ambities valt. Dit is namelijk juist het beleidsalternatief met de extra ambities en natuur inclusief bouwen maakt hier ook onderdeel van uit. Extra inspanning van ontwikkelaars in de buitenruimte is belangrijk om een passend leefklimaat en een klimaatadaptieve wijk te realiseren. Dit zijn doelstellingen van de gemeente Delft, waaraan een nieuw te transformeren, levendig werk-woongebied, logischerwijs moet voldoen. Beleidsalternatief (A2) is daarom het voorkeursalternatief.
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	27	Samenvatting	Wat betreft 'groene beeldvorming' merken wij nog op dat figuur 8.2 in het MER suggereert dat een hogere bebouwingsdichtheid beter scoort (want groener). Bebouwing wordt gebruikelijk met de kleur rood weergegeven (of neutraal in grijsinten).
		<i>Beantwoording</i>	<i>De kleuren geven enkel een indicatie weer van de mate van sturing op de FMI of FSI. Deze kleuren zijn willekeurig. Aan de kleur kan geen verdere betekenis worden gegeven, behalve dat het bebouwing aangeeft en de wijze van sturen op een resp. FSI en FMI.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	28	Samenvatting	Wordt voor het gehele plangebied een concrete norm voor de verhouding groen: bebouwd gebied nagestreefd? Hoeveel vierkante meter groen per huishouden is voorzien en hoe past dit binnen het beeld en de ambitie voor Delft als geheel?
		<i>Beantwoording</i>	<i>Om te waarborgen dat er in Schieoevers Noord voldoende groen gerealiseerd wordt, stelt Delft de komende tijd een groen raamwerk op voor toekomstige ontwikkelingen. In dit raamwerk geven we op</i>

			hoofdlijnen aan waar groen moet komen, welke omvang dit groen moet krijgen en aan welke kwaliteitseisen die moet voldoen. Naast groen zoals we dat nu in Delft kennen, zoals parken, plantsoenen, bomenrijen etc., zal in dit raamwerk ook aandacht besteed worden aan natuurinclusief bouwen. Natuurinclusief bouwen heeft onder andere betrekking op groen op en aan gebouwen (bijvoorbeeld groene daken), nestvoorzieningen voor dieren en groene maatregelen in de omgeving. Er is op dit moment nog geen doel voor het aantal vierkante meters groen per huishouden. Vanwege de ligging van Schieoevers in het hart van Delft is gekozen dit gebied intensief te benutten, wat betekent dat er in hoge dichtheden gebouwd wordt. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de hoeveelheid groen die per huishouden in het gebied gerealiseerd kan worden. Bij het opstellen van het groene raamwerk wordt er naar gestreefd 100% van de footprint van gebouwen te vergroenen door evenveel vierkante meters groen op daken of aan gevels te realiseren. In het groene raamwerk zal daarnaast vooral ingegaan worden op de kwaliteiten die het groen in het gebied moet hebben zodat dit gebied voor mens en dier leefbaar wordt. Hierbij gaat het in ieder geval om, zicht op groen, voorkomen van hittestress, biodiversiteit, schaduwplekken, ruimte om te ontspannen en te ontmoeten en toegankelijkheid van het groen.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	29	Samenvatting	Hoe wordt geborgd dat er voldoende speelplekken, sportvoorzieningen en groene parken worden aangelegd? Van welke norm wordt uitgegaan?
		Beantwoording	Per plan moet worden onderbouwd of er sprake is van voldoende voorzieningen. Hierbij wordt aangesloten bij vigerend beleid van de gemeente Delft, zoals het streven om 3% te realiseren. Er is geen harde norm, omdat dit niet doelmatig is. Kwaliteit en bereikbaarheid van deze voorzieningen in en om Schieoevers Noord zijn minstens zo belangrijk als de kwantiteit. De voorzieningen moeten ook passen bij de lokale behoefte. Op basis van (beleids)monitoring kan wel een steeds beter beeld worden gevormd van de beschikbare en benodigde voorzieningen, zodat kan worden bijgestuurd in volgende plannen en door middel van ingrepen in de openbare ruimte. Bij de verdere uitwerking van het definitief ontwikkelplan en in overleg met ontwikkelaars zal de gemeente de behoefte per plan nader specificeren.
		Aanpassing	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.
	30	Samenvatting	Voorgesteld wordt om voor de 'zachte waarden' als groen, ecologie, natuur en klimaat beter te borgen door op het niveau van het plan-MER-gebied concretere eisen te formuleren en door op het

			niveau van het bestemmingsplan hier ook daadwerkelijk invulling aan te geven.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Ten aanzien van ‘harde en zachte kaders’ wordt verwezen naar het algemene deel van de Nota onder nummer 2c.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	31	Samenvatting	Verzocht wordt om in het MER de Ladder van duurzame verstedelijking toe te passen net als in het BP Tiny Houses is gedaan. Wij verzoeken u dat alsnog te doen.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER is een instrument om de milieugevolgen van in dit geval (mogelijke) ontwikkelingen in beeld te brengen, zodat een integrale afweging kan worden gemaakt tussen soms tegenstrijdige belangen. Op basis van het milieueffectrapport wordt de ruimtelijke inpasbaarheid van maatschappelijk functies in relatie met elkaar beoordeeld.</i> <i>Het MER is geen ruimtelijk besluit dat nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maakt. Het MER is onderlegger dat bij ruimtelijke besluiten (lees: bijv. bestemmingsplan/ omgevingsplan) gebruikt kan worden om de milieueffecten van de voorgenomen ontwikkeling inzichtelijk te maken. Deze ruimtelijke besluiten zullen wel een behoefte onderbouwing moeten bevatten.</i> <i>Er is dan ook geen noodzaak om de ‘Ladder’ toe te passen op het MER, zoals met BP Tiny Houses is gebeurd.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	32	Samenvatting	Zijn de uiteindelijke effectscores te herleiden tot kwantitatieve gegevens en/of een kwalitatief oordeel (expert judgement)? Graag uitleg hierover en over het gehanteerde bijzondere beoordelingskader met tienpuntsschaal.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het thema kwaliteit van de leefomgeving omvat in het MER voor Schieoevers Noord de meer klassieke (fysische) milieuaspecten geluid, luchtkwaliteit, milieuzonering, externe veiligheid, trillinghinder, geur en gezondheid. De kwaliteit van o.a. groen- en watervoorzieningen bepalen ook de kwaliteit van de leefomgeving, maar deze vallen in dit MER onder het thema duurzame inrichting.</i> <i>Voor de meeste aspecten worden berekeningen uitgevoerd, zoals geluidsberekeningen, berekeningen van concentratie luchtverontreinigende stoffen, berekeningen van externe</i>

			<i>veiligheidsrisico's en berekeningen van GES-scores voor gezondheid. De milieuzonering wordt deels kwantitatief (op basis van richtafstanden) en deels kwalitatief (op basis van afweging van type functies) in beeld gebracht. Het onderzoek naar gezondheidsbevorderend gedrag, trillingen nabij het spoor en geur vinden op kwalitatieve wijze plaats (op basis van beschikbare informatie en expert judgement).</i> <i>Ten slotte is in paragraaf 7.2.2 van het MER is weergegeven dat als gevolg van de transformatie van het gebied de milieugezondheidskwaliteit voor de aspecten geluid en lucht bij beide scenario's vrijwel ongewijzigd blijven. De GES-scores houden bovendien geen rekening met afschermende werking. Dit kan bijvoorbeeld voor een aspect als geluid zeker wel effect hebben. Verder is van verschillende beleidsalternatieven beoordeeld dat deze een positieve bijdrage leveren aan de ambitie gezonde omgeving.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	33	Samenvatting	Wij vragen u in beeld te brengen welke (verkeers)maatregelen noodzakelijk zijn op basis van reguliere (wettelijke) normen en expliciet aan te geven dat pas vervolgbesluiten genomen kunnen worden na besluitvorming over de noodzakelijke (verkeers)maatregelen. In het bijzonder vragen wij aandacht voor mitigerende maatregelen, ook buiten het MER-plangebied vanwege verkeersaantrekkende werking, om de toenemende verkeersstromen in de wijk Wippolder (en elders, zoals Kruithuisweg) te beperken.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Bij de transformatie van het gebied kan door middel van programmering een belangrijke bijdrage worden geleverd aan de verkeersbehoefte, maar mobiliteitsmaatregelen zijn dan nog steeds essentieel om de bereikbaarheid te kunnen borgen en de transformatie te laten slagen. Hierbij wordt ook gekeken naar de effecten buiten het plangebied van Schieoevers Noord.</i> <i>Bereikbaarheidsmaatregelen zijn onder te verdelen in klassieke maatregelen aan de weginfrastructuur om de doorstroming voor autoverkeer te verbeteren; alternatieve maatregelen die zich richten op meer gebruik van fiets- en OV-voorzieningen en maatregelen gericht op het ontmoedigen van autogebruik en daarmee het bewerkstelligen van een mobiliteitsshift.</i> <i>Hierin wordt aangegeven dat het niet gaat om een of een aantal maatregelen. Het gaat om een pakket van maatregelen, niet alleen klassieke maatregelen (1), maar ook het optimaliseren van openbaar vervoer en fietsvoorzieningen (2) en in zetten op een mobiliteitsshiftpakket (3).</i> <i>In paragraaf 8.4.3 van het MER is dit verder uitgewerkt en aangegeven welke maatregelen kansrijk zijn.</i>

			<i>Onderdeel van de mobiliteitsshift is ook een verlaging van de parkeernorm, dit zal verder uitgewerkt moeten worden in de Parkeervisie Schieoevers Noord. Het aspect van regulering zal daar ook bij betrokken worden.</i> <i>Ten slotte zal een monitoringsprogramma opgesteld, waarin tweejaarlijks wordt gerapporteerd of moet worden bijgestuurd en zo ja, hoe. Met het monitoringsprogramma wordt steeds een actueel beeld van de situatie gegeven, zodat duidelijk is wanneer uitgangspunten, randvoorwaarden en/of verwachtingen moeten worden bijgesteld. Onderdeel hiervan is het effect van verschillende (benoemde kansrijke) verkeersmaatregelen inzichtelijk te maken en welk effect dit heeft. Het monitoringsprogramma dient dan ook zowel om te kunnen sturen op ambities, als om het MER actueel te houden, door steeds te evalueren of de gebruikte informatie nog actueel is en of de gemaakte keuzes inderdaad zullen leiden tot de gewenste doelstellingen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	34	Samenvatting	Wordt het begrip 'gezonde omgeving beperkt tot binnenkamers'. Gesteld wordt dat een gezonde leefomgeving begint met een gezond buitenklimaat.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Ook voor de transformatie van het Schieoevers Noord gebied dat er gestreefd wordt naar een 'gezonde omgeving' ook voor het buitenklimaat. Daarom wordt er bij de verschillende beleidsalternatieven de meest ambitieuze alternatieven gekozen (buitenruimte, circulariteit, duurzaamheid). Ten slotte wordt er voor bijvoorbeeld geluid niet alleen ingezet op beleidsalternatief 3, maar juist op alternatief 2. Waardoor automatisch ook eisen aan het geluidsniveau buiten de woningen gesteld worden.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
10 Provincie Zuid-Holland			
10	1.	Samenvatting	Het MER Schieoevers heeft twee gezichten: het is enerzijds een plan-MER voor de integrale gebiedsontwikkeling van Schieoevers Noord, anderzijds is het een project-MER, gekoppeld aan het bestemmingsplan Tiny Houses'. In algemene zin, en ter verbetering van het MER in de communicatie met burgers en belanghebbenden, adviseren wij u dit onderscheid in de definitieve versie en in de samenvatting van het MER te verduidelijken.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER Schieoevers Noord heeft te gelden als een gecombineerd plan-/project-MER. In procedureel opzicht heeft deze conclusie geen implicaties. De project-mer voor een bestemmingsplan komt tot stand</i>

			<i>via de uitgebreide mer-procedure die vrijwel identiek is aan de plan-mer-procedure. Inhoudelijk kan het wel reden zijn voor een aanvulling. Ook maakt het voor het bepalen van de inhoud (qua milieueffectbeschrijvingen en/of wat de te onderzoeken alternatieven betreft) niet uit of er sprake is van een plan- dan wel een project-mer. De inhoud van een MER wordt met name bepaald door de scope van de besluitvorming. Dat is in dit geval de ruimtelijke besluitvorming over Schieoevers Noord en meer in het bijzonder het bestemmingsplan 'Tiny Houses'.</i> <i>Deze zienswijze en de beantwoording hiervan komen overeen met de reactie onder punt 1 zienswijze 9.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	2.	Samenvatting	Het bestemmingsplan Tiny Houses Vulcanusweg wordt in het MER niet genoemd. We adviseren u de, voor het bestemmingsplan Tiny Houses Vulcanusweg, relevante milieu-informatie alsnog in het MER op te nemen. Dit betekent ook dat bij toekomstige ruimtelijke besluiten in het plangebied, per besluit zal moeten worden beoordeeld welke milieu-informatie moet worden toegevoegd als aanvulling op het huidige MER.
		<i>Beantwoording</i>	<i>In de toelichting van het bestemmingsplan Tiny Houses Vulcanusweg is hoofdstuk 5 opgenomen. In dit hoofdstuk wordt uitgebreid ingegaan op het MER en hoe de spelregels van het spelregelkader vertaald zijn in het bestemmingsplan. Daarnaast is er aanvullend onderzoek uitgevoerd voor het aspect trillingen. In het MER zelf heeft in hoofdstuk 10 een toetsing van het MER en de spelregels aan het bestemmingsplan Tiny Houses plaatsgevonden.</i> <i>Voor elke nieuw ruimtelijk besluit zal er toetsing van het plan aan het MER Schieoevers Noord en bij behorende spelregelkader plaats moeten vinden.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan Tiny Houses door de opname van Hoofdstuk 5 en de aanpassing van het MER door voor de milieueffecten specifiek in te gaan op de Tiny Houses.</i>
	3.	Samenvatting	Vanwege het gebruik door zware industrie in het verleden is (mogelijk) sprake van ernstige bodemverontreiniging in het plangebied. Dit is naar onze mening één van de relevante milieuaspecten die bij toekomstige (deel)bestemmingsplannen nader onderzoek vergt.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Net als bij elk bestemmingsplan zal getoetst moet worden aan het aspect bodem en of de bodem</i>

			<i>geschikt is voor de gewenste functie. Dit geldt ook voor de op te stellen bestemmingsplannen in het plangebied van Schieoevers Noord.</i>
			<i>In hoofdstuk 5 van het bestemmingsplan Tiny Houses Vulcanusweg is nader ingegaan op het MER.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	4.	Samenvatting	In het MER worden de vier belangrijkste bronnen van geluidsoverlast apart gepresenteerd. Het advies is om een cumulatieve geluidskaart op te nemen
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het MER zijn de resultaten van de cumulatieve geluidsbelasting (in hoofdstuk 10) in beeld gebracht en gepresenteerd in geluidskaarten waarbij zijn de referentie en voor tussenscenario in een kaart opgenomen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	5.	Samenvatting	Compenserende maatregelen geluid: wij adviseren de opmerking in het MER te verduidelijken dat (tijdelijke) extra geluidsbelasting op gevels alleen gecompenseerd wordt met extra geluidwerende maatregelen;
		<i>Beantwoording</i>	<i>De compenserende maatregelen hebben een permanent karakter. Zoals aangegeven geldt, indien voor een thema van een spelregel afgeweken wordt, er ook compenserende maatregelen in dat milieucompartiment moeten worden getroffen. Bijvoorbeeld een compenserende maatregel vanwege hoge geluidswaarden dienen bij te dragen aan de kwaliteit van het geluidsklimaat.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	6.	Samenvatting	Verkeer is een belangrijke bron van milieuoverlast: geluid, fijnstof e.d. Wij bevelen aan in het MER explicieter aan te geven dat sturing hierop (verminderen van autoverkeer) een hoge prioriteit heeft en relatief veel effect heeft op de kwaliteit van het leefklimaat
		<i>Beantwoording</i>	<i>Het MER is op dit punt (in paragraaf 8.4.3) aangevuld en er is onder meer toegevoegd dat inzetten op vermindering van het autoverkeer niet enkel voor de bereikbaarheid positieve gevolgen heeft, maar leidt ook tot een waardevolle bijdrage aan de ambities op het gebied van gezondheid en duurzaamheid.</i>

			<i>Minder autoverkeer betekent – in de meeste gevallen – namelijk afname in de emissie van geluid, fijnstof en CO2 en meer ruimte voor gezonde mobiliteitsvormen, water en groen.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	7	Samenvatting	Vanuit verkeer te komen met een nadere onderbouwing van de te verwachten effecten van het in te zetten pakket van maatregelen;
		<i>Beantwoording</i>	<i>In het verkeersonderzoek waren deze effecten wel verwerkt. Het MER is op deze punten aangepast en aangevuld.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>
	8	Samenvatting	Wij verzoeken u een nadere onderbouwing te geven van de verwachte verkeerseffecten op het omliggende wegennet en in het bijzonder de N470 als belangrijkste ontsluitingsweg voor het plangebied.
		<i>Beantwoording</i>	<i>Dit aspect is nader aangevuld in het MER en het verkeersonderzoek behorende bij het MER, mede ook naar aanleiding van de reactie van de provincie. De verkeerseffecten van de programmascenario's zijn beschreven in paragraaf 7.2 e.v. en het achtergrondrapport verkeer. Hierbij is specifiek ingegaan op de effecten op de Kruithuisweg (N470) en de aansluitingen daarop.</i>
		<i>Aanpassing</i>	<i>De zienswijze leidt tot aanpassing van het MER Schieoevers Noord.</i>

4. Wijzigingen ten opzichte van concept MER

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen die in het MER zijn doorgevoerd ten opzichte van het concept MER dat ter inzage heeft gelegen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen.

Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen:

De meeste wijzigingen in het MER hebben betrekking op de verbetering van de navolgbaarheid van de systematiek van het MER en vanwege het doorvoeren van een extra botsproef in het MER (hoofdstuk 10). Deze aanpassingen zijn naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r. en de zienswijzen.

- Paragraaf 3.2: Studenten Rugby Vereniging Thor is toegevoegd bij de opsomming van maatschappelijke functies en de Nieuwe Haven is als thuishaven benoemd;
- Paragraaf 4.1. e.v.: Botsproef 2 is toegevoegd om het scenario van de gedeeltelijke transformatie in beeld te brengen en daarnaast wordt er in gegaan op de toetsing van het MER aan het BP Tiny Houses. (mede naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r.) De botsproef is in hoofdstuk 10 nader uitgewerkt.
- Paragraaf 5.2.3: het aspect van de gezonde omgeving is nader uitgewerkt (mede naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r.).
- Paragraaf 5.4: het gebruik van de scenario's is nader uitgewerkt (mede naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r.).
- Paragraaf 5.4.2: Er is een botsproef toegevoegd en inzichtelijk gemaakt die ziet op de gedeeltelijke transformatie van Schieoevers-Noord. (mede naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r.)
- Paragraaf 6.3.1: de juiste verwijzing naar de figuur van wegverkeerslawaaï is gewijzigd.
- Paragraaf 7.2.1: naar aanleiding van de analyse het aspect mobiliteit is er expliciet gemaakt welke spelregels hieruit voortvloeien. Vanuit het thema mobiliteit zijn keuzes over het borgen van de bereikbaarheid noodzakelijk. Deze zijn nader uitgewerkt in de hoofdkeuzes van het MER. (mede naar aanleiding van het Commissie over navolgbaarheid van het MER).
- Paragraaf 7.2.2: binnen de paragraaf 'kwaliteit van de leefomgeving' is een paragraaf opgenomen over de effecten van trillingen.
- Paragraaf 7.2.2: de tabel ten aanzien van het aspect milieugezondheidskwaliteit is uitgebreid met een inschatting van de GES-scores voor de plansituatie van het hele plan- en studiegebied. Naar aanleiding van de resultaten zijn maatregelen beschreven die de milieugezondheidskwaliteit kunnen verbeteren. (mede naar aanleiding van het Commissie over navolgbaarheid van het MER).
- Paragraaf 7.2.3: naar aanleiding van de analyse voor het aspect duurzame inrichting is er expliciet gemaakt welke randvoorwaarden spelregels hieruit voortvloeien. Vanuit het thema duurzame inrichting zijn keuzes over het borgen van de bereikbaarheid noodzakelijk. Deze zijn nader uitgewerkt in de hoofdkeuzes (mede naar aanleiding van het Commissie over navolgbaarheid van het MER).
- Paragraaf 7.3: bij de benodigde hoofdkeuzes om ambities te behalen zijn de te maken hoofdkeuzes nader uitgewerkt en toegelicht. (mede naar aanleiding van het Commissie over navolgbaarheid van het MER).
- Paragraaf 8.1: er is nader uitgewerkt hoe door de toepassing van het dashboard en de toepassing van de beleidsalternatieven de harde en zachte kaders voor de ambities zijn bepaald.

- Paragraaf 8.4.3, er is nader uitgewerkt hoe welke effecten de afname van de verkeersgeneratie heeft voor het gebied. (mede naar aanleiding van het Commissie over navolgbaarheid van het MER).
- Hoofdstuk 10 e.v.: Dit hoofdstuk 10 is toegevoegd om botsproef 2 te beschrijven. In Paragraaf 10.1 is de analyse van milieueffecten van het scenario gedeeltelijke transformatie opgenomen, met o.a. een geluidskaart met de cumulatieve geluidsbelasting. Paragraaf 10.2 besteedt aandacht aan tijdelijke hinder en overlast die kan ontstaan. Paragraaf 10.3 bevat de toetsing aan het spelregelkader van het plan om Tiny Houses aan de Vulcanusweg te realiseren.
- Paragraaf 11.2: er is een nadere uitwerking van het monitoringsplan opgenomen. (mede naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r.)
- Het verkeersonderzoek behorende bij het MER: het verkeersonderzoek is aangevuld met een nadere onderbouwing van de verwachte verkeerseffecten op het omliggende wegennet en in het bijzonder de N470 als belangrijkste ontsluitingsweg voor het plangebied.

Ambtshalve wijzigingen:

- Uitleg van begrippen: het begrip (programma)scenario is aangepast.
- Paragraaf 1.2: vanaf deze paragraaf een andere indeling om een betere samenhang tussen de verschillende paragrafen te krijgen;
- Hoofdstuk 2: het toetsingsadvies van de Commissie MER is verwerkt. ;
- Paragraaf 6.3.9: naar aanleiding van de analyse van de aspecten externe veiligheid en trillinghinder is er expliciet gemaakt welke spelregels hieruit voortvloeien
- Paragraaf 6.4.9: De aanwezigheid van archeologische en cultuurhistorische (verwachtings)waarden, de bodemkwaliteit en de mogelijkheid dat niet-gesprongen explosieven (NGE) maken dat is er expliciet gemaakt welke spelregels hieruit voortvloeien geven aanleiding om spelregels op te stellen.
- Paragraaf 8.7.2: de tekst geactualiseerd en aangescherpt.
- Paragraaf 8.8.1 en 8.8.2: de tekst geactualiseerd en aangescherpt en sluiten beter aan bij het gemeentelijke beleid.
- Het verkeersonderzoek behorende bij het MER: het verkeersonderzoek is aangevuld en aangescherpt.